

שבת

שבת

Prevod s hebrejskog
Isak Asiel
Rabin jevrejske zajednice Srbije

Biblioteka Tefila
Beograd
5774-2014

**American Jewish
Joint Distribution
Committee**

This edition is dedicated to JDC's Centenary

Sadržaj

- Jutarnja molitva za Šabat	4
- Baruh šeamar	34
- Musaf za Šabat i Šabat Roš hodeš	126
- Kiduš	152
- Adon olam	154
- Sveštencički blagoslov	156
- Alel	158
- Bendičo su nombre	172
- Blagoslovi za Aftaru	173
- Molitva za državu Izrael	176
- Molitva za vojnike Izraela	178
- Non komo maestro Djo	179
- Molitva za mir	180

Ovaj molitvenik je vlasništvo beogradske
sinagoge "Sukat šalom"

שחרית של שבת

הודו לוי קראו בשמו. הודיעו בעמים
עלילתיו: שירו לו זמרו לו: שוּחוּ בְּכָל
נְפְלֹאתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ. יִשְׂמַח לֵב
מִבְּקֵשֵׁי יי: דִּרְשׁוּ יי וְעֹזוּ. בִּקְשׁוּ פָּנָיו תָּמִיד:
זְכְּרוּ נְפְלֹאתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה. מִפְתּוֹ וּמִשְׁפָּטֵי
פִּיהוּ: זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדוּ. בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:
הוּא יי אֱלֹהֵינוּ. בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטוֹ: זְכְּרוּ
לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ. דַּבֵּר צִוְיָה לְאַלְף הַדּוֹר: אֲשֶׁר
כָּרַת אֶת אַבְרָהָם. וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק:
וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק. לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
לֵאמֹר לֵךְ אִתָּן אֶרֶץ כְּנָעַן. חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:
בְּהִיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר. כַּמַּעַט וְגָרִים בָּהּ:
וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי. וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם
אַחֵר: לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ לַעֲשׂוֹתָם. וַיִּזְכַּח
עֲלֵיהֶם מַלְכִים: אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁיָחֵי. וּבְנָבִיאֵי
אֵל תִּרְעוּ: שִׁירוּ לַיִּי כָּל הָאָרֶץ. בְּשִׁירוֹ מִיּוֹם

JUTARNJA MOLITVA ZA ŠABAT

ODU⁹² – Hvalite Gospoda, prizivajte Ime Njegovo, javljajte po narodima dela Njegova. Pevajte Mu, svi-rajte Mu, kazujte sva čudesa Njegova. Dičite se Svetim Imenom Njegovim, neka se veseli srce onih koji Gospoda traže. Tražite Gospoda i silu Njegovu⁹³, svagda tražite lice Njegovo. Pamтите čudesa Njegova koja je učinio, znamenja Njegova i sudove usta Njegovih, vi, seme Izraela, sluge Njegovog, sinovi Jakovljevi, izabranici Njegovi. On je Gospod Bog naš, po svoj su zemlji sudovi Njegovi. Pamтите uvek Savez Njegov, Reč⁹⁴ koju je objavio na hiljadu kolena (doveka) – koji učini sa Avramom, i za šta se Isaku On zakle. I to je postavio Jakovu za zakon i Izraelu za Savez večni, govoreći: “Tebi ću dati zemlju Kanân kao deo baštine vaše,” kad vas još beše malo na broju, vrlo malo, i kad bejaste pridošlice u njoj. Išli su (praoci) od naroda do naroda i iz jednog kraljevstva k drugom narodu, ali Bog ne dade nikome da ih tlači, kažnjavaše zbog njih kraljeve. (Reče im) “Ne dirajte u pomazanike Moje i prorocima Mojim ne činite zla.” Pevajte Gospodu svi koji ste na zemlji, iz dana u dan objavljujte spasenje Njegovo.

⁹² Divre ajamim alef, I Knj. Dnevnika, 16:8-36.

⁹³ “Uzo” – silu Njegovu odnosi se na Hram u Jerusalimu, stoga stih govori: žudite za molitvom i prinošenjem hvale Gospodu u Svetom Hramu.

⁹⁴ Tj. Savez.

אֵל יוֹם יִשׁוּעָתוֹ: סִפְרוּ בְנֵי־אֱתָת כְּבוֹדוֹ.
 בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוּתוֹ: כִּי נִדּוּל יי וּמַהֲלָל
 מְאֹד. וְנֹרָא הוּא עַל כָּל־אֱלֹהִים: כִּי כָל
 אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים. וַיִּי שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד
 וְהִדָּר לְפָנָיו. עַו וְחִדְוָה בְּמִקְוָמוֹ: הִבּוּ לִי
 מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים. הִבּוּ לִי כְבוֹד וְעֹז: הִבּוּ
 לִי כְבוֹד שָׁמַיִם. שְׂאוּ מִנְחָהּ וּבֵאוּ לְפָנָיו
 הַשְׁתַּחֲוּוּ לִי בְּהִרְרַת קֹדֶשׁ: חִילוּ מִלְּפָנָיו
 כָּל הָאָרֶץ. אֵף תִּכּוֹן תִּכְבֵּל כָּל תְּמוּט:
 יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ. וַיֹּאמְרוּ בְנֵי־אֱתָת
 יי מִלֵּךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמִלִּוְאוֹ. יַעֲלִין הַשָּׁדָה
 וְכָל־אִשֶּׁר בּוֹ: אֹו יִרְנְנוּ עֲצֵי הַיַּעַר. מִלְּפָנָיו יי
 כִּי בָא לִשְׁפֹט אֶת הָאָרֶץ: הוֹדוּ לִי כִּי טוֹב
 כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: סִדּוּ וַאֲמְרוּ הוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי
 יִשְׁעֵנו. וּקְבֹצֵנו וְהַצִּילֵנו מִן הַגּוֹיִם. לְהוֹדוֹת
 לְשֵׁם קֹדֶשֶׁךָ. לְהַשְׁתַּבַּח בְּתַהֲלִתֶךָ: כְּרוּךְ
 יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם.
 וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעַם אֱמֵן. וְהַלֵּל לִי: רוּמְמוֹ יי
 אֱלֹהֵינוּ. וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לְהַרְם רִגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא:
 רוּמְמוֹ יי אֱלֹהֵינוּ. וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר קֹדֶשׁוֹ. כִּי
 קְדוֹשׁ יי אֱלֹהֵינוּ: וְהוּא רַחוּם וּכְפָר עֵוֹן וְלֹא
 יִשְׁחִית. וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אִפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל־

Kazujte po narodima Slavu Njegovu, po svim narodima čudesa Njegova. Jer velik je Gospod i hvale dostojan, strašniji je od svih bogova. Jer su svi bogovi nâroda ništa, a Gospod je nebesa učinio. Slava je i veličanstvo pred Njim, sila i radost na mestu Njegovom. Dajte Gospodu plemena nâroda, dajte Gospodu slavu i silu. Dajte Gospodu slavu Imena Njegovog, nosite darove i dođite pred lice Njegovo; prostrite se Gospodu u krasoti Svetinje Njegove. Strepi pred Njim, zemljo sva, utvrđi se vasseljena, nikada se uzdrmati neće. Neka se vesele nebesa i zemlja raduje, i neka govore po narodima: "Gospod caruje!" Neka hući more i što je u njemu, neka slavi polje i sve što je u njemu. Neka klikće šumsko drveće pred Gospodom jer ide da sudi zemlji. Hvalite Gospoda jer je dobar, jer je večna ljubav Njegova. I recite: "Spasi nas, Bože spasenja našega! Saberi nas i izbavi nas od nâroda da slavimo Sveto Ime Tvoje, da se ponosimo slavom Tvojom." Blagosloven da je Gospod Bog Izraela od veka do veka! I neka sav narod kaže: "Amen!" i oda hvalu Gospodu.

Uzvisujte Gospoda, Boga našega, prostrite se ispred podnožja Njegovog, jer je Svet.⁹⁵ Uzvisujte Gospoda, Boga našega, prostrite se na svetoj gori Njegovoj jer je Svet Gospod Bog naš.⁹⁶ A On, Premilostivi, oprašta prestup i zatrti neće. Često je odvrćao gnev Svoj, i svu jarost Svoju podizao nije.⁹⁷

⁹⁵ Teilim, Ps., 99:5.

⁹⁶ Ps., 99:9.

⁹⁷ Ps., 78:38.

חַמְתּוּ: אַתָּה יי לֹא תִכְלֶא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי.
 חֲסִדֶּךָ וְאַמְתָּךְ תִּמְיֵד יִצְרוּנִי: זְכֹר רַחֲמֶיךָ
 יי. וְחֲסִדֶּיךָ כִּי מֵעוֹלָם הָמָּה: תָּנוּ עֵץ לֵאלֹהִים
 עַל יִשְׂרָאֵל נַאֲוֹתוֹ. וְעֵזוֹ בַּשַּׁחֲקִים: נוֹרָא
 אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשְׁךָ. אֵל יִשְׂרָאֵל. הוּא נוֹתֵן
 עֵז וְתַעֲצֻמוֹת לְעַם. בְּרוּךְ אֱלֹהִים:

אֵל נִקְמוֹת יי. אֵל נִקְמוֹת הוֹפִיעַ: הַנְּשֵׂא
 שׁוֹפֵט הָאָרֶץ. הַשֵּׁב גִּמּוּל עַל גַּאִים: לֵי
 הַיְשׁוּעָה. עַל עַמְּךָ בִּרְבֹתְךָ סִלָּה: יי צְבָאוֹת
 עִמָּנוּ. מִשָּׁבַב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלָּה: יי
 צְבָאוֹת. אֲשֶׁרִי אָדָם בָּטַח בְּךָ: יי הוֹשִׁיעָה
 הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קָרָאנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת עַמְּךָ
 וּבִרְךָ אֶת נַחֲלֹתֶיךָ. וְדַעַם וְנִשְׂאֵם עַד הָעוֹלָם:
 נַפְשֵׁנוּ חֲבַתָּה לֵי. עֲזַרְנוּ וּמִגִּנְנוּ הוּא: כִּי בּוֹ
 יִשְׂמַח לִבֵּנוּ. כִּי בְשֵׁם קִדְשׁוֹ בָטַחְנוּ: יְהִי
 חֲסִדֶּךָ יי עֲלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לְךָ: הֲרֵאנוּ יי
 חֲסִדֶּךָ. וַיִּשְׁעָךָ תִּתֵּן לָנוּ: קוֹמָה עֲזַרְתָּה לָנוּ
 וּפִדְנוּ לְמַעַן חֲסִדֶּךָ: אֲנִכִּי יי אֱלֹהֶיךָ. הַמַּעֲלֶךְ
 מֵאָרֶץ מִצְרַיִם הִרְחֵב פִּיךָ וְאַמְלֵאֲהוּ: אֲשֶׁרִי
 הָעַם שָׁכְבָה לוֹ. אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂוִי אֱלֹהִיו:
 וְאֲנִי בְּחֲסִדֶּךָ בָטַחְתִּי. יִגַּל לִבִּי בִישׁוּעָתֶךָ.
 אֲשִׁירָה לֵי כִּי גִמַּל עָלַי:

A Ti, o, Gospode, samilosne ljubavi Tvoje ne odvrati od mene! Dobrota Tvoja i vernost Tvoja neka me svagda čuvaju. Opomeni se samilosne ljubavi Svoje, Gospode, i dobrote Svoje, jer su od kako je veka. Dajte silu Bogu! Njegovo je veličanstvo nad Izraelom i sila Njegova na nebesima. Strašan si Ti, Bože, iz Svetinja Svojih! Bog Izraela – On daje silu i moć narodu. Blagosloven da je Bog!⁹⁸

EL NEKAMOT – Bože od osvete, Gospode, o, Bože od osvete, pokaži se! Podigni se, Sudijo sveta! Po zasluži vrati oholima! Od Gospoda je spasenje! Na Tvom narodu je blagoslov Tvoj! *Sela!*⁹⁹ Gospod nad vojskama je s nama, branilac je naš Bog Jakovljevi. *Sela!* Gospode nad vojskama, blago čoveku koji se u Tebe uzda! Gospode, izbavi! Usliši nas, Kralju, u dan kada Te zazivamo! Spasi narod Svoj i blagoslovi baštinu Svoju, pasi ih i nosi ih doveka. Duša naša za Gospodom žudi, On je pomoć naša i štiti naš. Jer u Njemu će se srce naše radovati zato što smo se u Sveto Ime Njegovo uzdali. Neke je dobrota Tvoja, o, Gospode, nad nama kao što se u Tebe uzdamo. Pokaži nam, o, Gospode, dobrotu Svoju, i spasenje Svoje podari nam. Ustani, Pomoći naša, i izbavi nas radi dobrote Svoje. Ja sam Gospod, Bog tvoj, Koji sam te izveo iz zemlje egipatske, otvori širom usta svoja i Ja ću ih napuniti. Blago narodu kojem je tako, blago narodu kojem je Večni Gospod Bog njegov. A ja se uzdam u dobrotu Tvoju, i srce će se moje radovati u spasenju Tvom. Pevaću Gospodu jer mi dobro čini.¹⁰⁰

⁹⁸Teilim, Ps., 40:12; 25:16; 68:35-36.

⁹⁹*Sela* – Ova reč se pojavljuje oko 70 puta u Psalmima i tri puta u molitvi proroka Havakuka (3:3, 9, 13). Nije poznato značenje ove reči. Izgleda da je reč o muzičkom izrazu koji nagoveštava ili da se podigne glas ili je reč o pauzi. Neki smatraju da *Sela* znači *uvek* i *doveka* i u ovom značenju se upotrebljava u molitvi. Međutim ovo tumačenje ne odgovara svim mestima na kojima se ova reč pojavljuje u Tanahu.

¹⁰⁰Isto, 94:1-2; 3:9; 46:8; 84:13; 20:10; 33:20-22; 85:8; 44:27; 81:11; 144:15; 13:6.

(נמוכה מוסיפים הפסוק הזה) : מזמור שיר חגגת הבית לדוד:
 אַרְוַמְמָה יי כִּי דָלִיתָנִי. וְלֹא שִׁמְחָתָ אִיבִי
 לִי: יי אֱלֹהֵי שׁוּעָתִי אֱלֹהֵי וְהַרְפֵּאֵנִי: יי
 הַעֲלִיֵת מִן שְׂאוֹל נַפְשִׁי. חֵיִיתָנִי מִיַּרְדֵּי בּוֹר:
 וּמְרוּ לִי הַסִּידִי וְהוֹדוּ לְזִכְרִי קִדְשׁוֹ: כִּי רָגַע
 בְּאִפּוֹ. חַיִּים בְּרַצוֹנִי. בְּעֶרְבַי לֵינִי בְּכִי. וְלִבְקָר
 רָגַה: וְאֲנִי אִמְרָתִי בְּשִׁלְוִי. בַּל אֲמוֹט לְעוֹלָם:
 יי בְּרַצוֹנְךָ הַעֲמַדְתָּ לְהַרְרִי עוֹז. הַסְמַרְתָּ
 פְּנֵיךָ הַיִּיתִי גְבוֹהַל: אֱלֹהֵי יי אֶקְרָא. וְאֵל יי
 אֶתְחַנֵּן: מַה בָּצַע בְּדַמִּי בְּרַדְתִּי אֵל שַׁחַת.
 הַיּוֹדֵךָ עֶפֶר הַיַּגִּיד אֲמַתְךָ: שָׁמַע יי וְחַנְּנִי.
 יי הִיָּה עוֹזֵר לִי: הַפְּכֵת מִסְפְּרֵי לְמַחֹל לִי.
 פִּתְחָתָ שְׁקִי וְהִתְאֲזַרְנִי שִׁמְחָה: לְמַעַן יִזְמַרְךָ
 כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם. יי אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֹדְךָ:

נלשח טרש סומרים :

(ק) לְדוֹד. בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֵת יי. וְכָל-קִרְבֵי אֵת שֵׁם
 קִדְשׁוֹ: בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֵת יי. וְאֵל תִּשְׁכַּחֵי כָּל-גְּמוּלוֹי:
 הַסֵּלַח לְכָל-עֲוֹנוֹי הַרְפֵּא לְכָל-תְּהוֹלָאוֹיכֵי: הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת
 חַיִּיכֵי. הַמַּעֲטֵרְכֵי חֶסֶד וְרַחֲמִים: הַמְּשַׁבֵּיעַ בַּמַּזּוֹב עֲדִיךָ.
 תִּתְחַדֵּשׁ בְּנֶשֶׁר גְּעוּרֵיכֵי: עֲשֵׂה צְדָקוֹת יי. וּמִשְׁפָּטִים לְכָל-
 עֲשׂוּקִים: יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמִשְׁהָ. לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו:
 רַחוּם וְהַנּוֹן יי. אֲרָךְ אַפְּסִים וְרַב חֶסֶד: לֹא לְנֹצָה יִרִיב. וְלֹא

(Na Hanuku dodajemo ovaj stih): Psalam, pesma za posvećenje Hrama. Davidov¹⁰¹.

Uzvisivaću Te, o, Gospode, jer si me uzdigao i nisi dao da se neprijatelji moji nada mnom raduju. Gospode, Bože moj! K Tebi zavapih i Ti me isceli. Gospode! Iz ponora bezdana uzneo si dušu moju, uzdržao me na životu da u jamu ne siđem. Pojte Gospodu, pobožnici Njegovi, vi koji se u Njega uzdajete, hvalu odajte Svetom Imenu Njegovom. Jer gnev Njegov samo trenutak traje, a do kraja života milost Njegova. S večeri plač noćiva, s jutrom kliktanje sviće. I ja rekoh u miru svom, doveka posrnuti neću. Gospode, Voljom Svojom utvrdio si goru moju snagom, ali Ti sakri lice Svoje i ja se smetoh. Tada ću Tebe, Gospode, zazivati i Gospodu mom ću se moliti. Kakav je dobitak od krvi moje, od silaska mog u grob? Hoće li Te prah slaviti ili kazivati istinu Tvoju? Čuj, Gospode, i smiluj mi se! Gospode, budi mi na pomoć! Žalost moju, na igranje Ti si preobratio, s mene kostret si skinuo i veseljem si me opasao kako bi Tebi pevala slava moja¹⁰² i ne utihnula nikada. Gospode, Bože moj, doveka ću Ti zahvaljivati.

Na Roš Hodeš kažemo:

(Ps. 103) Davidov. Blagosiljaj dušo moja Gospoda, i sve što je u meni (neka blagoslovi) Sveto Ime Njegovo. Blagosiljaj dušo moja Gospoda i ne zaboravljaj dobročinstva Njegova. On ti sve prestupe oprašta i isceljuje sve bolesti tvoje. Izbavlja od groba život tvoj, kruniše te dobrotom i milosrđem. Ispunjava dobrim život tvoj, kao u orla ti se mladost obnavlja. Gospod pravdu čini, i sud svima kojima se krivo čini. Mojsiju objavi puteve Svoje, sinovima Izraelovim čudesna dela Svoja. Milosrdan je i milostiv Gospod, spor na gnev, veoma blag i dobrotom obilan. Ne gnevi se zauvek, niti doveka plamti srdžba Njegova.

¹⁰¹Teilim, Ps., 30. Prema Mudracima, leviti su pevali ovaj psalam prilikom svečanosti donošenja plodova prvina u *Bet a-Mikdaš*.

¹⁰²Odnosi se na dušu.

לְעוֹלָם יִשׂוּר: לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ. וְלֹא כְעוֹנוֹתֵינוּ
 נִמְלַעַל עֲלֵינוּ: כִּי כִגְבַהַ שְׁמַיִם עַל הָאָרֶץ. גָּבַר חֲסֵדוֹ עַל
 יְרֵאָיו: כִּרְחוֹק מִזֶּרֶחַ מִמַּעֲרָב. הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת פְּשָׁעֵינוּ:
 כִּרְחַם אָב עַל בָּנָיִם. רַחֵם יי עַל יְרֵאָיו: כִּי הוּא יָדַע
 יִצְרָנוּ. זָכוֹר כִּי עָפַר אָנְהֵנוּ: אֲנוֹשׁ כַּחֲצִיר יָסוּ. כִּצִּיץ
 הַשָּׂדֶה פֶּן יִצִּיץ! כִּי רוּחַ עֲבָרָה־בּוֹ וְאֵינֵנוּ. וְלֹא יִבְרָנוּ
 עוֹד מְקוֹמוֹ: וְהִסָּד יי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם עַל יְרֵאָיו. וְצַדִּיקָתוֹ
 לְבָנֵי בָנָיִם: לְשִׁמְרֵי בְרִיתוֹ וְלִזְכָּרֵי פִקְדוֹ לַעֲשׂוֹתָם: יי
 בְּשָׁמַיִם הַכִּיָּן בְּסָאוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה: בָּרְכוּ יי
 מִלְּאֲקִיּוֹ גְבוּרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמוֹעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ: בָּרְכוּ
 יי כָּל־צְבָאָיו מְשַׁרְתָּיו עֲשֵׂי רְצוֹנוֹ: בָּרְכוּ יי כָּל־מַעֲשָׂיו
 בְּכָל־מְקוֹמוֹת מְשַׁלְתּוֹ. בָּרְכֵי נַפְשֵׁי אֶת יי:

בְּנֵטִיחַ לִזְמַנֵּי צִי פְעוּמִים: (יי הוּא הָאֱלֹהִים: יי הוּא הָאֱלֹהִים):

יי מִלְךְ. יי מִלְךְ. יי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: צִי פְעוּמִים
 וְהָיָה יי לְמִלְךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא
 יִהְיֶה יי אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד:

הוֹשִׁיעֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ. וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם
 לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קְדוֹשְׁךָ. לְהִשְׁתַּבַּח בְּתִהְלֹתֶךָ:
 בָּרוּךְ יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד
 הָעוֹלָם. וְאָמַר כָּל־הָעַם אֲמֵן הִלְלוּיָהּ: כָּל
 הַנְּשָׁמָה תִּהְלַל יְהִי הִלְלוּיָהּ:

Ne postupa s nama po gresima našim, niti nam vraća po prestupima našim. Nego koliko su nebesa od zemlje visoko, tolika je milost Njegova s onima koji Ga se boje. Koliko je istok daleko od zapada, toliko udaljuje od nas bezakonja naša. Kao što otac sinove žali, tako Gospod žali one koji Ga se boje. Jer dobro zna kako smo sazdani, opominje se da smo prah. Dani su čovečiji kao trava, kao cvet u polju, tako i on cveta. Jedva ga vetar dotakne i već ga nema, ne pamti ga više ni mesto njegovo. Ali milost Gospodnja ostaje odveka i doveka na onima koji Ga se boje, a pravda Njegova na sinovima sinova onih koji drže Savez Njegov i zapovesti Njegove pamte da ih izvršavaju. Gospod na nebesima, Presto Svoj postavi i kraljevstvo Njegovo svime vlada. Blagosiljajte Gospoda anđeli Njegovi, koji ste silni krepošću izvršavate reč Njegovu slušajući glas reči Njegove! Blagosiljajte Gospoda sve vojske Njegove, sluge Njegove koji tvorite Volju Njegovu! Blagosiljajte Gospoda sva dela Njegova, po svim mestima vlasti Njegove! Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda!

Na deset dana pokajanja kažemo dva puta:

Gospod je Bog! Gospod je Bog!¹⁰³

Gospod kraljuje, Gospod je kraljevaio, Gospod će kraljevati zauvek i doveka. (2x)

I Gospod će biti Kralj nad svom zemljom, u taj dan biće Gospod Jedan i Ime Njegovo Jedan Jedini.¹⁰⁴

Spasi nas, Gospode Bože naš, i saberi nas iz nâroda da hvalu odajemo Svetom Imenu Tvom, da se Tvojom slavom hvalimo. Blagosloven da je Gospod Bog Izraelov odveka i doveka! I sav narod neka kaže: Amen, hvalite Gospoda, Aleluja!¹⁰⁵ Sve što diše neka hvali Gospoda! Hvalite Gospoda, Aleluja!¹⁰⁶

¹⁰³ Melahim alef, I Kraljeva, 18:39.

¹⁰⁴ Zeharja, Zaharija, 14:9.

¹⁰⁵ Teilim, Psalam, 106:47-48.

¹⁰⁶ Teilim, Psalum, 150:6.

(ט) לְמַנְצַח מְזִמּוֹר לְדוֹד: הַשָּׁמַיִם
מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל. וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מְגִיד
הַרְקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יִבְיַע אָמַר. וְלַיְלָה
לְלַיְלָה יַחְוֶה דַּעַת: אֵינן אָמַר וְאֵינן דְּבָרִים.
בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם: בְּכָל־הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם.
וּבִקְצֵה תִּבֵּל מְלִיָּהֶם. לְשֹׁמֵשׁ שָׁם
אֶהָל בָּהֶם: וְהוּא בְּהֶתֵן יֵצֵא מִחֶפְתּוֹ.
יֵשִׁישׁ בְּגִבּוֹר לְרוּץ אֶרֶץ: מְקַצֵּה
הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ. וְתִקּוּפְתּוֹ עַל קְצוֹתָם.
וְאֵינן נִסְתָּר מִחֶמְתּוֹ: תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה
מְשִׁיבַת נְפֶשׁ. עֲדוֹת יְיָ נֶאֱמָנָה מִחֲכִימַת
פֶּתִי: בְּקוֹרֵי יְיָ יִשְׂרָאֵל מְשֻׁמְחֵי לֵב.
מִצּוֹת יְיָ בְּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יֵרָאֵת יְיָ
מִהוֹרָה עוֹמְדַת לְעַד. מִשְׁפָּטֵי יְיָ אֶמֶת
צִדְקוֹ יַחֲדוּ: הַנְּחַמְדִּים מִזֶּהָב וּמִפְּזָבָב.

(Ps. 19) Načelniku pevačkom. Hvalospjev Davidov. Nebesa Slavu Božiju pripovedaju, a dela ruku Njegovih, svod nebeski kazuje. Dan danu govor kazuje, a noć noći spoznaju objavljuje. Nije to govor, a ni reči to nisu, glas se njihov čuti ne može. Al' po svoj zemlji razleže se jeka njihova i reči njihove sve do nakraj sveta sežu. Međ' njima je suncu šator razapeo, a ono kao ženik izlazi iz ložnice svoje, raduje se kao junak da potrči putem. Izlazak mu je nakraj nebesa, i hod mu do kraja njihova, i ništa sakriveno nije od žara njegovog. Zakon je Gospodnji savršen, dušu krepí; svedočanstvo je Gospodnje verno, daje mudrost neukome. Naredbe su Gospodnje pravedne, srce vesele. Jasno sija zapovest Gospodnja, oči prosvetljuje. Sveti je strah Gospodnji čist, ostaje doveka. Sudovi su Njegovi istiniti, svi jednako pravedni. Miliji su od zlata, od obilja zlata čistoga,

וּמִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנֹפֶת צוּפִים: גַּם
 עֲבָדֶיךָ נִזְהָר בָּהֶם. בְּשִׁמְרָם עֵקֶב רָב:
 שְׂגִיאוֹת מִי יִבִּין. מִנִּסְתָּרוֹת נִקְנִי: גַּם
 מוֹדִים חֲשׂוֹךְ עֲבָדֶיךָ. אֵל יִמְשְׁלוּ בִי
 אֲזוּ אִיתָם. וְנִקְתִּי מִפֶּשַׁע רָב: יְהוִי
 לְרִצּוֹן אֱמֹרֵי בִי וְהַגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יי
 צוּרֵי וְנֹאֲלֵי:

(ג) רָנְנוּ צְדִיקִים בַּיּוֹם לְיִשְׂרָאֵל נְאוּה תְהִלָּה:
 הוֹדוּ לַיְי בְּכִנּוֹר. בְּנִבְל עֲשׂוֹר וּמְרוּ לוֹ:
 שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חֲדָשׁ. הִיטִיבוּ נֶגֶן פִּתְרוּעָה:
 כִּי יִשָּׂר דְּבַר יי. וְכָל־מַעֲשָׂהוּ בְּאִמּוֹנָה:
 אֲהַב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. חֶסֶד יי מְלֵאָה הָאָרֶץ:
 בְּדַבַּר יי שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ. וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאִם:
 כִּנֹּם כִּנְד מִי הַיָּם. נָתַן בְּאוֹצְרוֹת תְּהוֹמוֹת:
 יוֹרְאוּ מִי כָּל־הָאָרֶץ. מִמֶּנּוּ יִגּוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי
 תְּבֵל: כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי. הוּא צוּה וַיַּעֲמַד:
 יי הִפִּיר עֲצַת גּוֹיִם. הִנִּיא מַחֲשָׁבוֹת עַמּוּס:
 עֲצַת יי לְעוֹלָם תַּעֲמַד. מַחֲשָׁבוֹת לְבוֹ לְדָר
 וְדָר: אֲשֶׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר יי אֱלֹהָיו. הָעַם בָּחַר
 לְנַחֲלָה לוֹ: מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יי. רָאָה אֶת כָּל־

i slađi od meda, meda što se iz saća cedi. I sluga Tvoj pomno pazi na njih, jer ko ih drži, veliku nagradu ima. Pogreške – ko će ih razumeti? Očisti me i od najtajnijih! I od voljnih sačuvaj slugu Svoga da ne ovladaju mnome. Tada ću biti čist od mnoštva bezakonja. Neka su Ti ugodne reči usta mojih i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Spasitelju moj!

(Ps. 33) Kličite, pravednici, Gospodu, usprav-
nima dolikuje hvaliti Ga. Slavite Gospoda har-
fom, pojte Mu uz liru sa deset žica. Pevajte Mu
pesmu novu, skladno uz glas trubni. Jer prāva
je reč Gospodnja i svako je delo Njegovo verno.
On ljubi pravdu i sud, puna je zemlja dobrote
Gospodnje. Rečju Gospodnjom, nebesa behu sa-
zdana i dahom usta Njegovih sva vojska njih-
va. Kao bedem sabira vode morske, sprema u
dubinama ponore. Nek se boji Gospoda sva ze-
mlja, strahujte pred Njim svi stanovnici sveta.
Jer On reče, i postade, On zapovedi, i pokaza se.
Gospod obara namere neznabožaca, razbija za-
misli narodima. Naum Gospodnji ostaje doveka
i misli srca Njegovog od kolena do kolena. Blago
narodu kojemu je Gospod Bog njegov, narodu
koji On odabra Sebi za baštinu. S nebesa gleda
Gospod, vidi sve

בְּנֵי הָאָדָם: מִמְּכֹן שַׁבְּתוֹ הַשְּׁנִיחַ אֶל כָּל־
 יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיּוֹצֵר יַחַד לָבֶם. הַמְּבִין אֶל
 כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשֵׁעַ בְּרַב־חַיִל.
 גְּבוּר לֹא יִנְצֵל בְּרַב־כַּח: שֶׁקֶר הַסּוּם
 לְתַשׁוּעָה. וּבְרַב חַיִּלוֹ לֹא יִמְלֹט: הִנֵּה עֵין
 יי אֵל יִרְאוּ. לְמִיחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמּוֹת
 נַפְשָׁם. וּלְחַיּוֹתָם בְּרַעַב: נַפְשָׁנו חֲפָתָה לַיְי.
 עֲזָרְנוּ וּמִגִּנְנוּ הוּא: כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לִבְנוֹ. כִּי
 בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ בִּטְחָנוּ: יְהִי חֶסֶדְךָ יי עָלֵינוּ.
 כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ:

(כד) לְדוֹד. בְּשָׁנוֹתַי אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אָבִימֶלֶךְ
 וַיִּגְרָשְׁהוּ וַיִּלְךְ: אֲבָרְכָה אֶת יי בְּכָל־עֵת.
 תָּמִיד תִּהְיֶה בְּפִי: בְּיַי תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי.
 יִשְׁמְעוּ עַנּוּיִם וַיִּשְׁמְחוּ: גִּדְלוּ לַיְי אֶתִי. וְגִרּוֹמָמָה
 שָׂמוּ יַחֲדוּ: דְּרַשְׁתִּי אֶת יי וְעֲנֵנִי. וּמִכָּל־
 מְגוּרֹתַי הֲצִילָנִי: הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנִהְרּוּ. וּפְגִיחֵם
 אֵל יַתְּפֵרוּ: זֶה עֵנִי קָרָא וַיִּי שָׁמַע. וּמִכָּל־
 צָרוֹתַי הוֹשִׁיעוּ: חָנָה מִלְּאֶךְ יי סְבִיב לִירֵאָיו
 וַיַּחֲלִצֵם: טַעְמוֹ וְרֵאוּ כִּי טוֹב יי. אֲשֶׁרֵי הַגְּבֹר
 יַחֲסֶה בּוֹ: יִרְאוּ אֶת יי קְדוֹשִׁיו. כִּי אֵין מַחְסוֹר
 לִירֵאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעְבוּ. וְדַרְשִׁי יי לֹא־

sinove ljudske. Iz mesta prebivališta Svoga nadgleda sve koji na zemlji žive. On Koji je oblikovao sva srca njihova, On Koji razume sva dela njihova. Ne spasava kralja vojska silna, ne spasava junaka snaga velika. Lažan je spas od konja, ako mu je i velika snaga neće izbaviti.¹ Gle, oko Gospodnje je na onima koji Ga se boje i na onima koji čekaju milost Njegovu, da dušu njihovu od smrti izbavi i da ih u vreme gladi u životu uzdrži. Duša naša za Gospodom žudi, On je pomoć naša i štit naš. Jer u Njemu će se srce naše radovati zato što smo se u Sveto Ime Njegovo uzdali. Neka je dobrota Tvoja, o, Gospode, nad nama kao što se u Tebe uzdamo.

(Ps. 34) Davidov, kad se pred Avimelehem pretvarao da je lud, a on ga je oterao, te je otišao. Blagosiljaću Gospoda u svako doba, svagda je hvala Njegova u ustima mojim. Gospodom se hvali duša moja, nek' čuju ponizni i nek' se raduju! Veličajte Gospoda sa mnom, uzvisujmo Ime Njegovo zajedno! Tražih Gospoda i On me usliša i od svih me strahova mojih izbavi. Koji u Njega gledaju biće obasjani i lica se njihova neće postideti. Ovaj jadnik zavapi, a Gospod ga ču i izbavi ga od svih nevolja njegovih. Anđeo Gospodnji podiže tabor oko onih koji se Njega boje i izbavlja ih. Okusite i vidite kako je dobar Gospod, blago čoveku kome je On pribežište! Bojte se Gospoda, sveti Njegovi, jer koji se Njega boje ne trpe oskudicu. Lavovi su ubogi i gladni, a koji Gospoda traže ne

¹ Svog jahača.

יחסרו כל-טוב: לכו בנים שמעו לי. יראת
 יי אלמדכם: מי האיש החפץ היום. אהב
 ימים לראות טוב: נצר לשונך מרע.
 ושפתיה מדבר מרמה: סור מרע ועשה
 טוב. בקש שלום ורדפהו: עיני יי אל
 צדיקים. ואזניו אל שועתם: פני יי בעשי
 רע. להכרית מארץ זכרם: צעקו ויי שמע.
 ומכל-צרותם הצילם: קרוב יי לנשפרי לב.
 ואת דכאי רוח יושיע: רבות רעות צדיק.
 ומבדם יצילנו יי: שמר כל עצמתיו. אחת
 מהנה לא נשברה: תמותת רשע רעה.
 ושנאי צדיק יאשמו: פודה יי נפש עבדיו.
 ולא יאשמו כל-החוסים בו:

(5) תפלה למשה איש האלהים: אדני
 מעון אתה היית לנו בדור ודור: בשרם
 הרים ילדו. ותחולל ארץ ותכל. ומעולם עד
 עולם אתה אל: תשב אנוש עד דכאי.
 ותאמר שוכני בני אדם. כי אלת שנים
 בעיניך כיום אתמול כי יעבר. ואשמורה
 בקילדה: זרמתם שנה יהיו. בבקר פתציר
 יחלוף: בבקר יציץ וחלת. לערב ימולל

ponestane im nijednoga dobra. Dođite, sinovi, poslušajte me, strahu Gospodnjem ću vas podučiti. Koji je čovek koji želi života, ljubi dane da bi video dobro? Očuvaj jezik svoj od zla i usne svoje od reči prevarnih. Zla se kloni i čini dobro, traži mira i za njim idi! Oči Gospodnje su na pravednima, a uši Njegove čuju vapaj njihov. Lice Gospodnje je na onima koji zlo čine da bi na zemlji istrebio spomen njihov. Kada pravedni zavape, Gospod ih čuje i izbavlja ih iz svih nevolja njihovih. Gospod je blizu onih koji su slomljenog srca, a klonule duhom spasava. Zla se silna na pravednog podižu, ali ga Gospod od svih izbavlja. On čuva sve kosti njegove, nijedna mu se neće prelomiti. Zlo ubija opakog, a ko mrzi pravednika, kaznu će svoju nositi. Gospod iskupljuje duše slugu Svojih i neće propasti oni koji u Njemu utočište nalaze.

(Ps. 90) Molitva Mojsija, čoveka Božijeg. Gospode, Ti si nam utočište od kolena do kolena bio. Pre nego što se gore rodiše i pre nego što si zemlju sazdao i vasseljenu, od iskona i doveka Ti si Bog. Ti vraćaš čoveka do ruba očaja i govoriš: "Pokajte se, sinovi ljudski!" Jer je hiljadu godina u očima Tvojim kao dan jučerašnji kad mine i kao straža noćna. Ti ih kao povodnjem odnosiš, oni su kao san, kao trava koja jutrom vene. Jutrom cvate i klija, a uveče vene

וַיִּבֶשׁ: כִּי כָלִינוּ בְּאַפָּךְ. וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלָּנוּ:
 שָׁתָה עֹנֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ. עֲלַמְנוּ לְמֵאֹר פְּנִיָּךְ:
 כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרֹתֶיךָ. כָּלִינוּ שְׁנֵינוּ
 כְּמוֹ הַגָּה: יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה:
 וְאִם בְּגִבּוֹרֵת שְׁמוֹנִים שָׁנָה. וְרַחֲמֶם עֲמַל
 וְאוֹן. כִּי גַז חַיֵּשׁ וְנָעַפָּה: מִי יוֹדַע עֹז אַפָּךְ.
 וּכְיָרְאֲתֶךָ עִבְרֹתֶךָ: לְמִנּוֹת יָמֵינוּ בֶּן הַיּוֹדֵעַ.
 וְנָבִיא לִבְבַּחֲמָה: שׁוֹבָה יִי עַד מְתֵי. וְהִנָּחֶם
 עַל עִבְרֹתֶיךָ: שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר חֲסִדֶךָ. וְנִרְנָנָה
 וְנִשְׁמַחָה בְּכָל יָמֵינוּ: שִׁמְחָנוּ כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ
 שְׁנוֹת רֵאִינוּ רָעָה: יִרְאֶה אֵל עִבְדֶּיךָ פֶּעֶלְדֶּךָ.
 וְהִדְרֶךָ עַל בְּנֵיהֶם: וַיְהִי נָעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ
 עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה
 יָדֵינוּ כּוֹנֵנָהּוּ:

(65) יֵשֵׁב בְּסֵתֶר עֲלִיּוֹן. בְּצֵל שְׁדֵי יִתְלוֹנָן:
 אָמַר לִי מַחְסֵי וּמְצֻדֹתַי. אֱלֹהֵי אֲבֹתָהּ בּוֹ:
 כִּי הוּא יִצְיֹלְךָ מִפֶּה יִקּוּשׁ. מִדְּבַר הַיּוֹרֵת:
 בְּאַבְרָתוֹ יִסֶּךְ לָךְ. וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה.
 צָנָה וְסַחֲרָה אִמְתּוֹ: לֹא תִירָא מִפֶּחַד לֵילָה.
 מִחֵץ יְעוֹף יוֹמָם: מִדְּבַר בְּאֶפֶל יְהִלְךָ. מִקֵּטֶב
 יִשׁוּד צְהָרִים: יִפּוֹל מִצִּדֶּךָ אֵלֶיךָ. וּרְכִבָּה
 מִיַּמִּינֶךָ. אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְיֵט.

i suši se. Jer nas nestaje od gneva Tvog i od jarosti smo Tvoje smēteni. Stavio si prestupe naše preda Se i tajne grehe naše na svetlost lica Svoga. Jer svi naši dani prodoše u gnev u Tvom, kao uzdah dovršismo godine svoje. Dānā godina naših ima svega sedamdeset, a sa snagom i osamdeset, i sam je ponos njihov muka i nevolja jer teku brzo i mi odlećemo. Ko zna silu gneva Tvoga i koliko se treba bojati srdžbe Tvoje?! Nauči nas da brojimo dane naše da bismo stekli srce mudro. Vрати se (nama), o, Gospode! Tā dokad?! Milostiv budi slugama Svojim! Ujutru nas nasiti dobrotom Svojom kako bismo klikitali i radovali se u sve dane svoje. Obraduj nas prema danima u kojima si nas mučio, prema godinama u kojima smo zlo videli. Neka se pokaže na slugama Tvojim delo Tvoje i sjaj Tvoj na sinovima njihovim. Neka bude blagost Gospoda Boga našega nad nama i neka nam bude učvršćeno delo ruku naših! I neka nam On učvrsti delo ruku naših!

(Ps. 91) Koji nastava u zaklonu Svevišnjega boravi u seni Svemogućega. Govoriću Gospodu: "Utočište moje! Utvrdo moja! Bože moj u Koga se uzdam!" Jer te On spasava od zamke progonitelja, od kuge uništenja. Krilima Svojim će te pokriti i pod krila Njegova ćeš se skloniti. Istina je Njegova štit i oklop. Nećeš se bojati straha noćnoga, niti strele što danju leti, niti kuge što u tmuni kruži, niti kuge koja mrakom ide, ni pomora što u podne besni. Hiljada će pored tebe pasti i deset hiljada s desne ti strane, ali tebi se neće približiti. Samo ćeš očima svojim gledati

ושלמת רשעים תראה: כי אתה יי מחבני
 עליון שמת מעונה: לא תאנה אליך רעה.
 ונגע לא יקרב באהלה: כי מלאכיו יצוה
 לך. לשמרך בכל הרכיך: על כפים ישאונך.
 פן תנוף באבן רגלך: על שחל ופתן תדרך
 תרמס כפיר ותנין: כי בי חשק ואפלטתו.
 אשגבהו כי ידע שמי: יקראני ואענהו. עמו
 אנכי בצרה. אחלצהו ואכבדהו: אך ימים
 אשביעהו. ואראהו בישועתי:

בשבת חול המועד של פסח אומרים כאן מזמור הודו להי. בשבת
 חול המועד של סוכת אומרים כאן למנצה משביל לבני קרח.

(מח) מזמור. שירו ליי שיר חדש. כי נפלאות
 עשה. הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו: הודיע
 יי ישועתו: לעיני הגוים גלה צדקתו: זכר
 חסדו ואמונתו לבית ישראל. ראו כל אפסי
 ארץ את ישועת אלהינו: הריעו ליי כל-
 הארץ. פצחו ורננו וזמרו: זמרו ליי בכנור.
 בכנור וקול זמרה: בחצצרות וקול שופר
 הריעו לפני המלך יי: ירעם הים ומלאו.
 תבל ויושבי בה: נהרות ימחאו כף. יחד
 הרים ורננו: לפני יי כי בא לשפט הארץ.
 ישפט תבל בצדק. ועמים במישרים:

i videćeš platu opakih. Jer Ti si, Gospode, utočište moje! Svevišnjeg si izabrao sebi za utočište,² nijedno te zlo snaći neće, niti će se pomor približiti šatoru tvom. Jer On zapovedi anđelima Svojim da te čuvaju na svim putevima tvojim. Na rukama će te nositi da negde nogom svojom za kamen ne zapneš. Gazićeš preko lava i guje, zgnječićeš lavića i zmaja. "Jer je žudeo za Mnom izbaviću ga, uzvisiću ga jer Ime Moje zna. Zazvaće Me i uslišiću ga, s njim u nevolji Ja sam, izbaviću ga i proslaviću ga. Dužinom dana ću ga nasiti i spasenje ću mu Svoje pokazati."

Subotom polupraznika *Pesaħa* ovde kaŕemo Ps. 107,
subotom polupraznika *Sukota* ovde kaŕemo Ps. 42.

(Ps. 98) Hvalospev. Pojte Gospodu pesmu novu jer čudesa učini. Pomoŕe Mu desnica Njegova i sveta mišica Njegova. Obznani Gospod spasenje Svoje, pred narodima otkri pravdu Svoju. Spomenu se dobrote Svoje i vernosti Svoje prema domu Izraelovom. Svi krajevi zemaljski videše spasenje Boga našega. U rog ovnujski slavoglasno zatrubi Gospodu, sva zemljo, pevajte, poklikujte i zasvirajte! Propevajte Gospodu uz harfu, uz harfu i glasom pesmenim. Sa trubama i zvukom roga ovnujskoga, slavoglasno zatrubite Kralju Gospodu! Neka hući more i što je u njemu, nek poklikuje vaseljena i sve što u njoj ŕivi! Reke neka pljeskaju rukama i sve gore nek zaklikću. Pred licem Gospodnjim, jer dolazi da sudi zemlji, sudiće vaseljeni pravdom, a narodima pravicom.

²Neki ovaj stih prevode: Jer Ti si, Gospode, utočište moje, visine si učinio staništem Svojim. Neće te nijedno zlo snaći, niti će se pomor pribliŕiti šatoru tvom.

(קכח) שיר המעלות. אִשָּׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים.
 מֵאֵן יבֹא עֲזָרִי: עֲזָרִי מֵעַם יי. עֲשֵׂה שָׁמַיִם
 וָאָרֶץ: אֵל יִהְיֶה לְמוֹט רַגְלֶךָ. אֵל יְנוּם שֹׁמְרֶךָ:
 הִנֵּה לֹא יְנוּם וְלֹא יִישָׁן שֹׁמֵר יִשְׂרָאֵל: יי
 שֹׁמְרֶךָ. יי צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ
 לֹא יִכְבֶּה. וַיִּרַח בְּלִילָהּ: יי יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל רָע
 יִשְׁמַר אֶת נַפְשֶׁךָ: יי יִשְׁמַר צִאתְךָ וּבֹאֶךָ
 מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

(קכט) שיר המעלות לְדָוִד. שִׁמְחֵתִי בְּאִמְרִים
 לִי. בֵּית יי גִּלְגָּד: עוֹמְרוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בְּשַׁעְרֵיךָ
 יְרוּשָׁלַם: יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֹׁחֲבָרָה
 לָהּ יַחְדָּו: שֵׁשׁ עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי יְהוָה. עֲדוֹת
 לְיִשְׂרָאֵל. לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יי: כִּי שָׁמָּה יֵשְׁבוּ
 כְּסָאוֹת לְמִשְׁפָּט. כְּסָאוֹת לְבֵית דָּוִד: שְׂאֵלוּ
 שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַם. יִשְׁלִי אֶהְבִּיד: יְהִי שְׁלוֹם
 בְּחִילְךָ. שְׁלוֹהַּ בְּאֶרְמְנֵיךָ: לְמַעַן אַחֲי וְרַעֲי
 אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ: לְמַעַן בֵּית יי אֱלֹהֵינוּ
 אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לְךָ:

(קל) שיר המעלות. אֵלֶיךָ נִשְׂאֵתִי אֶת עֵינַי
 הַיֹּשְׁבֵי בַשָּׁמַיִם: הִנֵּה כְּעֵינַי עֹבְדִים אֶל יַד
 אֲדוֹנֵיהֶם: כְּעֵינַי שֹׁפְחָה אֶל יַד גְּבֻרָתָהּ. כִּן

(Ps. 121) Pesma uspinjanja (hodočasnička). Podižem oči svoje ka gorama: odakle će mi pomoć doći? Pomoć je moja od Gospoda Koji učini nebesa i zemlju. Neka ne dâ nozi tvojoj da posrne, neka ne drema Čuvar tvoj. Gle, ne drema i ne spava Čuvar Izraelov! Gospod je Čuvar tvoj, Gospod je senka tvoja na desnici, ruci tvojoj. Danju te ne bije Sunce, niti Mesec po noći. Gospod će te sačuvati od svakog zla, dušu će tvoju čuvati. Gospod čuva izlazak tvoj i dolazak tvoj od sad i doveka.

(Ps. 122) Pesma uspinjanja (hodočasnička). Davidova. Obradovah se kad mi govorahu: "Hajdemo u dom Gospodnji!" Noge naše stajahu unutar kapija tvojih, o, Jerusalime. Jerusalime, grade čvrsto sazdana i kao u jedno saliveni! Jer tamo se plemena uspinju, plemena Gospodnja svedočanstvo Izraelu, da hvalu odaju Imenu Gospodnjem. Onda su postavljeni prestoli sudski, prestoli doma Davidovog. Ištite mira Jerusalimu, blago onima koji tebe ljube! Mir neka vlada unutar bedema tvojih, spokoj u palatama tvojim. Radi braće i prijatelja svojih³ govorim: "Neka vlada mir unutar tebe." Radi Doma Gospoda Boga našega tražiću tebi dobro.

(Ps. 123) Pesma uspinjanja (hodočasnička). Podižem oči svoje k Tebi, Koji u nebesima prebivaš. Gle, kao što su uprte oči robova u ruku gospodara njihovih, i kao oči robinje u ruku gospodarice, tako

³Tj. Izraela.

עֵינֵינוּ אֵל יי אֱלֹהֵינוּ. עַד שִׁיחַנְנוּ: חָנְנוּ יי
חָנְנוּ. כִּי רַב שָׁבַעְנוּ בּוֹ: רַבַּת שְׁבַעְהֶלָה
נִפְשָׁנוּ הִלְעַג הַשָּׂאֲנִיִּים. הִבּוֹ לְגֵאִיוֹנִים:

(קכד) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד. לֹלֵי יי שְׁהִיָּה
לָנוּ. יֹאמֶר גָּא יִשְׂרָאֵל: לֹלֵי יי שְׁהִיָּה לָנוּ.
בְּקוֹם עָלֵינוּ אָדָם: אָזִי חַיִּים בְּלָעוֹנוּ. בַּחֲרוֹת
אָפֶם בָּנוּ: אָזִי הַמּוֹם שְׁטָפוֹנוּ. נַחֲלָה עֵבֶר
עַל נִפְשָׁנוּ: אָזִי עֵבֶר עַל נִפְשָׁנוּ הַמּוֹם
הַיְהוּדוֹנִים: בְּרוּךְ יי שְׁלֹא נִתְּנָנוּ מִרְף לְשִׁנְיָהֶם:
נִפְשָׁנוּ כַּצְּפוּר נִמְלָטָה מִפֶּח יוֹקְשִׁים. הַפַּח
נִשְׁבַּר. וְאִנְחָנוּ נִמְלָטָנוּ: עֲזָרְנוּ בְּשֵׁם יי. עֲשֵׂה
שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

(קכט) הַלְלוּיָהּ. הַלְלוּ אֶת שֵׁם יי. הַלְלוּ עִבְרֵי
יי: שְׁעוֹמְדִים בְּבֵית יי. בַּחֲצֹרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ:
הַלְלוּיָהּ כִּי טוֹב יי. זָמְרוּ לְשִׁמּוֹ כִּי נָעִים: כִּי
יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה. יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ: כִּי אֲנִי
יִדְעֵתִי כִּי גָדוֹל יי. וְאִדְלָנוּ מִכָּל־אֱלֹהִים: כֹּל
אֲשֶׁר חָפִיץ יי עֲשֵׂה. בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. בַּיָּמִים
וּכְל־תְּהוֹמוֹת. מַעֲלָה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ.
בְּרָקִים לְמַטֵּר עֲשֵׂה. מוֹצֵא רוּחַ מְאוֹצְרוֹתָיו:
שְׁהַפָּה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם. מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה:

su oči naše uprte u Gospoda Boga našega dok nam se ne smiluje. Smiluj nam se, o, Gospode, smiluj nam se, jer smo se sramote siti nasitili. Dovoljno se duša naša presitila ruganja onih koji u miru žive i prezira bahatih.

(Ps. 124) *Pesma uspinjanja (hodočasnička).* Davidova. Da Gospod nije bio s nama, reci Izraelu, da Gospod nije bio s nama kad ustaše na nas ljudi, žive bi nas progutali kad se gnev njihov na nas raspali. Voda bi nas potopila, bujica bi preko duše naše prešla, voda pobesnela bi dušu našu prekrila. Blagosloven da je Gospod Koji nas ne daje zubima njihovim da nas rastrgnu. Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke lovačke, zamka se raskide i mi se izbavimo. Pomoć je naša u Imenu Gospodnjem, Sazdatelju nebesa i zemlje.

(Ps. 135) *Aleluja!* Hvalite Gospoda! Hvalite Ime Gospodnje, hvalite Ga sluge Gospodnje koje stojite u Domu Gospodnjem, u predvorjima Doma Boga našeg. Hvalite Gospoda jer je dobar Gospod, pojte Imenu Njegovom jer je milo. Jer Jakova izabra Sebi Gospod, Izrael za blago Svoje. Jer poznah da je Gospod velik, da je Gospod naš iznad svih bogova. Sve što hoće, Gospod tvori na nebesima i na zemlji, u morima i u svim bezdanim. Oblake diže s krajeva zemlje, čini kiši munje, vetar izvodi iz riznica Svojih. On Egiptu prvence pobi, od čoveka do goveda.

שָׁלַח אֶת־זֶרַע וּמוֹפְתִים בְּתוֹכָם מִצְרִים.
 בְּפָרְעָה וּבְכָל־עַבְדָּיו: שֶׁהָכָה גֹזִים רַבִּים.
 וְהָרַג מַלְכִים עֲצוּמִים: לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי.
 וְלַעֲזֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן. וְלִכְלֵל מִמַּלְכוֹת כְּנָעַן: וְנָתַן
 אֶרֶץ נַחֲלָה. נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יְיָ שִׁמְךָ
 לְעוֹלָם. יְיָ זְכֹרְךָ לְדֶרֶךְ וְדָוָר: כִּי יָדִין יְיָ עַמּוֹ.
 וְעַל עַבְדָּיו יִתְנַחֵם: עַצְבֵי הַגֹּזִים כִּסְף וְזָהָב.
 מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ.
 עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא
 יִאֲזִינוּ. אֵף אֵין יֵשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם: כִּמּוֹהֶם יְהִי
 עוֹשֵׂיהֶם. כֹּל אֲשֶׁר פִּטַח בָּהֶם: בֵּית יִשְׂרָאֵל
 בָּרְכוּ אֶת יְיָ: בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת יְיָ: בֵּית
 הַלְוִי בָרְכוּ אֶת יְיָ. יִרְאִי יְיָ בָרְכוּ אֶת יְיָ:
 בָרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֶׁכֵּן יְרוּשָׁלַם. הַלְלוּהָ:

הוֹדוּ לַיהוָה לְיוֹם כִּי טוֹב.	כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
הוֹדוּ לַאלֹהֵי הָאֱלֹהִים.	כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
הוֹדוּ לְאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים.	כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֹלוֹת לְבָדּוֹ.	כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
לַעֲשֵׂה הַשָּׁמַיִם בְּתַבּוּנָה.	כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
לְרוֹבֵקַע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם.	כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדוֹלִים.	כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:

Poslao je znamenja i čudesa usred tebe, Egipte, na faraona i sve sluge njegove. Udari narode velike, i kraljeve silne pobi. Sihona, kralja amorejskog, i Oga, kralja bašanskog, i sva carstva kananskâ. I dade zemlju njihovu u nasleđe, u baštinu Izraelu, narodu Svome. Gospode, Ime je Tvoje večno. Gospode, spomen je Tvoj od kolena do kolena. Jer će Gospod suditi narodu Svome i na sluge Svoje smilovaće se. Kumiri su narodâ srebro i zlato, delo ruku čovečijih. Usta imaju, a ne govore, oči imaju, a ne vide, uši imaju, a ne čuju, niti ima daha u ustima njihovim. Takvi su i oni koji ih napraviše i svi koji se u njih uzdaju. Dome Izraeloŭ, blagosiljaj Gospoda! Dome Aronov, blagosiljaj Gospoda! Dome Levijev, blagosiljaj Gospoda! Koji se Gospoda bojite, blagosiljajte Gospoda! Blagosloven sa Siona Gospod Koji stoluje u Jerusalimu! Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

(Ps. 136) Hvalite Gospoda jer je dobar, jer je dovekâ milost Njegova!⁴

Hvalite Boga nad bogovima jer je dovekâ milost Njegova!

Hvalite Gospodara nad gospodarima jer je dovekâ milost Njegova!

Koji jedini čini čudesa velika jer je dovekâ milost Njegova!

Koji mudro sazdava nebesa jer je dovekâ milost Njegova!

Koji razastire zemlju nad morem jer je dovekâ milost Njegova!

Koji tvori svetla velika jer je dovekâ milost Njegova!

⁴*Hesed, milost, prevodi se takode i kao ljubav.*

את השמש לממשלת ביום, כי לעולם חסדו:
את הירח וכוכבים לממשלות בלילה.

כי לעולם חסדו:

למכה מצרים בכוריהם, כי לעולם חסדו:

ויצא ישראל מתוכם, כי לעולם חסדו:

בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעֵי נְשׂוּיָה, כי לעולם חסדו:

לְגֹזֵר יָם סוּף לַגְּזָרִים, כי לעולם חסדו:

וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ, כי לעולם חסדו:

וְנָעַר פְּרָעָה וְחִילּוֹ בַיָּם סוּף, כי לעולם חסדו:

לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר, כי לעולם חסדו:

לְמַכַּה מַלְכִים גְּדֹלִים, כי לעולם חסדו:

וַיַּהַרְג מַלְכִים אֲדִירִים, כי לעולם חסדו:

לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי, כי לעולם חסדו:

וּלְעֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן, כי לעולם חסדו:

וְנָתַן אֶרֶצָם לְנַחֲלָה, כי לעולם חסדו:

נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ, כי לעולם חסדו:

שֶׁבַשְׁפָּלְנוּ זָכַר לָנוּ, כי לעולם חסדו:

וַיַּפְּרֵקְנוּ מִצָּרֵינוּ, כי לעולם חסדו:

נָתַן לָחֶם לְכָל־בִּישָׁר, כי לעולם חסדו:

הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם, כי לעולם חסדו:

Sunce da vlada danom jer je doveka milost Njegova!

Mesec i zvezde da vladaju noću jer je doveka milost Njegova!

Koji pobi prvence Egipta jer je doveka milost Njegova!

Koji izvede Izraela iz njega jer je doveka milost Njegova!

Rukom krepkom i mišicom ispruženom jer je doveka milost Njegova!

Koji raspoluti More trstikovo jer je doveka milost Njegova!

I provede Izrael posred njega jer je doveka milost Njegova!

A faraona i vojsku njegovu rinu u More trstikovo jer je doveka milost Njegova!

Koji je vodio narod Svoj kroz pustinju jer je doveka milost Njegova!

Koji udari kraljeve velike jer je doveka milost Njegova! I careve silne pobi jer je doveka milost Njegova!

Sihona, kralja amorejskog jer je doveka milost Njegova!

Oga, kralja bašanskog jer je doveka milost Njegova!

I dade zemlju njihovu u nasleđe jer je doveka milost Njegova!

U baštinu Izraelu, služi Svome jer je doveka milost Njegova!

Koji nas se spomenu u poniženju našem jer je doveka milost Njegova!

I izbavi nas od dušmana naših jer je doveka milost Njegova!

Koji daje hranu svakom stvorenju jer je doveka milost Njegova!

Hvalite Boga nebesa jer je doveka milost Njegova!

בְּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם. בְּרוּךְ הוּא.
 בְּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. בְּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם. בְּרוּךְ
 עוֹשֶׂה בְּרָאשִׁית. בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ.
 בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת. בְּרוּךְ מְשַׁלֵּם שְׂכָר
 טוֹב לִירֵאָיו. בְּרוּךְ חַי לְעַד וְקוֹיָם לְנֶצֶחַ. בְּרוּךְ
 פּוֹדֶה וּמְצִיל. בְּרוּךְ שְׁמוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יי
 אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל אֲבֵי הַרְחֻמִּין.
 הַמְהַלֵּל בְּפֶה עַמּוֹ. מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר בְּלִשׁוֹן
 חֲסִידָיו וְעַבְדָּיו. וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדְּךָ. נְהַלְלְךָ
 יי אֱלֹהֵינוּ בְּשִׁבְחֹת וּבְזִמְרֹת. וּנְהַלְלְךָ
 וּנְשַׁבְּחֶךָ וּנְפָאֲרֶךָ וּנְמַלִּיכֶךָ. וְנִזְכִּיר שְׁמֶךָ
 מְלַכְנוּ. אֱלֹהֵינוּ יְחִיד חַי הָעוֹלָמִים. מֶלֶךְ
 מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר עַדִּי עַד שְׁמוֹ הַגְּדוֹל: בְּרוּךְ
 אַתָּה יי מֶלֶךְ מְהַלֵּל בְּתִשְׁבְּחוֹת:

(35) מְזִמֹּר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת
 לַיי. וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֲלִיּוֹן: לְהַגִּיד בְּבִקְרָה
 חֲסִדְךָ. וְאִמּוֹנְתְךָ בְּלִילֹת: עָלַי עָשׂוֹר וְעָלַי
 נָבֵל. עָלַי הַגִּיּוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׁמְחַתְנִי יי
 בְּפַעֲלֶךָ. בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ
 יי. מֵאֵד עֲמְקוֹ מַחֲשַׁבּוֹתֶיךָ: אִישׁ בְּעַר לֹא
 יָדַע. וּבְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֵאת: בְּפִרְחֵי
 רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב. וַיִּצְיָצוּ כָּל-פּוֹעֲלֵי אֹן.
 לְהַשְׁמַדֵם עַדִּי עַד: וְאַתָּה מְרוֹם לְעוֹלָם יי:

PESUKE DEZIMRA – HVALOSPEVI

Blagoslov pre kazivanja pesuke dezimra:

BARUH ŠEAMAR – Blagosloven da je On Koji reče i svet postade! Blagosloven da je On! Blagosloven da je On Koji govori i čini! Blagosloven da je On Koji presuđuje i izvršava! Blagosloven da je On Koji čini Delo Stvaranja! Blagosloven da je On Koji je milostiv zemlji! Blagosloven da je On Koji je milostiv stvorenjima! Blagosloven da je On Koji dobrim nagrađuje one koji Ga se boje!⁵ Blagosloven da je On Koji živi doveka i večno postoji! Blagosloven da je On Koji iskupljuje i izbavlja, blagosloveno bilo Ime Njegovo! Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Bože, Oče milostivi, slavljen ustima naroda Svog, hvaljen i veličan jezikom

pobožnih koji se u Njega uzdaju i slugama Njegovim! Pjesmaġa Davida, sluge Tvog, Tebe ćemo slaviti, Gospode Bože naš, hvalospevima i pesmama – zahvalnicama veličaćemo Te i hvaliti, opevati i uzdizati kao Kralja! Ime ćemo Tvoje spominjati, Kralju naš, Bože naš, o, Jedini! Živote vaseljene, o, Kralju, Čije je veliko Ime slavljeno i doveka hvaljeno! Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju u hvalospevima opevan!

(Ps. 92) Hvalospev, pesma za dan subotnji. Dobro je Gospodu hvalu odavati i pevati Imenu Tvom, Svevišnji. Javljati jutrom milost Tvoju, i vernost Tvoju noćima, uz harfu od deset žica, i uz lautu i s pesmom uz liru. Jer razveselio si me, Gospode, delima Tvojim, delima ruku Tvojih kličem. Kako su velika dela Tvoja, o, Gospode! Veoma duboke su misli Tvoje. Čovek bezuman spoznati neće, niti će ludak to razumeti. Kada bezbožnici kao trava niču i cvetaju svi koji bezakonje čine, to biva da se zanavek istrebe. A Ti si uzvišen doveka, o, Gospode.

כִּי הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יי. כִּי הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יאבֹדוּ.
 יתְפַרְדּוּ כָל־פְּעָלֵי אוֹן: וְתָרַם כְּרָאִים קִרְגִי.
 בִלְתִּי בְשֶׁמֶן רַעֲנָן: וְתַבֵּט עֵינַי בְּשׁוּרֵי. בְּקָמִים
 עָלַי מְרַעִים תִּשְׁמַעֲנָה אוֹנִי: צְדִיק כִּתְמַר
 יִפְרָח. כְּאֵרוֹ בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית
 יי. בְּהַצְרֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ: עוֹד יִגּוּבּוֹן
 בְּשִׁיבָה. דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי
 יִשְׂרָאֵל צוּרֵי וְלֹא עוֹלָתָה בּוֹ:

(ב) יי מֶלֶךְ גְּאוֹת לְבַשׁ. לְבַשׁ יי עוֹ הַתְּאוֹר.
 אֵף תִּבּוֹן תִּבְל בַּל תִּמּוֹט: גִּבּוֹן כְּסֹאֵךְ מֵאֵן.
 מְעוֹלָם אַתָּה: נִשְׂאוּ נְהָרוֹת יי. נִשְׂאוּ נְהָרוֹת
 קוֹלָם. יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָיִם: מִקַּלַּת מַיִם רַבִּים
 אֲדִירִים מִיִּשְׁבְּרֵי יָם. אֲדִיר בְּמָרוֹם יי: עֲדַתִּיךָ
 נִאֲמְנוּ מְאֹד. לְבֵיתֶךָ נִאֲוָה קִדְשׁ. יי לְאֶרֶץ
 יָמִים:

יְהִי כְבוֹד יי לְעוֹלָם. יִשְׂמַח יי בְּמַעֲשָׂיו.
 יְהִי שֵׁם יי מְבוֹרָךְ. מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:
 מִמְּזֻרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ. מְהַלֵּל שֵׁם יי:
 רַם עַל כָּל־גּוֹיִם יי. עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יי
 שֶׁבַךְ לְעוֹלָם. יי זְכָרְךָ לְדָר וְדָר: יי בְּשָׁמַיִם
 חֲכִין כְּסֹאֵן. וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מִשְׁלָה: יִשְׁמַחוּ

Jer, evo neprijatelji Tvoji, Gospode, jer, evo neprijatelji Tvoji propadaju i rasipaju se svi koji zlo čine. A rog moj Ti uzvišuješ kao u bivola, i uljem novim pomazan sam. I oko mi gleda na neprijatelje moje, i o dušmanima koji ustaju na mene slušaju uši moje. Kao palma cveta pravednik i kao kedar libanski raste. Koji su zasađeni u domu Gospodnjem, u predvorjima Boga našeg cvetaju. Rod i u starosti donosiće, sočni i puni svežine biće, da objave kako je Gospod pravedan! On je Stena moja i u njemu nema nepravde.

(Ps. 93) Gospod caruje, zaogrnu Se ponosom, zaogrnu Se Gospod, silom Se opasa, utvrdi se vaseljena, nikada se uzdrmati neće. Presto je Tvoj od iskona utvrđen, od praveka Ti si. Podižu reke, o, Gospode, podižu reke glasove svoje, podižu reke hučne valove svoje. Od hujanja vode velike i silne, od besnih valova morskih, silniji si Ti na visini, Gospode. Svedočanstva su Tvoja verna veoma, domu Tvome Svetinja dolikuje, Gospode, u sve dane.

JEI HEVOD – Nek je doveka slava Gospodu! Nek se raduje Gospod delima Svojim! Nek je Ime Gospodnje blagosloveno odsad i doveka! Od istoka sunca do zalaska, hvaljeno bilo Ime Gospodnje! Uzvišen je nad svim narodima Gospod, Slava Njegova nebesa nadvisuje. Gospode, Ime je Tvoje večno! Gospode, spomen je Tvoj od kolena do kolena. Gospod na nebesima, presto Svoj postavi i kraljevstvo Njegovo svime vlada. Nek se vesele

השמים ותגל הארץ. ויאמרו בגוים יי מלך:
 יי מלך. יי מלך. יי מלך לעולם ועד. יי מלך
 עולם ועד. אברו גוים מארצו: יי הפיר עצת
 גוים. הגיא מחשבות עמים: רבות מחשבות
 בלב איש. ועצת יי היא תקום: עצת יי לעולם
 תעמד. מחשבות לבו לדר ודר: כי היא אמר
 ויהי. הוא ציה ויעמד: כי בחר יי בציון. איה
 למושב לו: כי יעקב בחר לו יהוה ישראל
 לסגלתו: כי לא יטש יי עמו. ונחלתו לא
 יעזב: והוא רחום וכפר עון. ולא ישהית.
 והרבה להשיב אפן. ולא יעיר כל־חמתו: יי
 הושיעה המלך. יעננו ביום קראנו:

אשרי יושבי ביתך. עוד יהללוך
 סלה: אשרי העם שכבה לו. אשרי
 העם שיי אלהיו:

(קנס) תהלה לדוד.

ארוממך אלהי המלך. ואברכה שמך לעולם
 ועד:

בכל־יום אברכה. ואהללה שמך לעולם ועד:
 גדול יי ומהלל מאד. ולגדלתו אין חקר:

nebesa, nek se raduje zemlja i neka govore po narodima: Gospod kraljuje! Gospod kraljuje, Gospod je kraljevaio, Gospod će kraljevati zauvek i doveka! Gospod je Kralj u veke vekova, nestaće neznabožaca iz zemlje Njegove. Gospod obara namere neznabožaca, razbija zamisli narodima. Mnogo je misli u srcu čoveka, ali što Gospod nau-mi, to se ispunjava. Naum Gospodnji doveka ostaje i misli srca Njegovog od kolena do kolena. Jer On reče i sve postade, zapovedi i sve se ostvari. Jer izabra Gospod Sion, omile Mu za prebivalište: Jer Jakova izabra Sebi Gospod, Izrael za blago Svoje. Jer neće odbaciti Gospod narod Svoj i baštinu Svoju napustiti neće. A On, Premilostivi, oprašta prestup i zatrti neće. Često je odvrćao gnev Svoj, i svu jarost Svoju podizao nije. Gospode, izbavi! Usliši nas, Kralju, u dan kada Te zazivamo!

Blago onima koji borave u domu Tvom i vauzda Tebi u pohvalu kliču. *Sela!*

Blago narodu kojem je tako! Blago narodu kojem je Gospod Bog njegov!

(Ps. 145) Hvalospev Davidov.

Uzvisivaću Te, Bože moj, Kralju moj, blagosloviću Ime Tvoje doveka.

Svakog dana ću Tebe blagosiljati i hvalu ću Imenu Tvome doveka uznositi.

Velik je Gospod i u hvalospevima opevan je, nedokučiva je veličina Njegova!

הַזֶּה לְדוֹר וְיִשְׁבַּח מֵעַשְׂיָהּ. וְגִבּוֹרֶתֶיךָ יִגְדּוּ:
 הַדָּר כְּבוֹד הַיּוֹדֶה. וְדַבְּרִי גַּלְאֲתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
 וְעִזּוֹז גּוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ. וְגִדְלֹתֶךָ אֲסַפְּרָנָה:
 זָכַר רַב מְשֻׁבָּךְ יִבְיָעוּ. וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ:
 חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ. אֶרְךָ אַפַּיִם וְגִדְלֹת חֶסֶד:
 מֵטוֹב יְיָ לְכֹל. וְדַחֲמִיו עַל כָּל־מַעֲשָׂיו:
 יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֵׂיךָ. וְחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה:
 כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ. וְגִבּוֹרֶתֶךָ יִדְבְּרוּ:
 לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גִּבּוֹרֹתָיו. וְכְבוֹד הַדָּר
 מַלְכוּתוֹ:
 מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים. וּמִמְשַׁלְתֶּךָ
 בְּכֹל דָּוָר וְדוֹר:
 כּוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנְּפִלִים. וְזוֹקֶךָ לְכָל־הַכְּפוּפִים:
 עֵינַי כֹּל אֶלֶיךָ יִשְׁפְּרוּ. וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת
 אֲכָלָם בְּעֵתוֹ:
 פּוֹתַח אֶת יַדְּךָ. וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן:
 צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דַּרְכָּיו. וְחֲסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו:
 קָרוֹב יְיָ לְכָל־קְרָאָיו. לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ
 בְּאַמֶּת:
 רִצּוֹן יִרְאֵיו יַעֲשֶׂה. וְאֶת שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע
 וַיּוֹשִׁיעֵם:

Naraštaj naraštaju opeva dela Tvoja i sve-moćnost Tvoju kazuje.

O neizmernoj divoti blistavog sjaja svetlosti veličanstva Tvoga i o čudesnim znamenjima Tvojim kazivaću.

Kazuju strahotnu silu dela Tvojih i ja ću o veličini Tvojoi pripovedati.

Razglašuju spomen obilja dobrote Tvoje i pravednosti Tvojoi kliću.

Milostiv je i milosrdan Gospod, spor na gnev i pun dobrote.

Dobar je Gospod svima i samilosna je ljubav Njegova nad svim delima Njegovim. Hvalu će Ti odati, Gospode, sva dela Tvoja, i verni Tvoji koji se u Tebe uzdaju blagosloviće Te.

Kazivaće slavu kraljevstva Tvoga i propovedaće o velikoi sili Tvojoi, da obznane sinovima ljudskim silu Njegovu i neizmernu divotu blistavog sjaja veličanstva kraljevstva Njegovog.

Kraljevstvo Tvoje je kraljevstvo svih vekova i vladavina Tvoja za sva pokolenja. Podupire Gospod sve koji posrću i uspravlja sve pognute.

Oči svih su k Tebi s nadom upravljene i svakome na vreme hranu daješ.

Ruku Svoju otvaraš i sitiš sve što živi po želji njihovoi.

Pravedan je Gospod u svim putevima Svojim i milosrdan u svim delima Svojim.

Blizu je Gospod svima koji Ga prizivaju, svima koji Ga iskreno⁷ zazivaju.

Ispunjava volju onih koji Ga se boje, vapaj njihov čuje i izbavlja ih.

⁷ Dosl. u istini.

שומר יי את כל-אהביו. ואת כל-הרשעים
ישמיד:

תהלת יי ידבר פי. ויברך כל-בשר שם
קדשו לעולם ועד:

ואנחנו נברך יה. מעתה ועד עולם. הללויה:

(קמ) הללויה. הללו נפשי את יי: אהללה יי

בחיי. אומרה לאהי בעודי: אל תבטחו בגדדיבים

בבן-אדם שאין לו תשועה: תצא רוחו ושוב

לאדמתו. ביום ההוא אברו עשתנתיו: אשרי

שאל יעקב בעורו. שברו על יי אלהיו:

עשה שמים וארץ. את-הים ואת כל-אשר

בם. השמר אמת לעולם: עשה משפט

לעשוקים. נתן לחם לרעבים. יי מתיר

אסורים: יי פקח עורים. יי זקף כפופים. יי

אהב צדיקים: יי שמר את-גרים. יתום

ואלמנה יעודד. ודרך רשעים יעות: ימלך

יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה:

(קמא) הללויה. כי טוב זמרה אלהינו. כי

נעים נאווה תהלה: בנה ירושלים יי. גרחי

ישראל יבנם: הרופא לשבורי לב. ומחבש

לעצבותם: מונה מספר לבוכבים. לכלם

Čuva Gospod sve koji Ga ljube, a zlotvore sve istrebljuje.

Hvalu Gospodnju kazivaće usta moja i stvorenja će sva blagosloviti Sveto Ime Njegovo na veke vekova.

I mi ćemo blagosiljati Gospoda odsad i doveka! Hvalite Gospoda! *Aleluja!*⁸

(Ps. 146) *Aleluja!* Hvalite Gospoda! Hvali dušo moja Gospoda. Hvaliću Gospoda za života svoga, pevaću Bogu svom dok sam živ. Ne uzdajte se u knezove, u čoveka od koga spasenja nema. Kada ga duh napusti, u zemlju svoju on se vraća, sve što smisli u taj dan propada. Blago onome kome je Bog Jakovljević u pomoći, kome je nadanje u Gospodu, Bogu njegovom, Koji čini nebesa i zemlju, more i sve što je u njima, Koji čuva istinu doveka,⁹ Koji tlačenima pravdu vraća, a gladnima hleb daje. Gospod oslobađa sužnje. Gospod daje vid slepima, Gospod uspravlja pognute, Gospod ljubi pravednike. Gospod čuva pridošlice,¹⁰ sirotom i udovici snagu daje, a put opakih prevraća. Gospod kraljuje doveka, Bog tvoj, o, Sione, od kolena do kolena. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

(Ps. 147) *Aleluja!* Hvalite Gospoda, jer dobro je pevati Bogu našem, ugodno i divotno je hvalu Mu uznositi. Gospod zida Jerusolim, sabira prognanike Izraelove. Isceljuje one koji su slomljenog srca i vida rane njihove. Mnoštvo zvezda broji i sve

⁸Teilim, Ps., 115:18.

⁹Tj. čuva obećanja Svoja doveka.

¹⁰Obraćenike.

שמות יקרא: גדול אדננו ורב פח לתבונתו
 אין מספר: מעורר ענוים יי. משפיל רשעים
 עדי ארץ: ענו ליי בתורה. זמרו לאלהינו
 בכנור: המכסה שמים בעבים. המכין
 לארץ מטר. המצמיח הרים חציר: נותן
 לבהמה לחמה. לבני ערב אשר יקראו:
 לא בגבורת הסוס יהפין. לא בשוקי האיש
 ירצה: רוצה יי את יראו. את המוחלים
 לחסדו: שבחי ירושלים את יי. הללי
 אלהיך ציון: פי חזק בריחי שעריך. ברך
 בנגיד בקרבך: השם גבולך שלום. חלב
 הטים ישביעך: השלח אמרתו ארץ. עד
 מהרה ירוץ דברו: הנתן שלג בצמר. כפור
 כאפר יפור: משליך קרחו כבתים. לפני
 קרתו מי יעמר: ישלח דברו וימסם. ישב
 רוחו יזלו מים: מגיד דבריו ליעקב. חקיו
 ומשפטיו לישראל: לא עשה בן לבל נוי.
 ומשפטים כל ידעום הללויה:

(קמס) הללויה. הללו את יי מן השמים.
 הללוהו במרומים: הללוהו כל-מלאכו.
 הללוהו כל-צבאו: הללוהו שמש וירח.

ih po imenu zove.¹¹ Velik je Gospodar naš i svesilan, i bezmeran je razum Njegov. Ponizne i smerne, Gospod uzvisuje, a zlopake i zlohude do zemlje ponižava. S hvalom uzdignite glasove ka Gospodu, pojte uz harfu Bogu našem. On nebesa oblacima zastire, zemlji kišu sprema, čini da niče po gorama trava. Stoci hranu njenu daje i vranićima koji ciče k Njemu. Za konjsku snagu On ne mari, nit' Mu se mile bedra čovečija.¹² Mili su Gospodu oni koji Ga se boje, koji se uzdaju u dobrotu Njegovu. Gospoda slavi, o, Jerusalime, hvali Boga svog, o, Sione! Jer On utvrđuje prevornice vrata tvojih i sinove tvoje blagosilja u tebi. Međe tvoje mirom ograđuje i jedrom pšenicom te siti. On na zemlju reč naredbe šalje – kako li brzo hita reč Njegova! Kao vunu sneg daje, inje kao pepeo sipa. Baca grād, Svoj kao zalogaje, mrazu Njegovom ko doleteti može? Reč Svoju pošalje i rastopi ga, vetrom Svojim dune i poteku vode. Reči Svoje objavio je Jakovu, zakone Svoje i odredbe Svoje Izraelu. Ne učini tako nijednom drugom narodu, i odredaba Njegovih oni ne znaju. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

(Ps. 148) *Aleluja!* Hvalite Gospoda! Hvalite Gospoda s nebesa, hvalite Ga u visinama! Hvalite Ga, svi anđeli Njegovi, hvalite Ga, sve vojske Njegove! Hvalite Ga, Sunce i Meseče,

¹¹ Kao što svakoj zvezdi ime zna bez obzira na to koliko su udaljene jedna od druge, tako će sabrati svakog sina Izraelovog koliko god daleko prognan bio (*Ec hajim*).

¹² Tj. sila muška.

הִלְלוּהוּ כָּל-כּוֹכְבֵי אוֹר׃ הִלְלוּהוּ שָׁמַי
 חַשְׁמַיִם. וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם׃ יִהְלְלוּ
 אֶת שֵׁם יי. כִּי הוּא צִוָּה וּנְבִרָאוּ׃ וַיַּעֲמִידֵם
 לְעַד לְעוֹלָם. חֲקִנְתָּן וְלֹא יַעֲבוֹר׃ הִלְלוּ אֶת-
 יי מִן הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל-תְּהוֹמוֹת׃ אִשׁ וּבָרָד
 שֶׁלֵּג וּקְפֹזֵר. רוּחַ סַעֲרָה עֹשֶׂה דְבָרוֹ׃ הַהָרִים
 וְכָל-גְּבָעוֹת. עֵץ פָּרִי וְכָל-אֲרוֹזִים׃ הַחַיָּה וְכָל-
 בְּהֵמָה. רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר פְּנָף׃ מַלְכֵי אֲרֶץ וְכָל-
 לְאֻמִּים. שָׂרִים וְכָל-שֹׁפְטֵי אֲרֶץ׃ בַּחוּרִים וְגַם
 בַּתּוֹלָדוֹת. זְקֵנִים עִם נְעָרִים׃ יִהְלְלוּ אֶת-יְשֵׁם
 יי כִּי נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָרוּ. הוֹדוּ עַל אֲרֶץ
 וּשְׁמַיִם׃ וַיֵּרָם קָרָן לְעַמּוֹ. תְּהַלֵּה לְכָל-חַסִּידָיו
 לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוּ. הִלְלוּיָהּ׃

(קמט) הִלְלוּיָהּ. שִׁירוֹ לַיי שִׁיר חֲדָשׁ. תְּהַלְתּוּ
 בְּקִהְל חַסִּידִים׃ יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשׂוֹ. בְּנֵי
 צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמַלְכָם׃ יִהְלְלוּ שְׁמוֹ בְּמַחּוֹל. בְּתֵף
 וּבְנֹר יִזְמְרוּ לוֹ׃ כִּי רוּצָה יי בְּעַמּוֹ. יִפְאֵר
 עָגוּיִם בִּישׁוּעָה׃ יַעֲלוּ חַסִּידִים בְּכָבוֹד. יִרְנְנוּ
 עַל מִשְׁבְּכוֹתָם׃ רוּמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם. וְחָרַב
 פִּיפְיוֹת בְּיָדָם׃ לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בַּגּוֹיִם. תּוֹכַחוֹת
 בְּלְאֻמִּים׃ לְאַסּוֹר מַלְכֵיהֶם בְּזַקִּים. וּנְכַבְּדֵיהֶם

hvalite Ga, sve zvezde svetlosne! Hvalite Ga, nebesa nad nebesima i vode nad nebesima! Neka hvale Ime Gospodnje jer On zapovedi i stvoreni behu. Postavi ih za veke vekova po zakonu koji proći neće.¹³ Hvalite Gospoda sa zemlje, nemani morske i svi bezdani! Ognju i grâde, snegu i maglo, olujni vetre koji reč Njegovu izvršavaš. Gore i svi humovi, drveta rodna i svi kedrovi, zveri i sva stoko, gmizavci, bube i ptice krilate! Kraljevi zemaljski i svi narodi, knezovi i sve sudije zemaljske, momci i device, starci i deca! Nek svi hvale Ime Gospodnje, jer jedino je Ime Njegovo uzvišeno, sjaj svetlosti veličanstva Njegovog, zemlju i nebesa nadvisuje. On je uzvisio rog¹⁴ naroda Svoga na slavu svih pobožnika Svojih koji su priljubljeni uz Njega, sinova Izraelovih, naroda koji Mu je blizu. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

(Ps. 149) *Aleluja!* Hvalite Gospoda! Pevajte Gospodu pesmu novu, hvalu Njegovu na saboru onih koji predano uz Njega prijanjaju. Neka se raduje Izrael Stvoritelju svome, Kralju svom neka kliču sinovi Siona! Neka hvale Ime Njegovo igrajući, uz bubanj i harfu neka Mu poje! Jer je mio Gospodu narod Njegov, smerne i ponizne spasenjem krasi. Neka se priljubljenici Njegovi u slavi raduju, neka kliču s postelja svojih. Uzvišeni hvalospevi Bogu u grlima su njihovim i mač dvosekli u rukama njihovim.¹⁵ Da se osvete narodima i pokaraju plemena, da svežu kraljeve njihove u lance, plemiće

¹³ Bog je postavio zakone prirode koji su nepromenjivi, osim kada On čini čuda.

¹⁴ Tj. snagu.

¹⁵ Tj. pevanje hvalospeva Bogu je moćno oružje protiv neprijatelja njihovih (*Raši*).

בְּכַבְּלֵי בְרוּךְ: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כְּתוּב
הָרַר הוּא לְכָל-חַסִּידָיו. הַלְלוּיָהּ:

(ק) הַלְלוּיָהּ. הַלְלוּ אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ. הַלְלוּהוּ
בְּרִקְיעַ עֲזוֹ: הַלְלוּהוּ בַגְּבוּרָתוֹ. הַלְלוּהוּ כְּרַב
גִּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר. הַלְלוּהוּ בַגְּבֹל
וּכְנֹר: הַלְלוּהוּ בְּתַף וּמַחֹל. הַלְלוּהוּ בַמַּגִּים
וְעֵגֶב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְרֵי שְׁמַע. הַלְלוּהוּ
בְּצִלְצְרֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יָהּ.
הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בְּרוּךְ יי מְצִיּוֹן.
שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלַם. הַלְלוּיָהּ: בְּרוּךְ יי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל. עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוֹ: וּבְרוּךְ שֵׁם
כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם. וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל-הָאָרֶץ
אָמֵן וְאָמֵן:

ויעמוד וילמד:

וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת יי לְעֵינַי כָּל-הַיְּהוָה. וַיֹּאמֶר
דָּוִד בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ
מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם: לָךְ יי הַגְּדֵלָה וְהַגְּבוּרָה
וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנִּצָּח וְהַהוֹד כִּי כָל בְּשָׂמִים
וּבְאָרֶץ לָךְ יי הַמַּמְלָכָה וְהַמְתַּנְשָׂא לְכָל
לְרֹאשׁ: וְהַעֲשֵׂר וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה

njihove u okove gvozdene, da izvrše na njima sud napisani. On je sjaj slāve veličanstva svih miljenika Njegovih. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

(Ps. 150) *Aleluja!* Hvalite Gospoda! Hvalite Boga u Svetinji Njegovoj, hvalite Ga na svodu moći Njegove nebeske! Hvalite Ga radi silnih dela Njegovih, hvalite Ga radi moćnog veličanstva Njegovog! Hvalite Ga uz jeku roga ovnujskog, hvalite Ga uz psaltir i harfu! Hvalite Ga uz bubanj i igru, hvalite Ga uz strune i svirale! Hvalite Ga uz zvuk cimbala, hvalite Ga uz cimbala jeku! Sve što diše neka hvali Gospoda! Hvalite Gospoda! *Aleluja!* Sve što diše neka hvali Gospoda! Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

Završni stihovi Knjige psalama

Blagosloven Gospod doveka! *Amen! Amen!* Blagosloven sa Siona Gospod Koji prebiva u Jerusalimu! Hvalite Gospoda! *Aleluja!* Blagosloven Gospod Bog, Bog Izraela, Koji jedini čudesa čini! Blagosloveno Ime Veličanstva Njegovog doveka! Veličanstvom Njegovim napuniće se zemlja sva! *Amen! Amen!*¹⁶

Kazuje se stojeći i predano:

VAJVAREH DAVID – Potom David blagoslovi Gospoda pred čitavom zajednicom i reče David: “Blagosloven da si Ti, Gospode, Bože Izraela praoca našeg, odveka doveka! Tvoji su, Gospode, veličina, i sila, i slava, i večnost, i divotni sjaj veličanstva, jer je sve što je na nebesima i na zemlji Tvoje! Tvoje je, Gospode, kraljevstvo i Ti se poput glave povrh svega uzdižeš. Bogatstvo i dostojanstvo od Tebe dolaze, i Ti

¹⁶Teilim, Ps., 89:53; Ps., 135:21; Ps., 72:18-19.

מוֹשֶׁה בַּכֹּהֵן. וּבְיָדָהּ פֶּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדָהּ לְגִדְלָה
 וּלְחִזּוֹק לַכֹּהֵן: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ
 וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתְּךָ: וַיְבָרְכוּ אֶת שֵׁם
 כְּבוֹדְךָ וּמְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהַלָּה: אַתָּה
 הוּא יְיָ לְבָדָהּ. אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁמֵי
 הַשָּׁמַיִם וְכָל-צְבָאָם, הָאָרֶץ וְכָל-אֲשֶׁר עָלֶיהָ.
 הַיָּמִים וְכָל-אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת
 כָּלֶם. וְצָבָא הַשָּׁמַיִם לָךְ מִשְׁתַּחֲוִיִּים: אַתָּה הוּא
 יְיָ הָאֱלֹהִים יי אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ
 מֵאוּר כַּשְׂדִּים, וְשָׁמַת שְׁמוֹ אַבְרָהָם, וּמְצֵאתָ
 אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ, וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית
 לְתַת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחֲתִי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
 וְהַיְבוּסִי וְהַגְּרָזִי לְתַת לְזָרְעוֹ, וְתִקַּם אֶת
 הַבְּרִית כִּי צְדִיק אַתָּה: וַתֵּרָא אֶת עֲנִי אֲבֹתֵינוּ
 בְּמִצְרַיִם, וְאֶת זְעַקְתָּם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף:
 וַתִּתֵּן אֶתֹת וּמִפְתִּים בְּפָרְעָה וּבְכָל עַבְדָּיו
 וּבְכָל-עַם אֶרֶצוֹ, כִּי יָדַעְתָּ כִּי הוֹיְדוּ עֲלֵיהֶם.
 וַתַּעַשׂ לָךְ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיּוֹם בְּקַעַת
 לְפָנֶיךָ, וַיַּעֲבְרוּ בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבְשָׁה, וְאֶת
 רַדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בַּמִּצּוֹלוֹת כִּמּוֹ אֶבֶן בְּמַיִם
 עֲזִים:

nad svima vladaš, u Tvojoj su ruci sila i krepost, i u ruci je Tvojoj da učiniš svakoga velikim i snažnim. A sada, Bože naš, hvalu Tebi odajemo i slavimo Ime sjaja Tvoga. I blagosiljaće Ime Tvoje slavno, iznad svakog blagoslova i hvale uzvišeno. Ti si, Gospode, Jedini! Ti si načinio nebesa, i nebesa nad nebesima, i svu vojsku njihovu, zemlju i sve što je na njoj, mora i sve što je u njima, i Ti im svima život daješ, i vojska se nebeska pred Tobom klanja. Ti si Gospod Bog (Dovde stojeći.) Koji si izabrao Avrama i izveo ga iz Ura kaldejskoga i nadenuo mu ime Avrâm. I našao si srce njegovo verno pred Sobom i Savez s njim sklopio si da ćeš dati zemlju kanânsku, hetejsku, amorejsku, perezejsku, jevusejsku, gergešejsku, da ćeš dati semenu njegovom, i ispunio si reči Svoje jer si Ti pravedan. Nevolju si otaca naših u Egiptu video i vapaj si njihov čuo kraj Mora trstikova. Znamenjima si se i čudesima oborio na faraona i na sve sluge njegove, i na sav narod zemlje njegove, jer si znao da su obesno postupali s njima, i proslavio si Ime Svoje do dana današnjega. More si razdvojio pred njima, te predoše posred mora zemljom suvom, a progonitelje si njihove u bezdan bacio kao kamen u vode silovite.¹⁷

¹⁷Divre ajamim alef, I Knjiga dnevnika, 29:10-13; Nehemija, 9:5-11.

וַיִּשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד
 מִצְרַיִם. וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־
 שַׁבַּת הַיּוֹם: וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה
 אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם. וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת־
 יְהוָה וַיֵּאֱמִינוּ בַיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

או ישור משה ובני ישראל את השירה
 הזאת ליהודה ויאמרו לאמר
 אשירה ליהודה פי־גאה גאה
 סוס ורכבו רמה בים:
 עזי וזמרת יה ויהי־לי לישועה.
 זה אלי ואניוהו אלהי אבי וארממנהו:
 יהוה איש מלחמה יהוה שמו:
 מרבבת פרעה וחילו ירה בים
 ומבחר שלשיו טבעו בים־סוף:
 תהמות יכסימו ירדו במצולת פמו־אבן:
 ומינק יהוה נאדרי בכח
 ומינק יהוה תרעץ אויב:
 וברכ נאונק תהרס קמיד
 תשלח חרנק יאכלמו פקש:
 וברוח אפיד גערמו־מים
 נצבו כמו־נר נזלים.

ŠIRAT AJAM

VAJOŠA – I izbavi Gospod u onaj dan Izrael iz ruku egipatskih i vide Izrael mrtve Egipćane na obali morskoj. I vide Izrael ruku krepku¹⁸ kojom Gospod udari Egipćane, i narod se pobja Gospoda, i verova u Gospoda i u Mojsija slugu Njegovog.¹⁹

AZ JAŠIR²⁰ – Tada zapeva Mojsije i sinovi Izraelovi pesmu ovu Gospodu i rekoše: “Pevaću Gospodu jer se visoko uzvisio, konja i konjanika u more sunovratio. Sila je moja i pesma moja Gospod, On mi spas postade, On je Bog moj, Njemu ću Hram podići.²¹ On je Bog oca mog i Njega ću uzvisivati. Večni je Gospodar rata, Gospod je Ime Njegovo. Kola faraonova i vojsku njegovu, u more baci, izabrane vojvode njegove, u Moru trstikovu se utopiše. Bezdani ih pokriše, poput kamena u dubinu potonuše. Desnica Tvoja, o, Gospode, moćna u snazi, desnica Tvoja, o, Gospode, razmrska neprijatelja. Obiljem veličanstva Svoga uništavaš one koji ustaju na Tebe. Poslao si gnev Svoj i on ih kao slamu proždire. Od daha nozdrva Tvojih sabra se voda, poput zida se ustubi voda koja teče,

¹⁸Tj. moć, silu veliku

¹⁹Šemot, Iz., 14:30-31.

²⁰Šemot, Iz., 15:1-18.

²¹Neki *anveu* prevode kao slaviću Ga; Šimšon Rafael Hirš prevodi: *ja ću biti dom Njegov.*

קָפְאוּ תְהִמַּת בְּלָבַיִם:
 אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֶּף אֲשֵׁנִי אַחֲלֶק שְׁלֵל.
 תִּמְלֹאמוּ נַפְשֵׁי אַרְיֵק חֲרָבֵי תוֹרֵישְׁמוּ יָדַי:
 נִשְׁפַּת בְּרוּחָהּ כִּסְמוּ יָם
 צָלְלוּ כְּעוֹפֹרֶת בַּמַּיִם אֲדִירִים:
 מִי כִמְכָה בְּאֵלֶם יְהוָה
 מִי כִמְכָה נְאֻדָר בְּקֹדֶשׁ
 נוֹרָא תִהְלֹת עֲשֵׂה־פְלֵא:
 נְשִׁיט יְמִינֶךָ תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ:
 נְחִיט בַּחֲסֻדֶךָ עִם־זוֹ נְאֻלֶּת
 נִהְלֶת בְּעֵזֶךָ אֵל־נֹה קֹדֶשְׁךָ:
 שְׁמַעֵי עַמִּים יִרְגָּזוּן
 חֵיל אָחוּז יִשְׁבִּי פְלִשְׁתִּי:
 אִז נִבְהִלוּ אֱלֹפֵי אֲדוּם
 אֵילֵי מוֹאָב יִאֲחֻזְמוּ רַעַד.
 נִמְנוּ כֹל יִשְׁבִּי כְּנַעַן:
 תִּפְלַעַל עֲלֵיהֶם אִימָתָה וּפְחָד
 בְּגִדְךָ זְרוּעֶךָ יִדְמֹו כְּאֲבוֹן
 עַד־יַעֲבֹר עִמָּךָ יְהוָה
 עַד־יַעֲבֹר עִם־זוֹ קִנְיֹת:
 תִּבְיָאמוּ וְתִטְעֵמוּ בְּהַר נִחְלָתֶךָ
 מִכּוֹן לִשְׁבַתֶּךָ פְּעֻלַּת יְהוָה

zalediše se bezdani u srcu mora. Neprijatelj reče: 'Proganjaću, stići ću, podeliću plen, nasitiće ih se duša moja. Izvući ću mač svoj, istrebiće ih ruka moja!' Ti dunu vetrom Svojim i more ih pokri, kao olovo potonuše silnoj vodi u bezdane. Ko je poput Tebe među bogovima, o, Gospode? Ko je poput Tebe slavan u svetosti, strašan u hvali i čini čudesa? Ispružio si desnicu Svoju i zemlja ih je progutala. Milošću Svojom vodio si ovaj narod koji si izbavio, snagom Svojom vodio si ga u Svetinju Svoju. Narodi čuše i zadrhtaše, muka obuze stanovnike Filisteje. Užas ophrva starešine edomske, trepet obuze junake moavske, istopiše se svi koji žive u Kanânu. Strah i trepet spopade ih, od silne ruke Tvoje kao kamen zanemeše, dokle ne prođe narod Tvoj, o, Gospode, dokle ne prođe narod ovaj koji si stekao. Odveo si ih i zasadio na brdu baštine Svoje, na mestu koje si stvorio Sebi za boravak, o, Večni,

מִקֶּדֶשׁ אֲדַנִּי כּוֹנְנֵי יְדִידָי׃
יְהוָה וַיִּמְלֹךְ לְעֵלָם וְעַד׃

י מלכותה קאים לעלם ולעלמי עלמיא:

כִּי בָא סוּס פִּרְעָה בְּרִכְבּוֹ וּבִפְרָשָׁיו בָּיִם
וַיֵּשֶׁב יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־מִי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
הִלְכּוּ בַיְבֵשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם׃

גמגמ נמלמ ונמניעי טל פסק עוסיפוס זח:

ומתק מרים הנביאה אחות אהרן את התק בידה.
ותצאן כל הנשים אהרית בתפוס ובמחלת: ותען להם
מרים שירו ליהוה כי גאה גאה. סוס ורכבו רמה בים:
ויפע משה את ישראל מים סוף. ויצאו אל מדבר שור.
וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים: ויבאו מרתה
ולא יכלו לשתות מים ממרתה כי מרים הם. על כן קרא
שמה מרה: וילכו העם על משה לאמר מה נשתה:
ויצעק אל יהוה ויורדו יהוה עץ וישלך אל המים וימתקו
המים. שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו: ויאמר אם
שמוע תשמע לקול יהוה אלהיך. והישר בעיניו תעשה
והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו. כל המחלה אשר
שמת במצרים לא אשים עליך. כי אני יהוה רפואך:

כי ליי המלוכה ומושל בגוים: ועלו
מושיעים בהר ציון לשפט אתיהר עשו.
והיתה ליי המלוכה והיה יי למלך על כל
הארץ. ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד:

u Svećinji, Gospode, koju su Tvoje ruke utvrdile. Gospod će kraljevati na veke vekova.

Kraljevstvo je Večnoga ustanovljeno za veke vekova.

KI – Kada su konji faraonovi, kola njegova i konjanici njegovi ušli u more, Gospod je na njih vratio vode morske, te sinovi Izraelovi predoše posred mora zemljom suvom.²²

**Na Šabat Bešalah i sedmog dana Pesaha
dodajemo ovaj odeljak:**

VATIKAN²³ – I Mirjam, proročica, sestra Aronova, uze bubanj u ruku svoju, i za njom iziđoše sve žene s bubnjevima igrajući. I Mirjam im otpeva: Pevajte Gospodu jer se visoko uzvisio, konja i konjanika u more sunovratio. I povede Mojsije Izrael od Mora trstikovog i podoše u pustinju Šur, i išavši tri dana po pustinji ne nadoše vode. Odande dođoše u Maru, ali ne mogoše piti vode u Mari, jer beše gorka. Otuda se prozva mesto Mara.²⁴ Tada narod stade mrmljati na Mojsija govoreći: “Šta ćemo piti?” I Mojsije zavapi ka Gospodu, i Gospod mu pokaza drvo, koje on baci u vodu, i voda posta slatka. Onde mu dadé (narodu) zakon i pravo, i onde ga okuša. I reče: “Ako li uzaslušáš, uzaslušáš li, glas Gospoda Boga svoga, i budeš činio što je pravo u očima Njegovim, i ako prigneš uho k zapovestima Njegovim i uščuvaš sve zakone Njegove, nijedne bolesti koju Sam pustio na Egipat neću pustiti na tebe, jer Sam Ja Gospod Koji te leči.”

KI – Jer Gospodu pripada kraljevstvo, On vlada narodima. I uspeće se izbavitelji na goru Sion da sude gori Esavovoj i kraljevstvo će biti Gospodnje. I Gospod će biti Kralj nad svom zemljom, u taj dan biće Gospod Jedan i Ime Njegovo Jedan Jedini.²⁵

²² Šemot, Iz. 15:19.

²³ Isto, 15:20-26.

²⁴ Mar na hebrejskom znači gorko, gorčina.

²⁵ Teilim, Ps., 22:29; Ovadja, 1:21; Zeharja, 14:9.

נִשְׁמַת כָּל־חַי תִּבְרַךְ אֶת שְׁמֶךָ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ. וְרוּחַ כָּל־בֶּשָׂר תִּפְאַר וּתְרוּמָם
זְבִיחַ מִלִּפְנֵי תָמִיד. מִן הָעוֹלָם וְעַד
הָעוֹלָם אֲתָה אֵל. וּמִבְלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ
מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ. פּוֹדֶה וּמַצִּיל. וְעוֹנֶה
וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה. אֵין לָנוּ
מֶלֶךְ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ אֵלָּא אֲתָה; אֱלֹהֵי
הָרְאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים. אֱלוֹהַ כָּל־
בְּרִיּוֹת. אֲדוֹן כָּל־תּוֹלְדוֹת. הַמְהַלֵּל
בְּכָל־הַתְּשׁוּבָחוֹת. הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד
וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים; וַיֵּי עַר לֹא יָגוּם
וְלֹא יִישָׁן. הַמְּעוֹרֵר יְשׁוּנִים וְהַמְּקִיץ
נִרְדָּמִים. מְחַיֶּה מֵתִים וְרוֹפֵא חוֹלִים.
פוֹקֵחַ עֲוִרִים. וְזוֹקֵף כְּפוּפִים. הַמְּשִׁיחַ
אֱלָמִים. וְהַמְּפַעֵחַ נְעֵלָמִים. וְיֵלֵךְ לְבִדְדָךְ

NIŠMAT KOL HAJ – Duša svega što živi blagosloviće Ime Tvoje, Gospode Bože naš, i duh svakog tela slaviće i uzvisivaće spomen Tvoj, Kralju naš, doveka. Odveka doveka, Ti si Bog i osim Tebe nemamo Kralja, Osloboditelja i Spasitelja, Otkupitelja i Izbavitelja, Koji nas uslišava i ima samilosti u svakoj nevolji i bedi našoj. Nemamo Kralja Koji pomaže i uzdržava do Tebe! Bože predašnjih i budućih (naraštaja), Bože svih stvorenja, Gospodaru svih pokolenja, slavom opevani, Koji u milosrđu upravlja svetom Svojim i u ljubavi samilosnoj stvorenjima Svojim. Gospod je budan, On ne spava i ne drema. On budi usnule i podiže zaspale. On vaskrsava mrtve i leči bolesne, daje vid slepima i uspravlja pognute, daje govor nemima i na videlo iznosi tajne zapretnene, samo Tebi

אָנְחָנוּ מוֹדִים; וְאֵלֹהֵינוּ מְלֵא שִׁירָה
בַּיּוֹם. וְלִשְׁוֹנֵנוּ רָגָה כְּהַמּוֹן גְּלוֹנוֹ.
וּשְׁפָתוֹתֵינוּ שָׁבַח כְּמִרְחָבֵי רְקִיעַ.
וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִיָּרָח. וְיָדֵינוּ
פְּרוֹשׁוֹת כְּנְשָׁרֵי שָׁמַיִם. וְרַגְלֵינוּ קְלוֹת
כְּאַיְלוֹת. אִין אָנוּ מִסְּפִיקִין לְהוֹדוֹת לְךָ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וּלְבָרֶךְ אֶת שִׁמְךָ מִלְּפָנֵינוּ.
עַל אַחַת מֵאַלְפֵי אֱלֹפִים וְרוֹב
רַבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים הַמְּזוֹכוֹת נַסִּים
וְנִפְלְאוֹת שְׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעַם אֲבוֹתֵינוּ;
מִלְּפָנִים מִמְּצָרִים גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
מִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. בְּרָעַב זִנְתָּנוּ.
וּבְשָׁבַע פִּלְפַּלְתָּנוּ. מִחָרֵב הִצַּלְתָּנוּ.
מִדְּבַר מִלְּטָתָנוּ. וּמִחֲלָאִים רָעִים וְרַבִּים
דְּלִיתָנוּ; עַד הִנֵּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ. וְלֹא

hvalu uznosimo. I da su usta naša poput mora pesme puna i jezik naš klicanja kao mnoštvo valova njegovih, i usne naše hvale puna kao širine nebeske, i da nam oči sijaju kao Sunce i Mesec, i da ruke svoje rasprostiremo kao orlovi nebeski krila svoja, i noge da su nam lake kao u srne, ne bismo mogli dovoljno hvale da Ti odamo, Gospode Bože naš, niti da blagosiljamo Ime Tvoje, Kralju naš, ni za jedno od hiljadu hiljade hiljada, i desetinu desetine desetina hiljada dobročinstava, čudesa i znamenja što si ih učinio za nas i za praocce naše. Iz Egipta si nas izbavio, Gospode Bože naš, iz doma robova iskupio nas, u gladi prehranio nas, u sitosti uzdržao nas. Od mača si nas spasio, od kuge izbavio, od bolesti mnogih i zlih iscelio. Dosad nam je ljubav Tvoja samilosna pomogla i

עֲזֹבוּנוּ הַסְּדִיקָה. עַל כֵּן אֲבָרִים שֶׁפְּלִגְתָּ
 בָּנוּ. וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנִּפְחַתָּ בְּאַפֵּינוּ.
 וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר שִׁמְתָּ בְּפִינוּ. הֵן הֵם יוֹדוּ
 וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאֲרוּ וַיִּשְׁוֹרְרוּ אֶת
 שִׁמְךָ מִלְּכֵנוּ תָּמִיד. כִּי כָל־פֶּה לְךָ
 יוֹדֶה. וְכָל־לִשׁוֹן לְךָ תִּשְׁבַּח. וְכָל־עֵין
 לְךָ תִּצְפֶּה. וְכָל־בֶּרֶךְ לְךָ תִּכְרַע. וְכָל־
 קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה. וְהַלְבָּבוֹת
 יִירְאוּךָ. וְכָל־קָרֵב וְכָל־יֹזֵמֵי לְשִׁמְךָ.
 כִּדְבַר שֶׁנֶּאֱמַר. כָּל־עֲצָמוֹתַי תִּאֲמַרְנָה
 יְיָ מִי כָמוֹךָ׃

בשנה קודם פורים יש אוננים כאלן מי כמדך ואין כמדך תמלא לקונו נפוכים.

מִצִּיל עָנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ. וְעָנִי וְאֲבִיוֹן
 מִגּוֹזְלוֹ. שׁוֹעֵת עָנִיִּים אֶתָּה תִּשְׁמַע. צַעֲקַת
 הַדָּל תִּקְשִׁיב וְתוֹשִׁיעַ. וְכָתוּב רַגְנוֹ
 צַדִּיקִים בֵּינוּ. לַיִּשְׂרָאֵל נְאוּה תְהִלָּה׃

milost nas Tvoja ostavila nije. Stoga, udovi od kojih si nas sastavio, dah i duša što si ih udahnuo u nas, jezik koji si u usta naša stavio – gle, oni će hvalu odavati, blagosiljati, slaviti, veličati i opevati Ime Tvoje, Kralju naš, doveka. Jer sva će usta Tebe hvaliti, i svi jezici Tebe slaviti, i sve oči k Tebi gledati, i sva kolena pred Tobom se pregibati, i svaki se stas pred Tobom prostreti, i sva će srca strahopoštovanjem pred Tobom obuzeta biti, sve utrobe i bubrezi Imenu Tvome hvalospeve pevati, kao što je rečeno:²⁶ “Sve će kosti moje reći: ‘Gospode, ko je kao Ti, Koji ubogog spasa-vaš od silnika, jadnika i siromaha od pljačkaša?’”

Subotom pre *Purima* u nekim zajednicama
ovde kažu *MI KAMOHA VEEN KAMOHA*

ŠAVAT ANIJIM – Ti čuješ vapaj ubogih i krik nevoljnih slušaš i uslišuješ. I napisano je:²⁷ “Kličite, pravednici, Gospodu, pravednima dolikuje hvaliti Ga.”

²⁶ Teilim, Ps., 35:10.

²⁷ Isto, 33:1.

בְּפִי יִשְׂרָאֵל תִּתְּרוּמָם :
 וּבְשִׁפְתַי לְדַיְקוּם תִּתְּבָרְךָ :
 וּבְלִשׁוֹן חַסִּידִים תִּתְּקַדְּשׁ :
 וּבִקְרֹב בְּקֹדְשִׁים תִּתְּהַלֵּל :

וּבְמִקְהֵלוֹת רַבְבוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל.
 שֶׁכֵּן חוֹבֵת כָּל־הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר
 לְרוֹמֵם לְהַדִּיר וּלְנַצַּח עַל כָּל־דְּבָרֵי שִׁירוֹת
 וְתִשְׁבַּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשִׁי עִבְדְּךָ מְשִׁיחְךָ :
 וּבִבְנֵי :

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מְלַכְנּוּ. הָאֵל הַמֶּלֶךְ
 הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לֶךָ נָאָה
 יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. שִׁיר
 וְשִׁבְחָה. הַלֵּל וְזַמְרָה. עִזּוֹ וּמְמִשְׁלָה. נֶצַח
 גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה. תְּהִלָּה וְתַפְאֶרֶת. קְדוּשָׁה
 וּמְלָכוּת. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשְׁמֶךָ הַגָּדוֹל
 וְהַקְּדוֹשׁ. וּמְעוֹלָם וָעֶד עוֹלָם אֶתָּה אֵל : בְּרוּךְ
 אַתָּה יְיָ. מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהַלֵּל בְּתִשְׁבַּחוֹת. אֵל

USTIMA ČESTITIH TI ĆEŠ BITI UZVELIČAN, USNAMA PRAVEDNIH TI ĆEŠ BITI BLAGOSLOVLJEN, JEZIKOM POBOŽNIH TI ĆEŠ BITI POSVEĆEN I MEĐU SVETIMA TI ĆEŠ BITI PROSLAVLJEN,

u saborima mnoštva naroda Tvog, Doma Izraelovog, jer to je obaveza svih stvorenja pred Tobom, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da Ti zahvaljuju i da Te hvale, slave, veličaju, uzdižu, poštuju i večnim oglašuju, iznad i više od svih reči, pesama i hvalospeva Davida, sina Jišajevog, sluge Tvog i pomaznika Tvog.

Blagoslov nakon kazivanja *pesuke dezimra*

JIŠTABAĦ – I stoga neka bi doveka Ime Tvoje bilo slavljeno, Kralju naš, Bože, Kralju veliki i Sveti, na nebesima i na zemlji. Jer Tebi dolikuju, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, uvek i doveka, pesma i hvalospev, hvala i oda, sila i vlast, večnost, veličina, moć, di-ka i slava, svetost i kraljevstvo, blagoslovi i zahvalnice Imenu Tvom velikom i Svetom. Odveka i doveka Ti si Bog. Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju veliki i u hvalospevima opevan, Bože

הַהוֹדָאוֹת. אֲרוֹן הַנִּפְלְאוֹת. בּוֹרֵא כָּל-
הַנְּשָׁמוֹת. רַבּוֹן כָּל-הַמַּעֲשִׂים. הַבוֹחֵר בְּשִׁירֵי
זְמֵרָה. מֶלֶךְ אֵל חַי הָעוֹלָמִים. אָמֵן:

בַּעֲשֵׂרָה יְמֵי חַסוּנָה לְאוֹמְרֵים:

(קל) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת כִּמְעַמְקִים קָרָאתִיךָ יי. אֲדַנִּי שְׁמָעָה
בְּקוֹלִי. תְּהִינֶנָּה אֲזַנֶּיךָ קְשׁוּבוֹת לְקוֹל תְּהַנּוּנֵי: אִם עֲזוּנוֹת
תִּשְׁמְרֶינָה. אֲדַנִּי מִי יַעֲמֹד: כִּי עַמֶּךָ הִסְלִיחָה. לְמַעַן
תִּזְרָא: קִרְיָתִי יי. קוֹתָה נַפְשִׁי. וְלִדְבָרוֹ הוֹחֵלְתִי: נַפְשִׁי
לִי מִשׁוֹמְרִים לְבוֹקֵר. שְׁמֵרִים לְבוֹקֵר: יַחַל יִשְׂרָאֵל אֶל
יי. כִּי עִם יי הַחֶסֶד. וְהִרְבָּה עִמּוֹ פְדוּת: וְהוּא יַפְדֶּה אֶת
יִשְׂרָאֵל מִכָּל-עֲזוּנוֹתָיו:

וְאוֹמֵר הַמִּזְן קָרִישׁ לְעֵילָא

וְקַל לְאוֹמֵר בְּלִחָם:

הַמִּזְן שׁוֹמֵה וְאוֹמֵר:

יִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר שְׁמוֹ שֶׁל	בָּרְכוּ אֶת-יי הַמְּבָרָךְ:
מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּרוֹשׁ	קַל וְיָמִין בְּרוּךְ יי הַמְּבָרָךְ
בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן	לְעוֹלָם וָעֶד:
וְהוּא אַחֲרוֹן וּמַבְלַעְדֵּי אֵין	בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ
אֱלֹהִים: יְהִי שֵׁם יי מְבָרָךְ	מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר
מַעֲמָה וְעַד עוֹלָם וּמְרוֹמָם עַל	וּבוֹרֵא חֶשֶׁךְ. עֲשֵׂה
כָּל-בְּרָכָה וְתַהֲלָה:	שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת-הַכֹּל:

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יִשְׁבַּחוּךָ. וְהַכֹּל יֹאמְרוּ:
אֵין קְרוֹשׁ כִּיִּי. הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סְלָה. יוֹצֵר

hvale, Gospodaru čudesa, Stvoritelju duša, Gospode svega stvorenog, Koji odabire pesme hvalospevne, Kralj, Bog, Život svetova. *Amen.*

Na deset dana pokajanja kažemo:

(Ps. 130) Pjesma uspinjanja (hodočasnička). Iz dubine k Tebi zavapih, Gospode! Gospode, čuj glas moj! Neka paze uši Tvoje na glas vapaja mog. Ako ćeš na prestupe paziti, o, Gospode, ko će opstati? Ali je u Tebe praštanje da bi Te se bojali. Uzdám se u Gospoda, uzda se duša moja, reč Njegovu čekam. Duša moja za Gospodom čezne više nego straže noćne što za zorom ranom²⁸ čeznu, više nego za zorom ranom straže noćne. Nadu svoju, o, Izraele, u Gospoda polaži, jer u Gospoda je milost i obilje spasa je u Njega. I On će otkupiti Izrael od svih prestupa njegovih.

Predmolitelj kaže *Kadiš leela*.

Čitanje *Šema Jisrael* i blagoslova koji se kazuju uz *Šema*. Od ovog mesta pa do kraja *Amida* nije dozvoljeno prekidati molitvu pričom.

Predmolitelj:	BLAGOSLOVITE GOSPODA BLAGOSLOVENOGA
Zajednica:	BLAGOSLOVEN DA JE GOSPOD BLAGOSLOVENI ZAUVEK I ZANA VEK
Predmolitelj:	BLAGOSLOVEN DA JE GOSPOD BLAGOSLOVENI ZAUVEK I ZANA VEK

Dok *hazan* izgovara *Barchu*, *haal* tiho kazuje:

Hvaljeno je i proslavljeno je Ime Kralja svih kraljeva Svetog, neka je blagosloven, jer On je prvi i poslednji i osim Njega nema Boga. Neka je Ime Gospodnje blagosloveno odsad i doveka i neka je uzvišeno nad svim blagoslovima i hvalospevima.

Birkat "Jocer or" - prvi blagoslov pre čitanja *Šema Jisrael*

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji svetlo oblikuje i tamu stvara, mir čini i sve stvara. Sve Ti hvalu odaje i sve Tebe slavi i svi će kazivati: "Niko nije Svet kao Gospod!" Sve će doveka Tebe uzvisivati, Sazdatelju

²⁸Tj. spasenjem.

הַבֵּל. הָאֵל הַפּוֹתַח בְּכָל-יוֹם דְּלֹתוֹת שְׁעָרֵי
 מִזְרַח. וּבֹקֵעַ הַלְּוִי רִקְיעַ. מוֹצִיא חֶמֶה
 מִמְּקוֹמָהּ. וְלִבְנָה מִמְּכּוֹן שַׁבְּתָהּ. וּמֵאִיר
 לְעוֹלָם כָּלוּ וְלִיּוֹשְׁבָיו שֶׁבְּרָא בְּמִדַּת רַחֲמִים:
 הַמֵּאִיר לְאֶרֶץ וְלְדָרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים.
 וּבִטְוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל-יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית: מָה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ יי. כָּלֵם בְּחֻכְמָה
 עָשִׂיתָ. מְלֵאָה הָאֶרֶץ קִנְיָנֶיךָ: הַמְּלַךְ הַמְּרוֹמֵם
 לְבָרוּ מְאֹד. הַמְּשַׁבַּח וְהַמְּפָאֵר וְהַמְּתַנַּשֵּׂא
 מִיְמוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם. בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
 רַחֵם עָלֵינוּ. אֲרוֹן עֲוֹנוֹ. צוּר מִשְׁגַּבְנוּ. מְגִן
 יִשְׁעֵנוּ. מִשְׁגָּב בְּעַרְנוֹ: אֵין עֲרוּךְ לָךְ וְאֵין
 זוּלָתְךָ. אָפֶס בְּלָתְךָ. וּמִי דוֹמְרָה לָךְ: אֵין
 עֲרוּךְ לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֵין זוּלָתְךָ
 מְלַבְּנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. אָפֶס בְּלָתְךָ גְּאֻלָּנוּ
 לְיְמוֹת הַמְּשִׁיחַ. וּמִי דוֹמְרָה לָךְ מוֹשִׁיעֵנו
 לְתַחִית הַמַּתִּים:

אֵל אֲרוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים.
 בְּרוּךְ וּמְבָרָךְ בְּפִי כָּל-נְשָׁמָה:

svoga. Bog, Koji svakog dana otvara dveri kapija istoka, i otvara prozore svoda nebeskog, i Sunce izvodi iz mesta njegovog i Mesec iz boravišta njegovog, i osvetljava čitav svet i stanovnike njegove koje je stvorio u obilju samilosne ljubavi Svoje. On Koji osvetljava zemlju i one koji je nastavaju, u milosrđu i dobroti Svojoj svakoga dana, iznova, obnavlja Delo Stvaranja. Kako su raznovrsna dela Tvoja, Gospode! Sva si ih u mudrosti napravio, puna je zemlja blaga Tvoga. On je Kralj, uzvišen i jedini od praiskona, slavljen, veličan i uzvisivan od pradâna. Bože sveta, u obilju ljubavi Svoje samilosne smiluj nam se. Gospodaru snage naše, Steno tvrđave naše, Štitu spasa našega, zaštiti nas. Niko nije poput Tebe i niko nije osim Tebe, ništa nije osim Tebe i ko je Tebi sličan?! Niko nije poput Tebe, Gospode Bože naš, u ovom svetu, i niko nije osim Tebe u životu Sveta koji dolazi. Ništa nije osim Tebe, Spasitelju naš u danima Mesije, i ko je Tebi sličan, Izbavitelju naš, kada umrli budu vaskrsli.

EL ADON – Bog, Gospodar svega stvorenog, blagosloven je i blagosiljan u ustima duše svake.

גָּדְלוֹ וְטוֹבוֹ מְלֵא עוֹלָם.
רַעַת וְתַבּוּנָה סוֹבְבִים אוֹתוֹ:
הַמִּתְנַאֵה עַל חַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ.
וְנִהְדָּר בְּכָבוֹד עַל הַמְרַכְּבָה:
זְכוֹת וּמִישׁוֹר לְפָנָיו כְּסֵאוֹ.
חֶסֶד וְרַחֲמִים מְלֵא כְבוֹדוֹ:
טוֹבִים מְאֹרֹת שְׁבָרָאם אֱלֹהֵינוּ.
יִצְרָם בְּרַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׁכֵּל:
כַּח וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם.
לְהַיּוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תֵּבֵל:
מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נְגִיה.
נִאֵה זִיוֹם בְּכֹל הָעוֹלָם:
שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם שְׂשִׁים בְּבוֹאָם.
עוֹשִׂים בְּאִמָּה רְצוֹן קוֹנָם:
פֶּאֶר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לְשִׁמוֹ.
צְהֵלָה וְרִנָּה לְזִכָּר מְלְכוּתוֹ:
קָרָא לְשִׁמְשׁ וַיִּזְרַח אוֹר.
רָאָה וְהִתְקִין צוּרֵת הַלְבָנָה:

Veličina Njegova i dobrota Njegova ispunjavaju svet, sveznanje i razumevanje okružuju Njegov sjaj. On Koji Sebe uzvišuje nad svetim stvorenjima²⁹ i Koji je slavom obasjan nad saborima anđeoskim,³⁰ zasluga i pravda su pred Prestoljem Njegovim, dobrotom i ljubavlju samilosnom ispunjeno je Veličanstvo Njegovo. Dobra su videla³¹ što ih Bog naš stvori, oblikovao ih je sa znanjem, razumevanjem i razumom. Dao im je snagu i moć da vladaju svetom. Puni su sjaja i isijavajuće bleštavosti, a sjaj je njihov divotan u vasceloj vaseljeni. Radosni kada izlaze, veseli kada zalaze, u strahopoštovanju vrše Volju Stvoritelja svoga. Slavu i poštovanje Imenu Njegovom odaju, ushit i kliktanje na pomen kraljevanja Njegovog. On pozva Sunce i ono svetlom zasja, On vide i oblik Mesecu daje.

²⁹ *Hajot akodeš.*

³⁰ *Merkava, tj. kočije.*

³¹ *Svetleća tela.*

שֶׁבַח נֹתָנִים לוֹ כָּל־צָבָא מְרוֹם.
 תְּפִאֲרַת וְגִדְלָה שְׂרָפִים וְאוֹפָנִים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ:
 לְאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מְכַל־הַמַּעֲשִׂים. וּבַיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי נִתְעַלָּה וַיֵּשֶׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ:
 תְּפִאֲרַת עֲטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה. עֲנֵג קָרָא לְיוֹם
 הַשְּׁבִיעִי: זֶה שִׁיר שֶׁבַח שֶׁל יוֹם הַשְּׁבִיעִי.
 שָׁבוּ שַׁבַּת אֵל מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ. וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 מִשְׁבַּח וְאוֹמֵר מְזִמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשְּׁבִיעִי:
 לְפִיכָךְ יִפְאָרוּ לְאֵל כָּל־יִצְוֵרָיו. שֶׁבַח וַיִּקַּר
 וְגִדְלָה וְכְבוֹד יִתְּנוּ לַמֶּלֶךְ יוֹצֵר כָּל. הַמְּנַחֵל
 מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ:
 שִׁמְךָ יי אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדֵּשׁ. וְזִכְרְךָ יִתְפָּאֵר מִלְּפָנֵינוּ
 בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת. עַל כָּל־
 שֶׁבַח מַעֲשֵׂי יְדִידְךָ וְעַל מְאֹרֵי אוֹר שִׁיצִרְתָּ.
 הִמָּה יִפְאָרוּךְ סֵלָה:

תִּתְבָּרַךְ לְנִצְחָה צוּרֵנוּ מְלִכְנוּ וְגּוֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא
 קְדוֹשִׁים: וְשִׁתְּבַח שִׁמְךָ לְעַד מְלִכְנוּ. יוֹצֵר
 מִשְׁרָתִים וְאֲשֶׁר מְשַׁרְתֵּנוּ. כָּלֵם עוֹמְדִים בְּרוֹם
 עוֹלָם. וּמִשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דְּבָרֵי

Sve vojske nebeske slavu Mu poje, sjaj i veličinu anđeli ognjeni *Serafim, Hajot* i sveti *Ofanim*.

LAEL AŠER ŠAVAT – Bogu što mirova od svega rada Svoga i u dan sedmi se uzvisi i sede na presto Veličanstva Svog. Sjajem ogrnu dan mirovanja, miljem nazva dan subotnji. Ovo je pesma slave dana sedmog u koji Bog mirova od svega rada Svog. A dan sedmi slavi Boga i kazuje: “Hvalospev, pesma za dan subotnji.” Stoga neka Boga slave sva stvorenja Njegova, neka odaju diku, čast, veličinu i poštovanje Kralju, Sazdatelju svega, Koji u zaveštanje daje mirovanje narodu Svom, Izraelu, na sveti dan subotnji. Ime Tvoje, Gospode Bože naš, će biti posvećeno i spomen Tvoj će biti proslavljen, Kralju naš, gore na nebesima i dole na zemlji, zbog slave dela ruku Tvojih i zbog videla koja si oblikovao, ona³² će Te proslavljati. *Sela!*

TITBARAH – Neka bi doveka blagosloven bio, o, Pećino naša, Kralju naš, Spasitelju naš, Stvoritelju svetih. Neka bi doveka proslavljano bilo Ime Tvoje, Kralju naš, Sazdatelju anđela službujućih koji svi stoje u visinama vaseljene i u strahopoštovanju kao jedan glasno oglašavaju reči

³² Dela.

אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלֹךְ עוֹלָם: כָּלֶם אֱהוּבִים.
 כָּלֶם בְּרוּרִים, כָּלֶם גְּבוּרִים, כָּלֶם קְדוּשִׁים,
 כָּלֶם עוֹשִׂים בְּאֵימָה וּבִירָאָה רְצוֹן קוֹנֵם, וְכָלֶם
 פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בְּקִרְשָׁה וּבִטְהָרָה, בְּשִׁירָה
 וּבְזִמְרָה, וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים
 וּמְקַדְּשִׁים וּמְעֲרִיצִים וּמְמַלְיָכִים: אֵת שֵׁם
 הָאֵל הַמְּלֹךְ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא קְדוֹשׁ
 הוּא: וְכָלֶם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל מַלְכוּת
 שְׁמַיִם זֶה מְזֶה וְנוֹתְנִים רְשׁוֹת זֶה לְזֶה.
 לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצֵרֵם בְּנִחַת רוּחַ, בְּשִׁפְהַ בְּרוּרָה
 וּבְנִעִימָה קְדוּשָׁה, כָּלֶם בְּאַחַד עוֹנִים בְּאֵימָה
 וְאוֹמְרִים בִּירָאָה:

קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְיָ יְיָ יְיָ
 כְּלִי הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

וְהַאֲפִינִים וְחַיִּת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים
 לַעֲמַת עָרְפִים, לַעֲמַת מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לֵאל בְּרוּךְ נְעִימוֹת יִתְנֶה, לְמֶלֶךְ אֵל מִי וְקוֹם וּמִירוֹת
 יֵאמְרוּ, וְתִשְׁבְּחוּת יִשְׁמִיעֵנוּ, כִּי הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקְדוֹשׁ.
 פִּיעַל גְּבוּרוֹת, עוֹשֶׂה תְּדָשׁוֹת, בַּעַל מְלַחְמוֹת, זוֹרַע

Boga živoga, Kralja vaseljene. Svi³³ su ljubljene, svi su čisti,³⁴ svi su snažni, svi su sveti, svi u trepetu i strahopoštovanju izvršavaju Volju Stvoritelja svoga. I svi otvaraju usta svoja u svetosti i čistoti, pesmom i pojanjem blagosiljaju, slave, krase, svetim oglašavaju, poštovanje oduju i kraljevskim obznanjuju Ime Boga, Kralja, velikog, silnog i strašnog, Svet je On. I svi na sebe jedan od drugog preuzimaju jaram kraljevstva nebeskog, i jedan drugome ovlašćenje daju da posvećuju Sazdatelja svoga u spokojstvu duha, jezikom čistim i milozvučnim, svi kao jedan proglašavaju Svetost Njegovu u trepetu i u strahopoštovanju svetom kažu:

“Svet, Svet, Svet je Gospod nad vojskama, puna je sva zemlja Slave Njegove!”³⁵

A Ofanim i sveti *Hajot*, anđeli, se gromoglasno uzdižu nasuprot ognjenih anđela *Serafima*, i nasuprot njima slavu uznose i odgovaraju:

“Blagoslovena Slava Gospodnja s mesta Njegovog!”³⁶

LAEL BARUH – Bogu blagoslovenom milopoj uznose, Kralju, Bogu živom i večnom, ode pevaju i hvalospeve oglašavaju. Jer On je jedini uzvišen i Svet, junačke podvige izvodi, čini stvari nove, Gospodar ratova,

³³ Anđeli.

³⁴ Doslovno jasni, u smislu svetlosno jasni.

³⁵ Ješajau, Is., 6:3.

³⁶ Jehezkel, Jezekiel, 3:12.

צדקות. מצמיח ישועות. בורא רפואות. נורא תהלות. ארון הנפלאות. המחדש בטיבו בכל יום תמיד מעשה בראשית. כאמור לעושה אורים גדולים כי לעולם חסדו: ברוך אתה יי יוצר המאורות:

אהבת עולם אהבתנו יי אלהינו המלה גדולה ויתרה חמלת עלינו: אבינו מלפנו. בעבור שמך הגדול ובעבור אבותינו שבטחו בך. ונתלמדמו חקי תיים לעשות רצונך בלבב שלם פן תחננו: אבינו אב הרחמן. המרחם. רחם נא עלינו. ותן בלבנו בינה להבין להשכיל לשמוע לתלמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את פלידברי תלמוד תורתך באהבה. והאר עינינו בתורתך. ודבק לבנו במצותיך. ונחד ללבנו לאהבה וליראה את שמך. לטען לא גבוש ולא גבלם לעולם ועד. כי בשם כדשך הגדול הגבור והנורא באתנו. נטילה וגשמחה בישועתך: ורחמיק יי אלהינו והסדיק הרבים אל יעזבונו נצח סלה ועד. מהר והבא עלינו ברכה ושלום מתרה מארבע כנפות קלהארי. ושבור על הגוים מעל ציאתנו. והוליקנו מהרה קוממית לארצנו. כי אל פועל ישועות אתה. ויגנו בהרת טבל עם ולשון. וקרבתנו מלפנו לשמך הגדול באהבה להירות לך וליתרה. ליראה ולאהבה את שמך: ברוך אתה יי הבורח בעמו ישראל באהבה:

pravdu seje, čini da spasenje izrasta, stvara lek, strašan u hvali, Gospod čudesa Koji, u dobroti Svojoj, svakoga dana, uvek iznova, obnavlja Delo Postanja, kao što je rečeno:³⁷ "Koji tvori svetla velika, jer je doveka milost Njegova." Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji svetlima oblik daje.

Birkat "Aava" – drugi blagoslov pre čitanja *Šema Jisrael*

Ljubavlju večnom ljubiš nas, Gospode Bože naš, velikom i obilnom milošću smilovao si se na nas. Oče naš, Kralju naš, radi Imena Tvog velikog i radi otaca naših koji su se u Tebe uzdali i koje si zakonima života podučio kako bi čistog srca izvršavali Volju Tvoju, tako i sa nama milostiv budi, Oče naš Premilostivi. Milostivi, smiluj se na nas i u srca naša usadi razumevanje kako bismo razumeli, shvatili, čuli, učili i podučavali, čuvali, činili i s ljubavlju ispunjavali sve reči učenja Tore Tvoje. Prosvetli nam oči naše Torom Tvojom i priljubi nam srca naša uz zapovesti Tvoje, i neka bi nam srca bila prožeta ljubavlju i strahom svetim prema Imenu Tvom kako se ne bismo postideli i poniženi bili, i ne dopusti nam da posrnemo, nikad i doveka! Jer smo u Ime Tvoje Sveto, veliko, silno i strašno nadu svoju položili kako bismo se radovali i veselili spasenju Tvom. Neka nas ljubav Tvoja samilosna, Gospode Bože naš, i obilje milosti i dobrote Tvoje nikada ne napuste,³⁸ *Sela!* Požuri, brzo nam donesi blagoslov i mir sa sve četiri strane sveta! Prelomi jaram naroda sa vratova naših i povedi nas ubrzo ponosite i uspravne u zemlju našu! Jer Ti si Bog Koji na spasenju radiš, a nas si izabrao između naroda i jezika, i s ljubavlju si nas približio, Kralju naš, Imenu Tvom velikom kako bismo Tebi zahvalnice uznosili i jednotu Tvoju oglašavali i u svetom strahopoštovanju Ime Tvoje ljubili. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji u ljubavi izabira narod Svoj, Izrael.

³⁷ Teilim, Ps., 136:7.

³⁸ Uzeti *cicijot* u ruke!

שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :

נלמט בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכוּתוֹ לְשׁוֹלָם וְעַד :

וְאֶהְבֶּתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְבְּךָ
וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדֶךָ : וְהָיוּ
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם
עַל-לִבְבְּךָ : וְשָׁנַנְתָּם לְבִנְיָךְ וּדְבַרְתָּ
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ : וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת
עַל-יָדְךָ וְהָיוּ לְטָטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ :
וּכְתַבְתָּם עַל-מִזְוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ :

וְהָיָה אִם-שָׁמַעַתְּ שָׁמְעוּ אֵל-מִצְוֹתַי
אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה
אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ בְּכָל-
לִבְבְּכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם : וְנָתַתִּי מְטָר-
אֶרְצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמְלַקֹּשׁ וְאִסַּפְתָּ

**ČUJ, IZRAELE, GOSPOD JE BOG NAŠ,
GOSPOD JE JEDAN JEDINI**

**U sebi: Blagosloveno da je Ime Njegovo,
veličanstvo kraljevstva Njegovog doveka je.**

Devarim, Ponovljeni zakon, 6:4-9

Ljubi Gospoda Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom. I neka ove reči koje ti Ja danas zapovedam budu na srcu tvom. I usadi ih sinovima svojim, i govori o njima kada sediš u kući svojoj, i kada putem hodiš, i kada ležeš i kada ustaješ. I veži ih sebi kao znak na ruku, i neka ti budu kao počeonik među očima. I napiši ih na dovratnicima kuće svoje i kapija svojih.

Devarim, Ponovljeni zakon, 11:13-21

I biće, uzaslušate li, uzaslušate, zapovesti Moje koje vam Ja zapovedam danas, da ljubite Gospoda Boga svoga, i da Mu služite svim srcem svojim i svom dušom svojom. Tada ću davati kišu zemlji vašoj na vreme, i ranu i po-znu, i sabiraćeš

דַּגְנֶךָ וְתִירְשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ׃ וְנָתַתִּי עֵשֶׂב
בְּשַׂדֶּךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ׃
הִשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסָרְתֶם
וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם׃ וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא
תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְאֶבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם׃
וּשְׁמַתֶּם אֶת־דְּבַר־יְהוָה אֱלֹהֵי עַל־לְבַבְכֶם
וְעַל־נַפְשֵׁיכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת
עַל־יַדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם׃
וּלְמַדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ׃ וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוֹזוֹת
בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ׃ לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם
וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לְאַבְתִּיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּי־מִי
הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃

žito svoje i vino svoje i ulje svoje. I daću polju tvome travu za stoku tvoju, i ješćeš i bićeš sit. Čuvajte se da vas srce vaše ne zavede i da se ne odvratite i služite drugim bogovima i da se ne prostirete pred njima. *Da se ne bi raspalio gnev Gospodnji na vas i zatvorio nebesa da ne bude kiše i zemlja da ne dâ roda svoga, te biste brzo nestali iz ove dobre zemlje koju vam Gospod daje.*³⁹ Stavite ove reči Moje na srca svoja i na duše svoje, i vežite ih sebi kao znak na ruku, i neka vam budu kao počeo-
nik među očima vašim. Poučite njima sinove svoje govoreći o njima kada sediš u kući svojoj, i kada putem hodiš, i kada ležeš i kada ustaješ. I napiši ih na dovratnicima kuće svoje i kapija svojih. Da bi se umnožili dani vaši i dani sinova vaših na zemlji, za koju se zakleo Gospod očevima vašim da će im je dati, kao dani nebesa nad zemljom.

³⁹ Običaj je da se ovaj stih čita tiše.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר
 אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ
 לָהֶם צִיצִית עַל-כַּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם
 וְנָתַנּוּ עַל-צִיצִית הַכֶּנֶף פֶּתִיל תְּכֵלֶת:
 וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם
 אֶת-כָּל-מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא-
 תָתוּרוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם
 אֲשֶׁר-אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ
 וַעֲשִׂיתֶם אֶת-כָּל-מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם
 קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 לְהֵיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

ומזר המזן יהוה אלהיכם אמת:

אמת ויציב ונכון וקיים וישר ונאמן ואהוב
 וחביב ונחמד ונעים ונורא ואדיר. ומתקן
 ומקבל וטוב ויפה הדבר הזה עלינו לעולם
 ועד: אמת אלהי עולם מלפנינו. צור יעקב
 מגן ישענו. לדור ודור הוא קיים. ושמו קיים.
 וכסאו נכון ומלכותו ואמונתו לעד קיימת.

Bamidbar, Brojevi, 15:37-41

I reče Gospod Mojsiju govoreći: Govori sinovima Izraelovim i reci im neka naprave rese na krajevima od odeća svojih od kolena do kolena, i neka stave na resu modru nit. I imaćete rese zato da se gledajući je⁴⁰ sećate svih zapovesti Gospodjih i izvršavate ih, ne lutajući za srcem svojim i očima svojim za kojima bludite. Kako biste se sećali i izvršavali sve zapovesti Moje i bili sveti Bogu svome. Ja Sam Gospod Bog vaš Koji Sam vas izveo iz zemlje egipatske da vam budem Bog. Ja Sam Gospod Bog vaš.

Zajednica kaže: Istina je.

Predmolitelj ponavlja: Gospod Bog vaš. Istina je.

Birkat "Geula" – prvi blagoslov nakon čitanja Šema Jisrael

Istinita i čvrsta, ispravna i postojana, pravedna i verna, ljubljena i draga, poželjna i mila, strašna i moćna, ustanovljena i prihvaćena, dobra i lepa je ova reč za nas, uvek i doveka. Istina je da je Bog vaseljene Kralj naš, Stena Jakovljeva i štit spasenja našega. Od kolena do kolena, On jeste i Ime Njegovo jeste, i presto Mu je utvrđen, a kraljevstvo Njegovo i vera Njegova jesu doveka.

⁴⁰Modru nit.

ודבריו חיים וקיימים. נאמנים ונחמדים לעד
 ולעולמי עולמים: על אבותינו. עלינו ועל
 בנינו. ועל הדורותינו. ועל כל הדורות זרע
 ישראל עבדיך. על הראשונים ועל
 האחרונים. דבר טוב וקיים באמת ובאמונה.
 חוק ולא יעבוד: אמת שאמה הוא יי אלהינו
 ואלהי אבותינו. מלכנו מלך אבותינו. גואלנו
 גואל אבותינו. יוצרנו צור ישועתנו. פודנו
 ומצילנו. מעולם הוא שמך. ואין לנו עוד
 אלהים זולתך סלה:

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם. מגן
 ומושיע להם ולבניהם אחריהם בכל דור
 ודור: ברום עולם מושבך. ומישפטיך
 וצדקתך עד אפסי ארץ. אמת אשרי איש
 שישמע למצותיך ותורתך ודברך ישים על
 לבו: אמת שאמה הוא אדון לעמך. ומלך
 גבור לריב ריבם לאבות ובנים: אמת
 אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון.
 ומבלעדך אין לנו מלך גואל ומושיע.
 אמת ממצרים גאלתנו יי אלהינו. מבית
 עבדים פדיתנו. כל בכוריהם הרגת. ובכורך

Reči su Njegove žive i postojane, istinite i slasne, *doveka*⁴¹ i za veke vekova praocima našim, nama i deci našoj, pokolenjima našim i svim pokolenjima semena Izraela, roblja Tvog. Ranim i potonjim (pokolenjima), ova je reč večna, istinita i pouzdana, zakon neprolazan. Istina je da si Ti Gospod Bog naš i Bog otaca naših, Kralj naš, Kralj otaca naših, Spasitelj naš, Spasitelj otaca naših, Sazdatelj naš, Stena spasa našega. "Spasitelj naš i izbavitelj naš," oduvek je Ime Tvoje i mi nemamo drugoga Boga osim Tebe, *Sela!*

EZRAT AVOTENU – Ti si oduvek bio pomoć praocima našim, štit i spasitelj njihov i sinovima njihovim iza njih u svakom pokolenju. U visinama vasijskim je sedište Tvoje, a sudovi Tvoji i pravda Tvoja sežu do krajeva sveta. Istina je da si Ti Gospodar naroda Svog i Kralj moćan da izvojuješ borbu njihovu, za očeve i sinove. Istina je, Ti si prvi i Ti si poslednji i osim Tebe nemamo kralja koji spasa i izbavlja. Istina je, iz Egipta si nas izbavio, Gospode Bože naš, iz doma robova si nas otkupio. Sve si prvence njihove pobio, a Svog prvenca,

⁴¹Kada se kaže reč *doveka* treba poljubiti *cicijot* i njima pokriti oči, a potom ih ispustiti iz ruke.

יִשְׂרָאֵל גְּאֻלָּתָהּ. וַיִּם סוּף לָהֶם בְּקִעְתָּהּ. וַיִּזְדִּים
 מִבְּעֵת. וַיִּדְרִים עֲבָרוּ יָם. וַיִּכְסּוּ מִים צְרִיהֶם.
 אַחַד מֵהֶם לֹא נֹתַר: עַל זֹאת שִׁבְחוּ אֱהוֹבִים
 וְרוֹמְמוּ לְאֵל. וְנָתַנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת
 וְתִשְׁבְּחוּת. בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ אֵל חַי
 וְקַיִם. רֵם וְנִשְׂאָה. גְּדוֹל וְנוֹרָא. מִשְׁפִּיל גְּאִים
 עַדִּי אֶרֶץ. וּמִגְּבִיַּה שְׁפָלִים עַד מְרוֹם. מוֹצִיא
 אֲסִירִים. פּוֹדֵה עֲנָוִים. עוֹזֵר דָּלִים. הַעוֹנֶה
 לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שׁוֹעֵם אֱלֹוִ: תְּהַלּוֹת
 לְאֵל עֲלִיוֹן גְּוֹאֲלֵם. בְּרוּךְ הוּא וּמְבוֹרָךְ. מֹשֶׁה
 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנּוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה.
 וְאָמְרוּ כָלָם. מִי־כְבֹּדָה בְּאֱלִים יי מִי כְמוֹכָה
 נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ. נוֹרָא תְּהַלּוֹת. עֲשֵׂה פְלֹא:
 שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּוֹאֲלִים לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל
 עַל שִׁפְתַּי הַיּוֹם. יַחַד כָּלָם הוֹדּוּ וְהִמְלִיכוּ
 וְאָמְרוּ. יי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעַד: וְנֶאֱמַר גְּוֹאֲלֵנוּ יי
 צְבָאוֹת שְׁמוֹ. קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בְּרוּךְ אַתָּה יי.
 נְאֻר יִשְׂרָאֵל:

אֲדַנִּי שִׁפְתֵי תִפְתַּח וּפִי יַגִּיד תְּהַלְתֶּךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
 אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב.

Izrael, si izbavio. More si trstikovo za njih razdvojio i dušmane potopio, a ljubimci su Tvoji prošli morem. Vođe prekriše neprijatelje njihove, nijedan ne preostade. Zbog svega ovoga, ljubljeni⁴² slaviše i uzvisivaše Boga, i miljenici uzneše hvalospeve, pesme i ode, blagoslove i zahvalnice Kralju, Bogu živom i večnom, uzvišenom i uznesenom, velikom i strašnom, Koji ohole do zemlje ponizuje, krotke do visina uzdiže, oslobađa sužnje, izbavlja ponizne, pomaže nevoljne, Koji uslišava narod Svoj, Izrael, u času kada k Njemu vapi. Hvalospeve⁴³ uzneše Bogu Svevišnjem, Spasitelju njihovom, neka je blagosloven i blagosiljan On. Mojsije i deca Izraela zakliktaše Tebi pesmom u neopisivoj radosti i kliktaše svi: "Ko je poput Tebe među bogovima, o, Gospode? Ko je poput Tebe slavan u svetosti, strašan u hvali i čudesa čini?"⁴⁴ Novom pesmom slaviše spaseni Ime Tvoje veliko na obali morskoj, svi kao jedan hvalu odaše i kraljevstvo Tvoje oglosiše i na sebe primiše i zakliktaše: "Gospod će doveka kraljevati!"⁴⁵ I rečeno je: "Spasitelju naš! Gospod nad vojskama je Ime Njegovo, Svetac Izraelov."⁴⁶ Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji je spasio Izrael.

AMIDA

Gospode, otvori usne moje i usta će moja kazivati hvalu Tvoju!⁴⁷

I blagoslov – Avot, Praoci

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, Bože Avrâma, Bože Isaka i Bože Jakova!

⁴² Izrael.

⁴³ Na ovom mestu treba ustati.

⁴⁴ Šemot, Izl., 15:11.

⁴⁵ Isto, 15:18.

⁴⁶ Ješajau, Is., 47:4.

⁴⁷ Ps., 51:17.

הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן. גּוֹמֵל
חֲסָדִים טוֹבִים. קוֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חֲסָדֵי
אֲבוֹת. וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוֹ
בְּאַהֲבָה:

נַעֲשֶׂייתָ לְנוּמִים זְכָרְנוּ לְחַיִּים. מְלֶךְ חַסֵּן בְּחַיִּים. כְּתַבְנוּ
בְּסֵפֶר הַיּוֹם. לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים:

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן: כְּרוּךְ אַתָּה יי
מַגֵּן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם יי. מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה.
רַב לְהוֹשִׁיעַ:

מְזִיד הַטָּל. ^{נִקִּיז} | מְשִׁיב הָרוּחַ וּמֹרִיד הַגֶּשֶׁם. ^{כַּחוֹרֵף}

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֶּה מֵתִים
בְּרַחֲמֵי רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים.
וּמְחַיֶּה אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם:
מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרֹת וּמִי הוֹמָה לְךָ. מְלֶךְ
מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

נַעֲשֶׂייתָ: מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחֵמֵן. זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמֵי לְחַיִּים:

וּנְאֻמֵּן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים: כְּרוּךְ אַתָּה יי
מְחַיֶּה הַמֵּתִים:

Bože veliki, silni i strašni, Bože Svevišnji Koji dobrotom ljubi, Gospodar svega Koji se seća zasluga praotaca, i u ljubavi donosi Spasitelja spas, pokolenju njihovom Imena radi Svog.

Na deset dana pokajanja kažemo: Spomeni nas se života radi, o, Kralju Koji život ljubiš, upiši nas u Knjigu života, Sebe radi, o, Bože živi.

Kralju, Ti pomažeš, spasavaš i štitiš. Blagosloven da si Ti, Gospode, Zaštitniče Avrâma.

II blagoslov – *Gevurot*, moći

Ti si moćan doveka, Gospode, Ti oživljavaš mrtve, i neiscrpan Ti si u spasenju nas.

Leti: Daješ rosi da pada. | Zimi: Daješ da vetar duva i da kiša pada.

Koji dobrotom sve živo prehranjuje, život mrtvima u velikom milosrđu daje, podupire posrnutule, leči bolesne, oslobađa sužnje i verom Svojom ispunjava one koji u prahu spavaju. Ko je poput Tebe, Gospodaru moći, i ko je nalik Tebi, Kralju, Koji usmrćuje i oživljava i spasenje daje.

Na deset dana pokajanja kažemo: Ko je poput Tebe, Oče milostivi, Koji se u milosti spominje stvorenja Svojih, života radi.

Veran Ti si, mrtvima život daješ. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji mrtve oživljava.

(* אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ. וְקָדוֹשִׁים בְּכָל
יוֹם יִהְיֶה לְךָ סֵלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ
אַתָּה: בְּרוּךְ אַתָּה יי הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

בְּשֵׁמֶיךָ הַמְּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

יִשְׁמַח מַעֲשֵׂה בְּמַתַּנֵּת חֶלְקוֹ. כִּי עֶבֶד
נְאֻמָּן קָרְאתָ לוֹ. כְּלִיל תַּפְאֶרֶת בְּרֵאשׁוֹ
נָתַתָּ. בְּעַמְדוֹ לְפָנֶיךָ עַל הַר סִינַי. וְשָׁנִי
לְחֹת אַבְנִים הוֹרִיד בְּיָדוֹ. וּכְתוּב בְּהֵן
שְׁמִירַת שַׁבָּת. וְכֵן כְּתוּב בְּתוֹרָתְךָ:

(* נְחֻמַּת הַעֲמִידָה לְאוֹמְרִים:

(מז) נִקְרִי שֶׁךְ וְנִעְרִיצֶךָ כְּנֹעַם שִׁיָּה סוּד שׁוֹרְפֵי קִדְשׁ.
הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קִדְשָׁה. כְּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ: וְקָרָא זֶה
אֵל זֶה וְאָמַר:

(קהל) קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת. מְלֵא
כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

(מז) לְעַמְתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

(קהל) בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:

(מז) וּבְדַבְּרֵי קִדְשֶׁךָ כְּתוּב לְאָמַר:

(קהל) יִמְלֶךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר
וְדָר הַדְּלוּיָהּ:

III blagoslov - Kedušat AŠEM, Svetinja Imena

*)Ti si Svet, i Ime je Tvoje Sveto, i sveti svakoga dana hvalospeve Tebi uznose. *Sela!* Ti si Bože Kralj velik i Svet. Blagosloven da si Ti, Gospode, Bože Sveti.

Na deset dana pokajanja kažemo: Kralju Sveti!

IV blagoslov - Kedušat ajom, Svetinja dana

Mojsije se radovao daru svoga udela jer si ga nazvao *slugom vernim*.⁴⁸ Krunu sjaja si mu stavio na glavu kada je stajao pred Tobom na gori Sinaj.⁴⁹ Dve ploče kamene doneo je u ruci svojoj i na njima je bila zapisana (zapovest) o čuvanju Subote. I tako piše u Tori Tvojoj:

***) Kada predmolitelj glasno kazuje *Amida*, na ovom mestu kažemo *Keduša*:**

(Predmolitelj) **NAKDIŠAH** – Posvetićemo Te i u strahu svetom poštovati Te govorom umilnim sa sabora svetih ognjenih anđela *Serafima* koji tri puta pred Tobom “svetinja”⁵⁰ kazuju, kako je pisano prema proroku Tvom: “I klicahu jedan drugome govoreći:

(Molitvena zajednica) **Svet! Svet! Svet je Gospod nad vojskama, puna je sva zemlja Slave Njegove!”⁵¹**

(Predmolitelj) Naspram njih slave i kazuju:

(Molitvena zajednica) **“Blagoslovena Slava Gospodnja s mesta Njegovog!”⁵²**

(Predmolitelj) I u svetim Tvojim rečima pisano je:

(Molitvena zajednica) **“Gospod kraljuje dovek, Bog tvoj, o, Sione, od kolena do kolena. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*”⁵³**

⁴⁸ Videti Bamidbar, Br., 12:7.

⁴⁹ Videti Šemot, Izl., 34:29.

⁵⁰ Tj. *keduša*.

⁵¹ Ješajau, Isaija, 6:3.

⁵² Jehezkel, Ezekijel, 3:12.

⁵³ Ps., 146:10.

וּשְׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת.
 לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית
 עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֹתָהּ הִיא
 לְעוֹלָם. כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת
 הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 שָׁבַת וַיִּנְפֹּשׁ:

וְלֹא נָתַתּוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְגוֹיֵי הָאָרְצוֹת.
 וְלֹא הִנְחִלְתּוּ מִלְּכֵנוּ לְעוֹבְדֵי אֱלִילִים.
 גַּם בְּמִנוּחַתּוֹ לֹא יִשְׁכְּנוּ עַרְלִים. כִּי
 לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל נָתַתּוּ בְּאַהֲבָה. לְזֶרַע
 יַעֲקֹב אֲשֶׁר בָּם בְּחָרְתָּ:

יִשְׁמְחוּ בְּמִלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת.
 וְקוֹרְאֵי עֲנָנִי עִם מְקַדְשֵׁי שְׁבִיעֵי. כָּלֵם
 יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְעַנְּנוּ מִטּוֹבְךָ. וּבְשִׁבְעֵי רְצִיחַ
 בּוֹ וְקַדְשָׁתוֹ. חֲמֻדַּת יָמִים אֹתוֹ קָרָאתָ.
 זָכַר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רְצֵה נָא

Neka čuvaju deca Izraelova Subotu! Neka učine Subotu za sva pokolenja svoja Savezom večnim. Između Mene i dece Izraelove, ona je znak večni jer za šest dana Gospod sačini nebesa i zemlju, a u sedmi dan mirova i odahnu.⁵⁴

Nisi je,⁵⁵ o, Gospode Bože naš, dao narodima zemlje, niti si je zaveštao, Kralju naš, idolopoklonicima, niti će neobrezani prebivati u njenom miru, nego si je u ljubavi dao narodu Tvom, Izraelu, semenu Jakova, koga si izabrao.

Veseliće se kraljevstvu Tvom oni koji Subotu čuvaju i milinom je zovu. Narod koji posvećuje dan sedmi, sav će se nasiti i nauživati dobrote Tvoje. A dan sedmi - izabrao si i posvetio i milinom dâna ga nazvao, sećanjem na Delo Stvaranja.

Bože naš i Bože otaca naših, milostivo
primi

⁵⁴Šemat, Izl., 31:16-17.

⁵⁵Subotu.

בַּמְנוּחָתֵנוּ. קִדְשֵׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ. שִׁים
 חֻלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבֶךָ. שִׁמַּח
 נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתְךָ. וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ
 בְּאַמֶּת. וְהִנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה
 וּבְרָצוֹן שֶׁבֶת קִדְשֶׁךָ. וַיְנוּחֵנוּ בָּהּ כָּל
 יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
 מִקִּדְשׁ הַשֶּׁבֶת:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם
 שְׁעָה. וְהִשֵּׁב הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ. וְאִשֵּׁי
 יִשְׂרָאֵל וְתִפְלָתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִקְבַּל
 בְּרָצוֹן. וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל
 עִמָּךְ:

כלל שם קדש וכחול הנוער חנוכה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיִבֵּא. יִגִּיעַ יִרְאָה וְיִרְצֵה.
 יִשְׁמַע יִפְקֹד וְיִזְכֵּר. וְכִרְוֵנוּ וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזָכְרוֹן
 יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ. וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבֹדֶךָ. וְזָכְרוֹן כָּל
 עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לְפִלְטָה לְטוֹבָה. לְחַן לְחֶסֶד
 וּלְרַחֲמִים.

כלל שם קדש ביום ראש החדש החדש

ביום ראש החדש החדש. ביום מקרא קדש החדש.

mirovanje naše. Posveti nas zapovestima Tvojim i daj nam udela u Tori Tvoj. Nasiti nas dobrotom Tvojom i obraduj duše naše spasenjem Tvojim. Očisti nam srce naše da Ti u istini služimo. I daj nam u zaveštanje, Gospode Bože naš, u ljubavi i milosti Svoju svetu Subotu da u njoj miruje sav Izrael koji posvećuje Ime Tvoje. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji posvećuje Subotu.

V blagoslov - Avoda, služba

Milostivo primi, Gospode Bože naš, narod Tvoj Izrael i na molitvu njegovu prigni uho Svoje. Vrati službu u Svetinju Hrama Svog. I žrtve - prinosnice i molitve Izraela u ljubavi i milosti ubrzo primi. Ne-ka bi uvek bila u milosti služba Izraela, naroda Tvog.

Na Roš Hodeš i polupraznik kažemo:

Bože naš i Bože otaca naših, neka se pred Tobom uzdigne, dođe, dosegne, objavi i naklonost nađe, čuje i bude uzvišeno i spomenuto bude sećanje na nas, i sećanje na očeve naše, i sećanje na Jerusalim, grad Tvoj, i sećanje na Mesiju, potomka Davidovog, sluge Tvog, i sećanje na sav narod Tvoj, dom Izraelov, i ne-ka sećanje ovo bude na spasenje i na dobro, na mi-lost, na dobrotoljublje i samilost,

Na Roš Hodeš

na ovaj dan mladog meseca,

Na polupraznik Pesaha

na ovaj dan praznika
beskvasnih hlebova, dan
praznika svetog sabora,

נחמנו מל סכות ביום הג הפסות הנה. ביום מקרא קדש הנה.
 לרחם בו עלינו. ולהושיענו; זכרנו יי אלהינו בו לטובה
 ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים. בדבר
 ישועה ורחמים. חס וחננה. וחמול ורחם עלינו והושיענו.
 כי אליך עינינו. כי אל מלך חנן ורחום אתה:

ואתה ברחמך הרבים תחפז בנו
 ותרצנו. ותחזינה עינינו בשובך לציון
 ברחמים: ברוך אתה יי המחזיר שכינתו
 לציון:

מוזרים אנחנו לך. שאתה הוא יי אלהינו
 ואלהי אבותינו לעולם ועד. צורנו. צור חיינו
 ומגן ישענו. אתה הוא לדר ודר. נודה לך
 ונספר תהלתך. על חיינו המסורים בידך.
 ועל נשמותינו הפקודות לך. ועל נפיק

(*) נחזרת העתידה כשהחזן אומר מוזרים הקהל לוועדים:

מוזרים אנחנו לך. שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו.
 אלהי כל-בשר. יוצרנו ויצר בראשית. ברכות והודאות
 לשמך הגדול והקדוש על שהחייטנו וקומטתנו. בן תחינו
 ותקימנו. ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך. לשמור
 חקך. ולעשות רצונך. ולעבדך בלבב שלם. עד שאנו
 מוזרים לך. ברוך אל והודאות:

Na polupraznik *Sukota* na ovaj dan praznika koliba, dan praznika svetog sabora,

kako bi se smilovao na nas i izbavio nas. Spomeni nas se, Gospode Bože naš, na dobro i usliši nas blagoslovom i izbavi nas za život dobar. Spasenjem i samilošću smiluj nam se i umilostivi nas, milostiv i samilostan budi sa nama i izbavi nas jer u Tebe su uprte oči naše, jer si Ti Bog, Kralj žalostiv i milostiv.

A Ti u milosrdnoj ljubavi Svojoj velikoj zaželi nas, i milostivo primi nas, i neka oči naše vide kada se u milosti vraćaš u Sion! Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji vraća Sveprisutnost Svoju u Sion.

VI blagoslov – *Odaa*, hvala

***)Hvalu Tebi odajemo, jer si Ti Gospod Bog naš, i Bog otaca naših, uvek i doveka. Stena naša, Stena života našeg, i štit spasenja našeg Ti si. Od kolena do kolena, hvalu Tebi odajemo i o slavi Tvojoj pripovedamo, jer naši su životi ruci Tvojoj predati, jer naše su duše Tebi poverene, jer čuda Tvoja**

***)Prilikom glasne *Amida* dok predmolitelj izgovara *Modim*, opština izgovara *Modim deRabanan*:**

Hvalu Tebi odajemo jer si Ti Gospod Bog naš i Bog otaca naših, Bog svega što živi, Sazdatelj naš, Sazdatelj Postanja. Neka su blagoslovi i zahvalnice Imenu Tvome velikom i Svetom što si naš poživio i u životu održao. Uzdrži nas tako i dalje i milostiv nam budi, i prognanike naše skupi u predvorja Svetinje Tvoje kako bismo zakone Tvoje čuvali i Volju Tvoju izvršavali, i da Ti svim srcem služimo i na svemu ovome hvalu Tebi odajemo. Blagosloven da je Bog hvalospeva.

שְׁבַבְל יוֹם עֲמָנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ
 שְׁבַבְל עֵת. עָרַב וּבִקֵּר וְצִהְרִים; הַטּוֹב כִּי
 לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. הַמְרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חֲסָדֶיךָ.
 כִּי מֵעוֹלָם קָוִינוּ לָךְ:

נחמכה חומרים כגון על הנסים.

עַל הַנְּסִים. וְעַל הַפְּדוּתְךָ. וְעַל הַגְּבוּרוֹת. וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת.
 וְעַל הַנִּפְלְאוֹת. וְעַל הַנְּחֻמוֹת. שְׁעֲשִׂיתָ לְאַבוֹתֵינוּ. בְּיָמִים
 הָהֵם. בְּזֶמֶן הַזֶּה:

בְּיָמֵי מַתְתִּיָּה בֶן יוֹחָנָן כִּהְיוּ גְדוֹל הַשְּׁמוּנָאֵי וּבְנָיו.
 כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יוֹן הַרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְחֶם
 מִתּוֹרַתְךָ וּלְהַעֲבִירֵם מִחֻקֵּי רְצוֹנְךָ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
 עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבַּת אֶת רִיבָם. וְנָתַתְּ אֶת דִּינָם.
 נִקְמַתְּ אֶת נַקְמָתָם. מִסֵּרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד הַלְּשִׁים. וְרַבִּים
 בְּיַד מַעֲטִים. וְרָשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וּמִטְּמָאִים בְּיַד טוֹהָרִים.
 וְזוּרִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרַתְךָ. וְלָךְ עָשִׂיתָ שֵׁם גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ
 בְּעוֹלָמְךָ. וְלַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפְדוּתָא
 כִּהְיוּ הַזֶּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְנֵיךָ לְדַבֵּר בֵּיתְךָ. וּפָנּוּ אֶת
 הַיְכָלְךָ. וְטָהְרוּ אֶת מִקְדָּשְׁךָ. וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחֲצֵרוֹת
 קִדְשֶׁךָ. וְקִבְעוּ שְׁמוֹנֵה יָמִים אֵלַי בְּהַלֵּל וּבְהוֹדֹאָה. וְעָשִׂיתָ
 עִמָּהֶם נְסִים וּנְפִלְאוֹת וְנִוְדָה לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל סֵלָה:

וְעַל כָּלֶם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָמִיד
 שְׁמֶךָ מִלְּבָנוּ לְעוֹלָם וָעֶד. וְכֹל הַחַיִּים
 יִוְדוּךָ סֵלָה:

nas svaki dan prate, i čudesa Tvoja i dobročinstva Tvoja sa nama su u svako doba, uveče, ujutro i u podne. Ti, o, Predobri, milosti Tvojoj kraja nema. Ti, o, Premilostivi, dobroti Tvojoj kraja nema, jer oduvek nadu našu u Tebe polažemo.

Na Hanuku ovde kažemo *Al anisim*.

Zahvaljujemo Ti na čudima, i na oslobođenjima, i na junačkim podvizima, i na spasenjima, i na znamenjima, i na utehama koje si pružio praocima našim u dane one u vreme ovo.

U dane Matatje, sina Johananovog, prvosveštenika Hašmonejaca i sinova njegovih, kada je okrutno grčko kraljevstvo ustalo protiv naroda Tvog, Izraela, kako bi zaboravio Toru Tvoju i prisililo ga da odstupi od odredaba Volje Tvoje - Ti, u velikom milosrđu Svom, ustao si za njih u vreme jada njihovog, vodio si borbu njihovu, sudio si pravdu njihovu, osvetio si osvetu njihovu, predao si jake u ruke slabih, i mnoge u ruke nekolicine i zle u ruke pravednih, i nečiste u ruke čistih i dušmane u ruke onih koji su posvećeni Tori Tvojoj. Sebi si učinio Ime veliko i Sveto u svetu Tvom, a narodu Tvom, Izraelu, učinio si veliko spasenje i izbavljenje kao što je ovaj dan. I nakon toga udoše sinovi Tvoji u Svetinju doma Tvoga, i isprazniše Svetinju Tvoju i očistiše Hram Tvoj i upališe svetla u predvorju Svetinje Tvoje i ustanoviše ovih osam dana Hanuke za hvalu i slavu. A Ti si za njih učinio čuda i čudesa i mi odajemo hvalu Imenu Tvom velikom. *Sela!*

I za sve to neka bude blagosloveno, uzveličano i uzdignuto Ime Tvoje, Kralju naš uvek i dovek. Sve što živi, Tebi hvalu odaje. *Sela!*

נעשרת ימי חסונה וכתוב להיים טובים כל בני בריהך:
 ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת
 לעולם כי טוב. האל ישועתנו ועזרתנו סלה
 האל הטוב: ברוך אתה יי הטוב שמך
 ולך נאה להודות:

בסוד המעלה אומר החזן חלוינו וללהי אבותינו.

אלהינו ואלהי אבותינו. ברכנו בברכה המשלשת
 בתורה. הכתיבה על ידי משה עבדך. האמורה מפי
 אהרן ובניו הכהנים עם קדושיך באמור: יברך יי
 וישמך: יאר יי פניו אליך ויהנהך: ישא יי פניו אליך
 ושם לך שלום: ושמו את שמי על בני ישראל ואני
 אברכם:

שום שלום טובה וברכה. חיים חן והסר.
 צדקה ורחמים. עלינו ועל כל ישראל עמך.
 וברכנו אבינו כלנו יחד באור פניך. כי
 באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורה וחיים
 אהבה וחסד. צדקה ורחמים. ברכה ושלו.
 וטוב בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך
 ישראל ברוב עוז ושלו:

נעשרת ימי חסונה אומרים:

ובספר חיים ברכה ושלו. ופרנסה טובה. וישועה
 ונחמה. ונורות טובות. נזכר ונפתח לפניה. אנחנו וכל
 עמך ישראל. לחיים טובים ולשלו:

Na deset dana pokajanja dodajemo: Upiši za život dobar sve sinove Saveza Tvog.

Neka bi doveka u istini slavili i blagosiljali Ime Tvoje veliko, jer Ti si dobar, Bože, Spasu naš i Pomoći naša. *Sela!* Bože dobri. Blagosloven da si Ti, Gospode, Predobri je Ime Tvoje, i Tebi dolikuje hvalu prinositi.

Prilikom glasne *Amida* predmolitelj kaže:

Bože naš i Bože otaca naših, blagoslovi nas blagoslovom trostrukim zapisanim u Tori rukom Mojsija, sluge Tvog, a izgovaranim ustima Arona i sinova njegovih, sveštenika svetog naroda Tvog, kao što je rečeno: "Neka bi te Gospod blagoslovio i čuvao! Neka bi te Gospod obasjao licem Svojim i bio ti milostiv! Neka bi Gospod obratio lice Svoje k tebi i dao ti mir! Neka prizivaju Ime Moje na sinove Izraelove i Ja ću ih blagosloviti!"⁵⁶

VII blagoslov – *Sim šalom*, mir podari

Mir podari, dobrotu i blagoslov, život, naklonost i milost, pravdu i samilost nad nama i nad čitavim Izraelom, narodom Tvojim. Sve nas zajedno blagoslovi, Oče naš, u svetlosti lica Tvog, jer u svetlosti lica Tvog dao si nam, Gospode Bože naš, Toru i život, ljubav i dobrotu, pravdu i milost, blagoslov i mir. Neka bude milo u očima Tvojim da nas blagosloviš i da blagosloviš sav narod Svoj, Izrael, u obilju snage i mira.

Na deset dana pokajanja kažemo:

I u Knjizi života, blagoslova i mira, dobre prehrane, spašenja, utche i dobrih odredaba, neka bi bili spomenuti i upisani pred Tobom, mi i sav narod Tvoj, Izrael, za dobar život i mir.

⁵⁶Bamidbar, Br., 6:24-26.

בְּרוּךְ אַתָּה יי הַמְּבַרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
 בְּשָׁלוֹם אָמֵן: יְהוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי. וְהִגִּיזוּ
 לְבִי לְפָנֶיךָ יי צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי:

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ. וּשְׁפָתוֹתַי מִדְּבַר
 מַרְמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְדוּם. וְנַפְשֵׁי כַּעֲפָר
 לְכָל תַּהְיָרָה. פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרָתְךָ. וְאַחֲרֵי
 מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדוּךָ נַפְשֵׁי. וְכָל הַקָּמִים עָלַי
 לְרָעָה. מִהֲרָה הִפֵּר עֲצָתָם וּקְלַקְלַ מַחֲשַׁבוֹתָם.
 יְהוּ כִּמְץ לְפָנֵי רוּחַ. וּמִלֵּאךְ יי דוּחָה: עֲשֵׂה
 לְמַעַן שְׂמֵךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן יִמְיֶנְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן
 תּוֹרָתְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתְךָ. לְמַעַן יִחַלְצוּן
 יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יִמְיֶנְךָ וְעַנְיֵי: יְהוּ לְרָצוֹן
 אִמְרֵי פִי. וְהִגִּיזוּ לְבִי לְפָנֶיךָ יי צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי:
 עוֹשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה
 שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:

בראש הדש. נהנכה ונהול הנוצרי אוננים כאן הלל תמלא לקמן.

נשנת תשובה אומרים אבינו ונלכנו.

- : אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ
- : אָבִינוּ מִלְכֵנוּ אֵין לָנוּ מִלֶּךְ אֱלֹא אַתָּה
- : אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה עִפָּנוּ לְמַעַן שְׂמֵךְ
- : אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חֲדַשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה

Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji blagoslovi narod Svoj mirom. Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj.⁵⁷

Bože moj, očuvaj jezik moj od zla i usne moje od lažnog govora. Neka mi duša bude mirna prema onima koji me proklinju, i neka duša moja poput praha zemaljskog bude prema svakom. Otvori srce moje za Toru Tvoju i neka mi duša žudi za zapovestima Tvojim. Svi ma koji ustaju na mene da mi zlo nanesu onemogućiti namere njihove i osujeti misli njihove. Neka budu kao prah pred vetrom, i anđeo Gospodnji neka ih progoni.⁵⁸ Učini to radi Imena Tvog. Učini to radi desnice Tvoje. Učini to radi Tore Tvoje. Učini to radi Svetosti Tvoje. Da bi se izbacili mili Tvoji pomozi desnicom Svojom i usliši me.⁵⁹ Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj. Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen!*

Na Roš Hodeš, Hanuku i Hol amoed ovde kažemo Alel (str.159).

Na Subotu pokajanja kažemo Avinu Malkenu.

Oče naš, Kralju naš, pred Tobom smo grešili.

Oče naš, Kralju naš, nemamo Kralja osim Tebe!

Oče naš, Kralju naš, učini s nama zbog Imena Tvoga!

Oče naš, Kralju naš, obnovi nam godinu dobru!

⁵⁷Ps., 19:15.

⁵⁸Ps., 35:5.

⁵⁹Ps., 60:5.

- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ בָּטוּל מִעֲלֵינוּ כָּל־גְּזִירוֹת קָשׁוֹת וְרַעוֹת
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ בָּטוּל מִחֲשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ הִפְרַ עֲצַת אוֹיְבֵינוּ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ כִּלְהַ פֶּלֶה כָּל־צָר וּמִשְׁטָיִן מִעֲלֵינוּ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ כִּלְהַ דְּבַר וְחֶרֶב וְרַעַה וְרַעַב וְשִׁבִי וּבִזָּה
וּמִשְׁחִית וּמִגְּפָה וְשָׂטָן וְיֹצֵר הָרַע וְחוֹלָאִים רָעִים
מִבְּנֵי בְרִיתְךָ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמְּךָ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ מִנַּע מִגְּפָה מִנַּחֲלַתְךָ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ זְכוֹר כִּי עָפָר אֲנַחְנוּ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ מְחוּל וּסְלַח לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ קַרַע רוּעַ גִּזֹּר דִּינֵנוּ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ מְחוּק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל שְׁטָרֵי חוֹבוֹתֵינוּ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ מְחַה וְהַעֲבֵר בְּשִׁעֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַיִּים טוֹבִים
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנָּסָה וּכְלַפְלָה
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר מַחִילָה וּסְלִיחָה וּכְפָרָה
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ זְכַרְנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ הִצַּמַּח לָנוּ יִשׁוּעָה בְּקָרוֹב
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ הָרַם קָרְן יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ וְהָרַם קָרְן מְשִׁיחֶךָ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ הַחֲזִירְנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ
- : אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ שְׁמַע קוֹלֵנוּ הוֹסֵ וְרַחֵם עֲלֵינוּ

Oče naš, Kralju naš, poništi nam sve teške i zle odluke!

Oče naš, Kralju naš, poništi zamisli onih koji nas mrze!

Oče naš, Kralju naš, u prah obrati zaveru neprijatelja naših!

Oče naš, Kralju naš, uništi svakog tlačitelja i dušmanina našeg!

Oče naš, Kralju naš, iskoreni kugu, mač, zlo, glad, zarobljeničtvo, pljačku, propast i pomor, iskušitelja, zao nagon i bolesti strašne između sinova Saveza Tvog!

Oče naš, Kralju naš, pošalji potpuno ozdravljenje bolesnicima naroda Tvog!

Oče naš, Kralju naš, udalji pošast od baštine Tvoje!

Oče naš, Kralju naš, spomeni se da smo prah!

Oče naš, Kralju naš, oprosti i otpusti sve prestupe naše!

Oče naš, Kralju naš, razderi zlu kob suda našeg!

Oče naš, Kralju naš, u preobilju samilosne ljubavi Tvoje poništi sve dugove naše!

Oče naš, Kralju naš, izbriši i ukloni bezakonja naša!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu dobrog života!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu uhleblja i prehrane dobre!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu izvinjenja, oprosta i pokajanja!

Oče naš, Kralju naš, upiši nas u Knjigu izbavljenja i spasenja!

Oče naš, Kralju naš, spomeni nas se na dobar spomen pred Tobom!

Oče naš, Kralju naš, neka bi ubrzo izniklo spasenje naše!

Oče naš, Kralju naš, uzdigni rog (tj. moć) Izraela, naroda Svog!

Oče naš, Kralju naš, uzdigni rog (tj. moć) pomazanika Tvog, Mesije!

Oče naš, Kralju naš, u potpunom pokajanju⁶⁰ vrati nas pred Sebe!

Oče naš, Kralju naš, čuj glas naš, smiluj nam se i pomiluj nas!

⁶⁰ Pokajanje iz ljubavi.

- : אבינו מלכנו עשה למענך אם לא למעננו
 - : אבינו מלכנו קבל ברהמים וברצון את תפלתנו
 - : אבינו מלכנו אל תשיבנו ריקם מלפניך
- ולומר הסזן קדיש התקבל.

הוצאת ספר תורה וברכות התורה.

קודם הוללח ספר תורה לומרים זס:

אתה הראת לדעת כי יי הוא האלהים.
 אין עוד מלבדו: אין כבוד באלהים יי. ואין
 במעשיך: יהי יי אלהינו עמנו כאשר היה
 עם אבותינו. אל יעזבנו ואל יפשינו: הושיעה
 את עמך וברך את נחלתך. ורעם ונשאם
 עד העולם: ויהי בנסוע הארון ויאמר משה.
 קומה יי ויפוצו אויביך. וינוסו משנאיך מפניך:
 קומה יי למנוחתך. אתה וארון עזך: כהניך
 ילבשו צדק. וחסידים ירננו: בעבור דוד
 עבדך אל תשב פני משיחך: כי מציון תצא
 תורה. ודבר יי מירושלם:

פוחזין לכוז הקודש ולומרים:

ברוך המקום. ברוך שנתן תורה לעמו
 ישראל. ברוך הוא וברוך שמו:
 ברוך שמה דמארי עלמא. ברוך כתרך
 ואתרך. יהא רעותך עם עמך ישראל לעלם.

Oče naš, Kralju naš, učini to zbog Sebe ako ne zbog nas!
 Oče naš, Kralju naš, u ljubavi samilosnoj i na zadovoljstvo
 Svoje primi molitve naše! Oče naš, Kralju naš, ne odvrati
 nas praznih ruku od Sebe!

Hazan kaže *Kadiš tithabal*.

VADENJE SEFER TORE I BLAGOSLOVI ZA TORU

Pre vađenja *Sefer Tore* kažemo:

Tebi je (Izraele) pokazano da znaš da je Gospod Bog i da nema drugoga osim Njega. Nema Boga poput Tebe, Gospode, i nema dela kakva su Tvoja. Neka Gospod Bog naš bude s nama kao što je bio s praocima našim, da nas ne ostavi i ne napusti. Spasi narod Svoj i baštinu Svoju blagoslovi, pasi ih i nosi ih doveka. Kada bi Kovčeg polazio, Mojsije bi govorio: "Ustani, Gospode! Neprijatelji Tvoji neka se rasprše i koji Tebe mrze neka beže pred Tobom!" Ustani, o, Gospode, k počivalištu Svom pođi, Ti i Kovčeg sile Tvoje! Sveštenici Tvoji neka se odenu u pravdu, a pobožni Tvoji neka radosno kliču! Radi Davida sluga Svoga ne odvrati lica od pomazanika Svog! Jer će iz Siona izaći Tora i reč Gospodnja iz Jerusalima.⁶¹

Otvaramo *Aron akodeš* i kažemo:

Blagosloven da je Sveprisutni, blagosloven da je On Koji daje Toru narodu Svom, Izraelu, neka je blagosloven On i neka je blagosloveno Ime Njegovo.

BERIH ŠEME⁶² – Neka je blagosloveno Ime Gospodara sveta, neka je blagoslovena kruna Tvoja i mesto prebivanja Tvog. Neka milost Tvoja bude s narodom Tvojim, Izraelom, doveka.

⁶¹ Devarim, Pon. zak., 4:35; Teilim, Ps., 86:8; Melahim alef, I Kr., 8:57; Ps., 28:9; Bamidbar, Br., 10:35; Ps., 132:8-10.

⁶² Zoar, Parašat Vajakel. Ladino prevod ove molitve videti na kraju knjige u Dodatku I, str. 172.

ופירקן וימינך אחיזי לעמך בבית מקדשך.
 לאמטויי לנא משוב נהורך. ולקבל צלותנא
 ברחמי. יהא רעוא קדמך התוריד לן חייז
 בטיבו. ולהוא אנא עבדך פקידא בגו צדיקיא.
 למרתם עלי ולמנטר יתי. ונת כל הילי ודי
 לעמך ישראל. אנת הוא זן לכלא ומפרנס
 לכלא. אנת הוא השליט על כלא. אנת
 הוא השליט על מלכיא. ומלכותא הידך
 היא. אנא עבדא דקדשא בריך הוא.
 דסגידנא קמה. ומן קמה היקר אוריתה בכל
 עידן ועידן. לא על אנש רחיצנא. ולא על
 בר אלהין סמיכנא. אלא באלהא דשמיא.
 דהוא אלהא דקשוט. ואוריתה קשוט.
 ונביאוהי קשוט. ומסגי למעבר טבון וקשוט.
 פה אנא רחיין. ולשמה קדישא וקירא אנא
 אמר תשבחן. יהא רעוא קדמך דתפתח
 לבי באורייתך. (ותיהב לי בגין דסרין דעברין רעותך)
 ותשלים משאלין דלבאי ולבא דכל עמך
 ישראל לטב ולחייז ולשלם. אמן:

וכטמוזילין הספר תורה לזכר המזן:

צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה
 שעטרה-לו אמו כיום חתנתו וכיום שמחת לבו:
 אשרי העם שפכה לו. אשרי העם שני אלהיו:
 גדלו ליי אתי. ונרוממה שמו יחדו:

Spas desnice Tvoje objavi narodu Svom u Svetinji Svojoj kako bi nas obasjala dobrota isijavanja Tvog i kako bi molitve naše u ljubavi samilosnoj bile primljene. Neka bude Volja Tvoja da nam u dobru produžiš dane. Neka bih i ja ubrojan bio među pravednike kako bi mi se smilovao i kako bi sačuvao mene i sve moje i narod Tvoj, Izrael. Ti hraniš sve i uzdržavaš sve. Ti nad svima vladaš, Ti si vladar nad kraljevima, a kraljevanje je Tvoje. Ja sam rob Svetoga, neka je blagosloven On, pred Njim se prostirem i pred veličanstvom Tore Njegove u svakom trenutku. Ne uzdam se u čovjeka, niti se na anđela oslanjam, nego samo u Boga nebesa, Koji je Bog istine i Čija je Tora istina i Čiji su proroci istiniti i Koji svagda čini dobro i istinu. U Njega se uzdam i Imenu Njegovom veličanstvenom i Svetom hvalospeve uznosim. Neka bude Volja Tvoja da otvoriš srce moje za Toru Tvoju (i neka bi mi dao sinove koji bi izvršavali Volju Tvoju), i neka bi ispunio želje srca mog i srca čitavog naroda Tvog, Izraela, na dobro, za život i mir. *Amen!*

Dok vadimo svitak Tore predmolitelj kaže:

CENA – Izadite, kćeri sionske, i gledajte kralja Solomona pod krunom kojom ga mati njegova okruni na dan svadbe njegove i na dan radosti srca njegovog.⁶³

AŠRE – Blago narodu kojem je tako! Blago narodu kojem je Gospod Bog njegov!⁶⁴

GADELU – Veličajte Gospoda sa mnom, uzvisujmo Ime Njegovo zajedno!⁶⁵

⁶³ Šir aširini, Pesma nad pesmama, 3:10.

⁶⁴ Teilim, Ps., 144:15.

⁶⁵ Ps., 34:4.

והקהל עונים: רוממו יי אלהינו. והשתחוה להרום רגליו.
 קדוש הוא: רוממו יי אלהינו. והשתחוה להר קדשו. פי
 קדוש יי אלהינו: אין קדוש ביי פי אין בלתי. ואין צור
 באלהינו: פי מי אלוה מבלעדי יי. ומי צור וולתי אלהינו:
 תורה צוה לנו משה. מורשה קהלת יעקב: עץ חיים היא
 לפיהזיקים בה. ותומכיה מאשר: דרכיה דרכי נועם. וכל-
 נתיבותיה שלום: שלום רב לאהבי תורתך. ואין למו
 מכשול: יי עז לעמו יפן. יי יברך את עמו בשלום:
 והזן חונן: פי שם יי אקרא. הבו גדל לאלהינו: הגל
 תנו עז לאלהים. ותנו כבוד לתורה:

ומנציה הספר תורה, ומלאה הכתב לעם ואומרים:

וזאת התורה אשר ישם משה לפני בני
 ישראל: תורה צוה לנו משה. מורשה
 קהלת יעקב: האל תמים דרכו. אמרת יי
 צרופה. מגן הוא לכל החוסים בו:

וקורא כהן ולוי ומנשה מישראל.

העולה לפסח יאמר יי עמכם: חזן עונת יברך יי: ומזרח העולה ברכו
 את יי המבורך: החזן עונה ברוך יי המבורך לעולם ועד
 והעולה מזרח ויאמר ברוך יי המבורך לעולם ועד: ומנדך:
 ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר
 בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו:
 ברוך אתה יי נותן התורה:

Opština odgovara: Uzvisujte Gospoda, Boga našega, prostrite se ispred podnožja⁶⁶ Njegovog jer je Svet. Uzvisujte Gospoda Boga našega, prostrite se na svetloj gori Njegovoj jer je Svet Gospod Bog naš. Niko nije Svet kao Gospod, jer nema drugog osim Tebe, i nema Stene (tj. sile) kao što je Bog naš. Jer ko je Bog osim Gospoda, i ko je Stena osim Boga našega? Tora koju nam Mojsije zapovedi, nasledstvo je zboru Jakovljevom. Drvo života je onima koji se nje drže, i ko god je podupire⁶⁷ srećan je. Putevi su njeni putevi miline i sve staze njene pune mira. Obilje mira imaju oni koji ljube Toru Tvoju i u njih nema spoticanja. Gospod će dati snagu narodu Svom, Gospod će blagosloviti narod Svoj mirom.

Predmolitelj kaže: Jer Ime Gospodnje ću zazivati, veličajte Boga našeg. Priznajte silu Božiju i odajte slavu Tori!⁶⁸

Podići Sefer Toru i zajednici pokazati mesto koje se čita i reći:

Ovo je Tora koju postavi Mojsije sinovima Izraela. Tora koju nam Mojsije zapovedi, nasledstvo je zboru Jakovljevom.⁶⁹

Kada se svitak Tore spusti na teva, predmolitelj kaže:

Savršen je put Božiji, reč je Gospodnja čista. On je štit svima koji se u Njega uzdaju.⁷⁰

Čitaju koen, levi i petorica koji su jisrael.

K Tori pozvani kaže: Gospod s vama!

Hazan mu odgovara: Blagoslovio te Gospod!

K Tori pozvani kaže: Blagoslovite Gospoda blagoslovenoga!

Zajednica odgovara: Blagosloven da je Gospod blagosloveni zauvek i zanavek!

K Tori pozvani kaže: Blagosloven da je Gospod blagosloveni zauvek i zanavek!

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nas je izabrao između naroda i dao nam Toru Svoju. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji daje Toru.

⁶⁶Hrama Njegovog.

⁶⁷Ispunjava zapovesti Tore.

⁶⁸Teilim, Ps., 99:5; 99:9; Šemuel alef, I Sam., 2:2; Ps., 18:32; Devarim, Pon. zak., 33:4; Mišle, Solomonove priče, 3:18; 3:17; Ps., 119:165; 29:11; Devarim, Pon. zak., 32:3; Ps., 68:35.

⁶⁹Devarim, Pon. zak., 4:44; 33:4.

⁷⁰Teilim, Ps., 18:31.

ואחר קריאת התורה מנכך :

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר
נָתַן לָנוּ תּוֹרָתוֹ תּוֹרַת אֱמֶת. וְחַיֵּי עוֹלָם נִטְעַ
בְּתוֹכֵנוּ: בְּרוּךְ אַתָּה יי גּוֹתֵן הַתּוֹרָה:

אחר קריאת התורה המזן אומר קדיש לבילא וקולא המפטייר וגוללין ספר
התורה ולומדים הפסוקה.

בְּרַכַת הַגּוֹמֵל.

ארכננה הם לריכים להידוח. יורדי היס. והולכי מדגנרוח והיולא מניח האקורים.
והי שחלה ונתרפא. ונכלס כתיב יודו להי סקדו ויכונמוהו בקהל פס. ומנככיך :

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַגּוֹמֵל לְחַיִּים
טוֹבוֹת שְׁגָמְלָנִי כָּל-טוֹב : וטוין לו ומוכיפין :
הָאֵל אֲשֶׁר גָּמְלָךְ כָּל-טוֹב וְחַן וְחֶסֶד וְחַמְלָה יִתְּבַרְךָ
עַל כָּל-בְּרָכָה וְתַהֲלָה. הוּא בְּרַחֲמָיו יִשְׁמְרֶךָ וְיִגְמְלֶךָ לְעַד
כָּל-טוֹב סְלָה:

בְּרַכַת הַחוֹדֵשׁ

בשנה שלפני ראש חדש אומרים יהי כלון זה. והמזן מכריז את החודש.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם. לְכוּנֵן אֶת
בֵּית חַיֵּינוּ. וּלְהָשִׁיב שְׂכִינָתוֹ לְתוֹכֵנוּ בְּמַהֲרָה
בְּיָמֵינוּ. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם. לְרַחֵם עַל
פְּלִיטָתֵנוּ. וְלַעֲצוֹר הַמַּגִּפָּה וְהַמְשָׁחִית וְהַחֲרֵב

Nakon čitanja *Tore* kaže se sledeći blagoslov:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nam je dao Toru Svoju, Toru istinitu, i život večni usadio u nas. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji Toru daje.

Nakon čitanja *Tore* predmolitelj kaže *Kadiš lecla* i potom čita *maftir*, umotavamo *Toru* i čitamo *aftara*. Blagoslovi za *aftara* nalaze se u Dodatku II, str. 173.

BIRKAT AGOMEL

Sledeći treba da kažu blagoslov u znak zahvalnosti Bogu: 1. Onaj ko je završio putovanje brodom. 2. Onaj ko je završio putovanje po pustinji, ili neko drugo opasno putovanje. 3. Onaj ko je izašao iz zatvora. 4. Onaj ko je bolovao od neke bolesti i ozdravio. Blagoslov se kaže kada osoba posle životne opasnosti dolazi prvi put pred *Toru*.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji dobrim nagrađuje dužnike, Koji me je nagradio svakim dobrom.

Prisutni mu odgovaraju: *Amen!* Bog Koji te je nagradio svakim dobrom neka te On doveka obdari svakim dobrom. *Sela!*

OBJAVLJIVANJE MLADOG MESECA

Subotom pre *Roš Hodeša* molimo ovu molitvu:

Neka bude Volja Boga nebesa da se ustanovi Dom našeg Života⁷¹ i u njemu nastani Njegova Sveprisutnost, uskoro i u dane naše, i recite: *Amen*.

Neka bude Volja Boga nebesa da se smiluje ostatku našem i da zaustavi pomor, propast, mač,

⁷¹Zemlja Izrael iz koje crpimo život.

וְהִרְעַב וְהִשְׁבִּי וְהִבְזֶה מֵעֲלֵינוּ וּמֵעַל עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם. לְכַיֵּם לָנוּ
אֶת כָּל-חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל. הֵם וּבְנֵיהֶם וְנִשְׂיָהֶם
וְתַלְמִידֵיהֶם בְּכָל מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם.
וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם. שְׁנֵשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת. בְּשׁוֹרוֹת יְשׁוּעוֹת
וְנַחֲמוֹת. מֵאַרְבַּע כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ. וְאָמְרוּ אָמֵן:

נשנת שלפני ראש חודש אב אומר החזן נעקום יהי לנו.

(מְחַדֵּשׁ חֲדָשִׁים. יִקְבֹּץ נְפוֹצִים. אֲנָשִׁים וְנָשִׁים. לְעִיר
הַכְּנֻיָּה. וְזֶה הַחֲדָשׁ. לְטוֹבָה יַחֲדָשׁ. וְרְצוֹן יֵצֵא אֵל. רַב
הַעֲלִילָהּ:)

מִי שֶׁעָשָׂה נִסִּים לְאֲבוֹתֵינוּ וּמִמְצָרִים גְּאָלָם.
הוּא יִגְאֹל אוֹתָנוּ וְיָשִׁיב בָּנִים לְגְבוּלָם.
בְּסִימָן טוֹב יֵהָא לָנוּ רֹאשׁ חֲדָשׁ פְּלוּגֵי בְיוֹם
פְּלוּגֵי יַחֲדָשְׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם לְטוֹבָה
וְלִבְרָכָה. לְשִׁשׁוֹן וְלְשִׁמְחָה. לְיִשׁוּעָה וְלִנְחָמָה.
לְפִרְנָסָה וְלִכְלִפְלָרָה. לְשִׁמוּעוֹת טוֹבוֹת

glad, zarobljeništvo i pljačku nad nama i nad čitavim narodom Njegovim, Izraelom, i recite: *Amen*.

Neka bude Volja Boga nebesa da nam uščuva i održi sve učenjake Izraela, njih, njihove žene, decu i njihove učenike u svim mestima njihovog prebivanja, i recite: *Amen*.

Neka bude Volja Boga nebesa da čujemo i obradujemo se radosnim vestima, blagovestima spasenja i uteha, sa sve četiri strane sveta, i recite: *Amen*.

**Subotom pre meseca *ava*, umesto
Jej racon, predmolitelj kaže:**

On Koji obnavlja mesece neka sabere rasute, muškarce i žene, u gradu obnovljenom.⁷² I neka bi ovaj mesec bio obnovljen na dobro, i neka bi Bog Volju Svoju zapovedio obiljem dela moćnih.

MI – On, Koji je učinio čudesa praocima našim i izbavio ih iz Egipta neka i nas spasi i sinove u zemlju njihovu vratiti. Neka bi nam u dobrom znaku bio ovaj *Roš Hodeš* (ime meseca) na dan (dan nedelje). Neka bi ga Sveti, da je blagosloven, obnovio za nas i za sav narod Njegov, Izrael, na dobro i blagoslov, na radost i veselje, na spasenje i utehu, za uhleblje i prehranu, za vesti dobre

⁷² Jerusalimu.

וּלְבַשׁוּרֹת טוֹבוֹת, וּלְגַשְׁמִים בְּעֶתָם, וּלְרַפּוּאָה
שְׁלָמָה, וּלְגֹאֲלָה קְרוֹבָה וְאָמְרוּ אָמֵן:

שנת קודם לוס י"ז נחמנו ועפדה כננת (נכריו) הסיך החצנית ולומר:

אחינו בית ישראל שמעי.

צום ל"ז נחמנו הרביעי, ל"ז כננת העשירי

יהיה יום (פלוני) יתבודד אותו הקדוש ברוך הוא לששון
ולשמחה. ברכתב כה אמר יי צבאות צום הרביעי וצום
החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה
לששון ולשמחה ולמועדים טובים, והאמת והשלום אהבו:

תפלה על מושל הארץ.

הגותן תישועה למלכים וממשלה לגסיכים.
ומלכותו מלכות כל עולמים. הפוצה את
דוד עבדו מהרב רעה. הגותן בים דרך
ובמים עזים נתיבה. הוא יברך וישמור וינצור
ויעזור וירומם ויגדל וינשא למעלה למעלה
לארוננו המלך שולטן (פלוני) ירום הודו. מלך
מלכי המלכים ברחמיו ישמרהו ויחיהו.
ומכל צרה ונזק יצילהו: מלך מלכי המלכים
ברחמיו ירום ויגביה פוכב מערכתו. ויארץ
ימים על ממלכתו. מלך מלכי המלכים
ברחמיו יתן בלבם ובלב כל יועציו ושריו

i radosne, za kiše u njihovo pravo vreme, za potpuno ozdravljenje i skoro otkupljenje, i recite: *Amen*.

Subotom pre posta 17. tamuza i Asara beTevet, predmolitelj objavljuje post:

Braćo naša, Dome Izraelov, čujte:

Post (za 17. *tamuz*) četvrtog (za *Asara beTevet*) desetog biće dana (...). Neka bi ga Sveti, da je blagosloven; preobratio na radost i veselje, kao što je zapisano: "Ovako veli Gospod nad vojskama: 'Post četvrtog (meseca), i post petog (meseca), i post sedmog (meseca), i post desetog (meseca), će biti Domu Judinom na radost i veselje i praznike radosne (ako budu) ljubili istinu i mir'." ⁷³

Molitva za dobrobit vladara i vlade

ANOTEN – Neka bi On Koji donosi spasenje kraljevima i vlast vladarima i Čije kraljevstvo je kraljevstvo svih svetova, On Koji je spasio Davida, slugu Svog, od mača zlokobnog, On Koji pokazuje put morski i stazu kroz vode pobešnele neka blagoslovi, čuva, sačuva, pomogne, uzvisi, uzveliča i visoko uzdigne našeg gospodara, kralja, vladaoca (ime), neka je uzvišeno veličanstvo njegovo. (U današnjim izdanjima stoji: sve one koji vode našu vladu i njihove savetnike.) Kralj Koji je Kralj nad svim kraljevima, neka bi ga (ih) On u samilosnoj ljubavi Svojoj sačuvarao i poživio i od svake nevolje i zla izbavio. Kralj Koji je Kralj nad svim kraljevima neka bi On u samilosnoj ljubavi Svojoj uzdigao i uzvisio zvezdu sazvežđa njegovog i produžio dane kraljevanja njegovog. Kralj Koji je Kralj nad svim kraljevima, neka bi On u samilosnoj ljubavi Svojoj dao samilost srcu njegovom i srcima svih njegovih savetnika i poglavara

⁷³ Reč je o sledećim postovima: 17. *tamuz*, jer je *tamuz* četvrti mesec računajući od *nisana*; *Tiša beAv* jer je *av* peti mesec računajući od *nisana*; *Gedaljin post*, jer pada 3 *tišrija*, što je sedmi mesec računajući od *nisana*; *Asara beTevet*, jer je *tevet* deseti mesec računajući od *nisana*.

רַחֲמָנוּת לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִמָּנוּ וְעַם כָּל־יִשְׂרָאֵל
אֲחֵינוּ. בַּיָּמִיו וּבַיָּמֵינוּ תוֹשַׁע יְהוּדָה וַיִּשְׂרָאֵל
יִשְׁכֵּן לְבִטָּח. וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּכְן יְהִי רָצוֹן
וְנֹאמַר אָמֵן:

חפלה כל הקהל.

מִי שִׁבְרָךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
וְדָוִד וְשְׁלֹמֹה. וְכָל הַקְּהָלוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַטְּהוֹרוֹת. הוּא
יְבָרֵךְ אֶת כָּל־הַקְּהָל הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה. גְּדוֹלִים וְקַטָּנִים. הֵם
וּבְנֵיהֶם וּנְשֵׁיהֶם וְתַלְמִידֵיהֶם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם. מַלְאָכָא
דְּעֻלְמָא הוּא יְבָרֵךְ יְתַכּוֹן. וַיּוֹצֵה יְתַכּוֹן. וַיִּשְׁמַע בְּקַל
צְלוֹתְכֶון. תַּתְּפַרְקוֹן וְתִשְׁתַּזְבּוֹן מִכָּל־צָרָה וְעָקְתָא. וַיְהִי
מִמָּרָא דַּיֵּי בְּסַעֲדְכֶם. וַיִּגַן בְּעַדְכֶם. וַיִּפְרוֹשׁ סִפְתֵי שְׁלוֹמוֹ
עֲלֵיכֶם. וַיִּטַּע בְּיַנִּיכֶם אֲהָבָה וְאַהֲוָה שְׁלוֹם וְרַעוּת. וַיִּסְלַק
שְׁנֵאת הַגֵּם מִבְּיַנִּיכֶם. וַיִּשְׁבּוֹר עוֹל גְּלוּת הַגּוֹיִם מֵעַל
צְוֹאֲרֵיכֶם. וַיִּקְיִים בְּכֶם מִקְרָא שְׂגָתוֹב יי אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם
יֹסֵף עֲלֵיכֶם בְּכֶם אֱלֹהֵי בְּעַמִּים. וַיְבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דָּבַר
לְכֶם. (נִשְׁנַת מַסּוּנָה עוֹסֵף וַיְכַתְּבְכֶם בְּסַפְרֵי חַיִּים טוֹבִים) וְכֵן
יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

והונגרים יהי הסיד ואשרי יושבי וכר

יְהִי חֲסִידָךְ יי עֲלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ:
אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי | בֵּיתְךָ. עוֹד יִהְיֶלְוֶךָ סְלָה:
אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁכֵבָה לוֹ. אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁיִי אֱלֹהֵיו:

kako bi činili dobro nama i svom Izraelu, braći našoj. Neka bi za dana njegovih i dana naših, Juda bio spasen i neka bi Izrael prebivao u miru i sigurnosti, i neka bi Spasitelj došao Sionu. I neka bi bila Volja Njegova, i recimo: *Amen*.

Predmolitelj blagosilja zajednicu.

MI ŠEBERAH – Onaj Koji je blagoslovio praoce naše, Avrâma, Isaka i Jakova, Mojsija, Arona, Davida i Solomona, i sve svete i posvećene zajednice, neka On blagoslovi ovu svetu zajednicu, velike i male, njih i sinove njihove, žene njihove, učenike njihove, i sve što je njihovo. Kralj vaseljene neka bi vas On blagoslovio i naklonjen vam bio i neka bi saslušao glas molitava vaših. Neka bi bili spasen i izbavljeni od svake nevolje i muke i neka bi vam Reč Gospodnja snagu davala i zaštita vam bila. Neka bi zastor mira razastro nad vama i usadio vam ljubav i bratstvo, mir i prijateljstvo, i neka bi među vama iskorenio mržnju bezrazložnu. Neka bi razbio jaram naroda s vratova vaših. I neka bi se na vama ispunio stih koji je napisan: "Gospod Bog otaca vaših da vas umnoži još hiljadu puta više i da vas blagoslovi kao što vam je rekao."⁷⁴ (Na *Šabat tešuva* dodajemo: I neka bi vas upisao u Knjigu života dobrog.) Neka bude Volja Njegova i recimo: *Amen*.

JEI – Neka je dobrota Tvoja, o, Gospode, nad nama kao što se u Tebe uzdamo.

AŠRE – Blago onima koji borave u domu Tvom i vazda Tebi u pohvalu kliču. *Sela!* Blago narodu kojem je tako! Blago narodu kojem je Gospod Bog njegov!⁷⁵

⁷⁴ Devarim, Pon. zak., 1:11.

⁷⁵ Teilim, Ps., 33:22; 84:5; 144:15.

(קטע) תהלה לדוד.

אֲרוֹמְמָה אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ. וְאֶבְרַכָּה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם
וָעֶד:

בְּכָל־יוֹם אֶבְרַכְךָ. וְאֶהְלֵלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד. וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֶקֶר:

דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ. וְגִבּוֹרְתֶיךָ יִגִּידוּ:
הַרְר כְּבוֹד הַיּוֹדֶה. וְדַבְּרֵי גִבְלַאֲתֶיךָ אִשְׁיַחֶה:
וְעֹזוֹ גִּזְרֵאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ. וְגִדְלָתְךָ אִסְפְּרֶנָּה:
זָכַר רַב טוֹבָךָ יִבְיָעוּ. וְצִדְקָתְךָ יִרְנְנוּ:

חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ. אֶרֶךְ אַפַּיִם וְגִדְל חֶסֶד:

טוֹב יְיָ לְכָל. וְרַחֲמָיו עַל כָּל־מַעֲשָׂיו:

יִזְדַּק יְיָ כָּל־מַעֲשֵׂיךָ. וְחַסִּידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה:

כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ. וְגִבּוֹרְתֶיךָ יִדְבְּרוּ:

לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גִּבּוֹרְתֶיךָ. וְכְבוֹד הַרְר
מַלְכוּתוֹ:

מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים. וּמִמְשַׁלְתְּךָ

בְּכָל דוֹר וָדוֹר:

סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנְּפֻלִים. וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים:

עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ. וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת

אֲכָלָם בְּעֵתוֹ:

פּוֹתֵחַ אֶת יַדְךָ. וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן:

(Ps. 145) Hvalospev Davidov.

Uzvisivaću Te, Bože moj, Kralju moj, blagosloviću Ime Tvoje doveka.

Svakog dana ću Tebe blagosiljati i hvalu ću Imenu Tvome doveka uznositi.

Velik je Gospod i u hvalospevima opevan je, nedokučiva je veličina Njegova! Naraštaj naraštaju opeva dela Tvoja i svemoćnost Tvoju kazuje.

O neizmernoj divoti blistavog sjaja svetlosti veličanstva Tvoga i o čudesnim znamenjima Tvojim kazivaću.

Kazuju strahotnu silu dela Tvojih i ja ću o veličini Tvojoi pripovedati.

Razglašuju spomen obilja dobrote Tvoje i pravednosti Tvojoi kliću.

Milostiv je i milosrdan Gospod, spor na gnev i pun dobrote.

Dobar je Gospod svima i samilosna je ljubav Njegova nad svim delima Njegovim. Hvalu će Ti odati, Gospode, sva dela Tvoja, i verni Tvoji koji se u Tebe uzdaju blagosloviće Te.

Kazivaće slavu kraljevstva Tvoga i propovedaće o velikoi sili Tvojoi, da obznane sinovima ljudskim silu Njegovu i neizmernu divotu blistavog sjaja veličanstva kraljevstva Njegovog.

Kraljevstvo Tvoje je kraljevstvo svih vekova i vladavina Tvoja za sva pokolenja. Podupire Gospod sve koji posreću i uspravlja sve pognute.

Oči svih su k Tebi s nadom upravljene i svakome na vreme hranu daješ.

Ruku Svoju otvaraš i siliš sve što živi po želji njihovoi.

צדיק יי בכל-הדרכיו. וחסיד בכל-מעשיו:
קרוב יי לכל-קראיו. לכל אשר יקראהו
באמת:

רצון יראיו יעשה. ואת שועתם ישמע
ויושיעם:

שומר יי את כל-אהביו. ואת כל-הרשעים
ישמיד:

תהלת יי ידבר פני. ויברך כל-בשר שם
קדשו לעולם ועד:

ואנחנו נברך יה. מעתה ועד עולם. הללויה:
ברוך יי אשר נתן מנוחה לעמו ישראל
ככל אשר דבר. לא נפל דבר אחד מכל
דברו הטוב אשר דבר ביד משה עבדו:
יהי יי אלהינו עמנו כאשר היה עם אבותינו.
אל יעזבנו ואל ישנו: להטות לבבנו אליו.
ללכת בכל-הדרכיו ולשמור מצותיו וחקיו
ומשפטיו אשר צוה את אבותינו: ויהיו דברי
אלה אשר התחננתי לפני יי קרובים אל יי
אלהינו יומם ולילה. לעשות משפט עבדו
ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו: למען
דעת כל-עמי הארץ כי יי הוא האלהים אין
עוד: לא ימוש ספר התורה הזו מפיה.

Pravedan je Gospod u svim putevima Svojim i milosrdan u svim delima Svojim.

Blizu je Gospod svima koji Ga prizivaju, svima koji Ga iskreno⁷⁶ zazivaju.

Ispunjava volju onih koji Ga se boje, vapaj njihov čuje i izbavlja ih.

Čuva Gospod sve koji Ga ljube, a zlotvore sve istrebljuje.

Hvalu Gospodnju kazivaće usta moja i stvorenja će sva blagosloviti Sveto Ime Njegovo na veke vekova.

I mi ćemo blagosiljati Gospoda odsad i doveka! Hvalite Gospoda! *Aleluja!*⁷⁷

BARUH – Blagosloven da je Gospod Koji je mirovanje dao narodu Svom, Izraelu, kao što je obećao; nije izostala nijedna reč od svih dobrih reči Njegovih koje je govorio preko Mojsija, sluge Svoga.

JEI – Neka bi Gospod Bog naš s nama bio kao što je bio s praocima našim, da nas ne ostavi i ne napusti. Neka srca naša k Sebi prikloni da bismo hodili svim putevima Njegovim i držali zapovesti Njegove i zakone i uredbe Njegove koje je zapovedio praocima našim. I neka budu ove reči moje, kojima se molih Gospodu, blizu Gospoda Boga našega dan i noć, da bi dan za danom činio pravdu sluzi Svom i pravicu narodu Svom, Izraelu, da bi spoznali svi narodi na zemlji da je Gospod jedini Bog i da nema drugoga.⁷⁸ Neka se ne rastavlja od usta tvojih ova knjiga Tore,

⁷⁶ Dosl. u istini.

⁷⁷ Ps., 115:18.

⁷⁸ Melahim alef, I Kr., 8:56-60.

וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. לְמַעַן תִּשְׁמַר לַעֲשׂוֹת
 בְּכָל־הַפְּתוּב בּוֹ. כִּי אִזּו תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶיךָ
 וְאִזּו תִּשְׁכִּיל: הֲלֹא צִוִּיתִיךָ חֹזֶק וְאַמֶּץ. אֵל
 תִּעְרוֹץ וְאֵל תִּחַת. כִּי עִמָּךָ יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל
 אֲשֶׁר תֵּלֵךְ:

והספן אומר ימלוך יי לעולם שני פעמים נקול רס:

ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר
 הללויה:

נספח שמחזירים ספר תורה למקומו אומרים:

(כט) מִזְמוֹר לְדָוִד. הָבוּ לַיי בְּנֵי אֱלֹים. הָבוּ
 לַיי כְּבוֹד וְעוֹז: הָבוּ לַיי כְּבוֹד שְׁמוֹ. הַשְׁתַּחֲוּוּ
 לַיי בְּהִדְרַת קוֹדֶשׁ: קוֹל יי עַל הַמַּיִם. אֵל
 הַכְּבוֹד הַרְעִים. יי עַל מַיִם רַבִּים: קוֹל יי
 בַּפֶּתַח. קוֹל יי בְּהַדָּר: קוֹל יי שׁוֹבֵר אַרְזִים.
 וַיִּשְׁבֵּר יי אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיִּרְקִידֵם כַּמֵּוֶה
 עֵגֶל. לְבָנוֹן וְשֵׁרִיִן כַּמֵּוֶה בֶּן רְאֵמִים: קוֹל יי
 חוֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל יי יַחִיל מִדְּבַר. יַחִיל
 יי מִדְּבַר קֹדֶשׁ: קוֹל יי יַחִיל אֵילֹת וַיַּחֲשֶׁף
 יַעֲרוֹת. וּבַהִיכְלוֹ כָלוּ אִמֵּר כְּבוֹד: יי לְמַבּוֹל
 יֵשֶׁב. וַיֵּשֶׁב יי מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יי עוֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן.
 יי יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

nego razmišljaj o njoj dan i noć, da držiš čineći sve što je u njoj napisano, jer ćeš tada uspeti na putevima svojim i tada ćeš napredovati. Nisam li ti zapovedio: Budi jak i hrabar? Ne boj se i ne plaši se jer je s tobom Gospod Bog tvoj kuda god ideš.⁷⁹

Potom predmolitelj dva puta glasno kaže:

Gospod kraljuje doveka, Bog tvoj, o, Sione, od kolena do kolena. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*⁸⁰

Vraćamo sefer Tora u Ehal i kažemo:

(Ps. 29) Hvalospjev Davidov. Dajte Gospodu, o, sinovi Božiji, dajte Večnome slavu i moć. Dajte Gospodu slavu Imena Njegovog, prostrite se Gospodu u krasoti Svetinje Njegove. Ori se jeka Gospodnja nad vodama, Bog slave zagrmeo je, Gospod je nad vodama silnim. Glas je Gospodnji sila, glas je Gospodnji sjaj. Glas Gospodnji kedrove lomi, razlomio je Gospod kedrove libanske. Kao tele poskakuje od Njega Liban, i Sirjon kao bivo mlad. Glas Gospodnji seče plamen ognjeni. Glas Gospodnji potresa pustinju, potresa Gospod pustinju Kadeš. Glas Gospodnji oprašta košute bremena i sa šuma odelo skida, a u Svetinji Njegovoj sve kliče: Slava! Gospod je sedeo na prestolu Svom već nad potopom, i sedeće Večni na prestolu Svom kao Kralj doveka. Gospod će dati snagu narodu Svom, Gospod će blagosloviti narod Svoj mirom.

⁷⁹ Jošua, 1:8-9.

⁸⁰ Teilm, Ps., 146:10.

כשנכנסין ספר תורה להיכל אוונר המזן:

שׁוֹבָה לְמַעֲוֹנָךְ וְשָׁכוֹן בְּבֵית מֵאֻנְךָ. כִּי כָל־
פֶּה וְכָל־לָשׁוֹן יִתְּנוּ הוֹד וְהָדָר לְמַלְכוּתְךָ;
וּבְנַחַח יֹאמֵר שׁוֹבָה יְיָ רַבְבוֹת אֱלֹפֵי יִשְׂרָאֵל:
הַשִּׁיבֵנו יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁוֹבָה. חֲדָשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

ואוונר המזן קדים לעילא

תפלת מוסף לשבת ולשבת ראש חדש.

אֲרָנִי שִׁבְתִּי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל
הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן. גּוֹמֵל
חַסְדִּים טוֹבִים. קוֹנֵה הַכּוֹל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי
אֲבוֹת. וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ
בְּאַהֲבָה:

נעשיית לומדים זכרנו לחיים. מלך הפץ פתיים. פתבנו
בספר חיים. למעןך אלהים חיים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ
מְגַן אַבְרָהָם:

**Kada Sefer Toru stavljamo
u Ehal predmolitelj kaže:**

Vrati se u obitavalište Tvoje i prebivaj u Tvom izabranom prebivalištu jer će sva usta i svaki jezik odati slavu i sjaj divotni kraljevstvu Tvom. A kad bi se zaustavljali (s Kovčegom), (Mojsije) bi govorio: "Vrati se, Gospode, mirijadama hiljadama Izraelovim!" Vrati nas k Sebi, Gospode, i obratićemo se, obnovi dane naše kao što nekoć behu!

Predmolitelj kaže *Kadiš leela*

MUSAF ZA ŠABAT I ŠABAT ROŠ HODEŠ

AMIDA

Gospode, otvori usne moje i usta će moja kazivati hvalu Tvoju!¹

I blagoslov – Avot, Praoci

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, Bože Avrâma, Bože Isaka i Bože Jakova! Bože veliki, silni i strašni, Bože Svevišnji Koji dobrotom ljubi, Gospodar svega Koji se seća zasluga praotaca, i u ljubavi donosi Spasitelja spas, pokolenju njihovom Imena radi Svog.

Na deset dana pokajanja kažemo: Spomeni nas se života radi, o, Kralju Koji život ljubiš, upiši nas u Knjigu života, Sebe radi, o, Bože živi.

Kralju, Ti pomažeš, spasavaš i štitiš. Blagosloven da si Ti, Gospode, Zaštitniče Avrâma.

¹ Ps. 51:17.

אתה גבור לעולם יי. מחיה מתים אתה.
רב להושיע:

כחוקף

ניקץ

מוריד הטל. | משיב הרוח ומוריד הגשם.

מכלכל חיים בחסד. מחיה מתים
ברחמים רבים. סומך נופלים ורופא חולים
ומתיר אסורים. ומקים אמונתו לישני עפר:
מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך. מלך
ממית ומחיה ומצמיח ישועה:

נעמיים: מי כמוך אב הרחמן. זוכר יצוריו ברחמים לחיים:

ונאמן אתה להחיות מתים: ברוך אתה יי
מחיה המתים:*

* קדושה לשייץ.

פתר יתנו לך יי אלהינו מלאכים המוני
מעלה עם עמך ישראל קבוצי מטה. יחד
בכלם קדשה לך ישלשו. כדבר האמור על
יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר:

קדוש קדוש קדוש יי צבאות. מלא
כל הארץ כבודו:

II blagoslov – *Gevurot*, moći

Ti si moćan doveka, Gospode, Ti oživljavaš mrtve, i neiscrpan Ti si u spasenju nas.

Leti: Daješ rosi da pada.

Zimi: Daješ da vetar duva i da kiša pada.

Koji dobrotom sve živo prehranjuje, život mrtvima u velikom milosrđu daje, podupire posrnule, leči bolesne, oslobađa sužnje i verom Svojom ispunjava one koji u prahu spavaju. Ko je poput Tebe, Gospodaru moći, i ko je nalik Tebi, Kralju, Koji usmrćuje i oživljava i spasenje daje.

Na deset dana pokajanja kažemo: Ko je poput Tebe, Oče milostivi, Koji se u milosti spominje stvorenja Svojih, života radi.

Veran Ti si, mrtvima život daješ. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji mrtve oživljava.*)

***)Kada predmolitelj glasno kazuje *Amida*, na ovom mestu kažemo *Keduša*:**

KETER JITENU – Krunu će Tebi dati, Gospode Bože naš, mnoštvo anđela gore zajedno sa narodom Tvojim, Izraelom, koji se dole okuplja. Zajedno će svi oni "svetinju"² pred Tobom tri puta kazivati, kako je rečeno preko proroka³ Tvog: "I klicahu jedan drugome govoreći:

'Svet! Svet! Svet je Gospod nad vojskama, puna je sva zemlja Slave Njegove!'"

² Tj. *Keduša*.

³ Ješajau, Is. 6:3.

אתה קדוש ושמוך קדוש. וקדושים בכל
 יום יהללוך סלה. כי אל מלך גדול וקדוש
 אתה: ברוך אתה יי האל הקדוש:
 (נערכת ימי סעודה: המלך הקדוש)

קדושה לשיין

כבודו מלא עולם. ומשרתיו שואלים איה
 מקום כבודו להעריצו. לעמדתם משבחים
 ואומרים:

ברוך כבוד יי ממקומו:

ממקומו הוא יפן ברחמיו לעמו. המיוחדים
 שמו ערב ובקר בכל יום תמיד. אומרים
 פעמים באהבה:

שמע ישראל. יי אלהינו. יי אחד:

הוא אלהינו. הוא אבינו. הוא מלפנו. הוא
 מושיענו. הוא יושיענו ויגאלנו שנית. וישמיענו
 ברחמיו לעיני כל חי לאמר: הן גאלתי
 אתכם אחרית פראשית להיות לכם לאלהים.
 אני יי אלהיכם: ובדברי קדשך פתוב לאמר:
 ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדר
 נדר הללויה:

III blagoslov – *Kedušat AŠEM*, Svetinja Imena

Ti si Svet, i Ime je Tvoje Sveto, i sveti svakoga dana hvalospeve Tebi uznose. *Sela!* Ti si Bože Kralj velik i Svet. Blagosloven da si Ti, Gospode, Bože Sveti.

(Na deset dana pokajanja kažemo: Kralju Sveti.)

Njegova Slava ispunjava svet, a Njegovi službujući anđeli pitaju: “Gde je mesto Slave Njegove kako bi Ga u strahu svetom poštovali?” Naspram njih slave i kazuju:

“Blagoslovena Slava Gospodnja s mesta Njegovog!”⁴

S mesta Njegovog, On će se u ljubavi Svojoj samilosnoj obratiti narodu Svom koji pronosi jednotu Imena Njegovog jutrom i s večeri, svakoga dana, svagda s ljubavlju govoreći dva puta:

“Čuj, Izraele, Gospod je Bog naš, Gospod je Jedan Jedini.”⁵

On je Kralj naš, On je Spasitelj naš, On će nas spasiti i izbaviti po drugi put, i u ljubavi Svojoj samilosnoj će nam objaviti i reći pred očima svega što živi: “Evo sam vas izbavio u vremenu poslednjem kao nekada kako bih vam bio Bog.” I u svetim Tvojim rečima pisano je:

“Gospod kraljuje doveka, Bog tvoj, o, Sione, od kolena do kolena. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*”⁶

⁴ Jehezkel, Ez., 3:12.

⁵ Devarim, Pon. zak., 6:4.

⁶ Teilim, Ps., 146:10.

יש נוהגין לומר תכנת שבת נוקים למשה צויה.

* לְמִשָּׁה צְוִיתָ
עַל הַר סִינִי
מִצְוֹת שַׁבָּת
זְכוֹר וְשָׁמֹר.
וְבוֹ צְוִיתָנוּ יי
אֱלֹהֵינוּ לְהִקְרִיב
כָּהֵן קָרְבַּן מוֹסֵף
שַׁבָּת כְּרֵאוּי:

תַּכְנִינָה שַׁבָּת רְצִיתָ קְרַבְנוּתֶיהָ.
צְוִיתָ פִּירוּשֶׁיהָ עִם סְהוּרֵי גְסָקֶיהָ:
מְעַנְגֶיהָ לְעוֹלָם כְּבוֹד יִתְחַלּוּ:
טוֹעֲמֶיהָ חַיִּים זָכוּ. וְגַם הָאוֹהֲבִים
הַכְרִיחַ גְּדֻלָּה בְּחָרוּ. אִז טְסִינִי
נְצַטְטוּ צוּנוּי בְּעֲלִיָּה כְּרֵאוּי. וְהַצְוִנוּ
יי אֱלֹהֵינוּ לְהִקְרִיב כָּהֵן קָרְבַּן
מוֹסֵף שַׁבָּת כְּרֵאוּי: וְכֵן

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ. שְׂתַעֲלֵנוּ בְּשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ.

(* נשנה לשם חזש לומר כי אתה יצרת.

אתה יצרת עולמך במקדש. פלית מלאכתך ביום
השביעי. בקרבת בניו מכל האמות. ורצית בנו מכל-
הלשונות. וקדשנו במצותיך. וקרבתנו מלפניו לעבודתך.
ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת: ותתן לנו יי אלהינו
באהבה שבתות למנוחה וראשי חודשים לכפרה. ולפי
שקטאנו לפניך. יי אלהינו ואלהי אבותינו. הרבה עירנו.
ושמם מקדשנו. וגלה וקרנו. וגטל כבוד מבית בנינו. ואין
אנו יכולין להקריב לפניך קרבן. ולא כהן שייכפר בעדנו:
יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו. שתעלנו

IV blagoslov – *Kedušat ajom*, Svetinja dana

*) **LEMOŠE** – Moj-siju si dao na gori Sinaj zapovest o Suboti da se *pamti* i *čuva*. I preko nje-ga si nam zapove-dio, o, Gospode Bože naš, da Subo-tom prinesemo žr-tvu dodatnu – *mu-saf* – prema propi-sima Tvojim.

Neki umesto **LEMOŠE CIVITA** kažu:

TIKANTA ŠABAT: Ti si utvrdio Subotu, našao milost u žrtvama njenim, zapovedio si pojedini-nosti njihove⁷ zajedno sa hlebovima koji se postavljaju na žrtvenik.⁸ Oni koji u njoj (Su-boti) milinu i užitak nalaze, dovek a će bašti-niti čast, oni koji je uživaju, život će zaslužiti, a oni koji ljube reči njene,⁹ veličinu su odabra-li. Još tada, sa Sinaja, su im bile date zapove-sti kako je treba čuvati prema propisima Tvo-jim. I zapovedio si nam, o, Gospode Bože naš, da Subotom prinesemo žrtvu dodatnu – *mu-saf* – prema propisima Tvojim.

JEI RACON – Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da nas u radosti povedeš u zemlju našu

*) Subotom na *Roš Hodeš* kažemo **ATA JACARTA**.

Ti si saznao svet Tvoj od praiskona, dovršio si delo Svoje sedmoga dana, izabrao si nas između svih naroda, i milostiv nam bio između svih jezika, i posvetio si nas zapovestima Tvojim, i približio nas, Kralju naš, službi Tvojjoj, i veliko i Sve-to Ime Tvoje nad nama si objavio. U ljubavi si nam Svojoj dao, Gospode Bože naš, subote za mirovanje i (praznike) Mladih meseci za oprostjenje. Ali zato što smo zgrešili pred Tobom, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, razrušen beše grad naš (Jerusalim), i Svetinja naša opustošena, i sjaj naš u progonstvo izgnan, i veličanstvo naše uklonjeno iz Doma života našeg. I mi ne možemo prinositi žrtve pred Tobom, niti sveštenik (*koen*) može učiniti oprost za nas.

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da nas

⁷Videti Bamidbar, Br., 28:9-10.

⁸Videti Vajikra, Lev., 24:5-9.

⁹Reči Šabata su reči Tore, Ec Josef.

וּתְפַעְעוּנוּ בְּגִבּוֹלֵנוּ. וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ
 אֶת קָרְבָּנוֹת הַזִּבְחֹתֵינוּ. תְּמִידִין כְּסֻדְרָן
 וּמוֹסְפֵין כְּהַלְכָתָן. אֶת מוֹסֵף יוֹם הַשַּׁבָּת
 הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה
 כְּמִצּוֹת רְצוֹנָךְ. כְּמוֹ שֶׁתְּבַתְּ עֲלֵינוּ
 בְּתוֹרְתְךָ עַל יְדֵי מִשָּׁה עֲבָדְךָ. כְּאֲמֹר:
 וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כִבָּשִׁים בְּגִי שָׁנָה
 תְּמִימִים. וְשְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים סֶלֶת מְנַחָה

בְּשִׁמְחָה לְאַרְצֵנוּ. וּתְפַעְעוּנוּ בְּגִבּוֹלֵנוּ. וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ
 אֶת קָרְבָּנוֹת הַזִּבְחֹתֵינוּ. תְּמִידִין כְּסֻדְרָן וּמוֹסְפֵין כְּהַלְכָתָן:
 אֶת מוֹסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם רֵאשִׁי הַחֹדֶשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה
 וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצּוֹת רְצוֹנָךְ. כְּמוֹ שֶׁתְּבַתְּ
 עֲלֵינוּ בְּתוֹרְתְךָ. עַל יְדֵי מִשָּׁה עֲבָדְךָ כְּאֲמֹר:
 וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כִבָּשִׁים בְּגִי שָׁנָה תְּמִימִים. וְשְׁנֵי
 עֲשָׂרוֹנִים סֶלֶת מְנַחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֶלְת שַׁבָּת
 בְּשִׁבְתוֹ עַל עֶלְת הַתְּמִיד וְנִסְכּוֹ:

וּבְרֵאשֵׁי הַדְּשִׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֹלָה לֵיךְ. פְּרִים בְּגִי בָקָר
 שְׁנַיִם. וְאֵיל אֶחָד. כִּבָּשִׁים בְּגִי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִים:
 וּמְנַחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כְּמִזְבֵּחַ. שְׁלֹשָׁה עֲשָׂרוֹנִים לְפָרָה. וְשְׁנֵי

i da nas posadiš unutar granica naših. Tamo ćemo Tebi prinositi žrtve naše obavezne, žrtve svagdašnje prema redosledu njihovom, i žrtve dodatne prema propisima njihovim, žrtvu dodatnu ovog dana subotnjeg, mi ćemo u ljubavi pripremiti i pred Tobom prineti prema zapovesti Volje Tvoje, kao što si nam zapisao u Tori Tvojoj preko Mojsija, sluge Tvoga, kao što je rečeno:¹⁰

A u dan subotnji dva jagnjeta od godine, bez mane, i dve desetine beloga brašna

u radosti povedeš u zemlju našu i da nas posadiš unutar granica naših. Tamo ćemo Tebi prinositi žrtve naše obavezne, žrtve svagdašnje prema redosledu njihovom, i žrtve dodatne prema propisima njihovim, žrtve dodatne ovog dana subotnjeg i ovog dana Mladog meseca, mi ćemo u ljubavi pripremiti i pred Tobom prineti prema zapovesti Volje Tvoje, kao što si nam zapisao u Tori Tvojoj preko Mojsija, sluge Tvoga, kao što je rečeno:¹¹

A u dan subotnji dva jagnjeta od godine, bez mane, i dve desetine beloga brašna pomešanog s uljem za dar s nalivom njegovim. To je subotnja žrtva paljenica svake subote osim svagdašnje žrtve paljenice i naliva njenog.

I u početak meseca svojih prinosite Gospodu žrtvu-paljenicu, po dva teleta i jednog ovna i sedam jagnjaca (svi) bez mane. I prinosnice njihove i nalive njihove kao što je rečeno:¹² I tri desetine za (svako) tele, i dve

¹⁰ Bamidbar, Br., 28:9-10.

¹¹ Bamidbar, Br., 28: 9-11.

¹² Isto, 28:12-14.

בְּלוּלָהּ בַשֶּׁמֶן וְנִסְבּוּ: עֲלֵת שַׁבָּת
 בְּשִׁבְתוֹ. עַל עֲלֵת הַתְּמִיד וְנִסְבָּה:
 וַיִּשְׁמְחוּ בְּמִלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת
 וְקוֹרְאֵי עֲנֵג. עִם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעֵי. כָּלֵם
 יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְעַנְּנוּ מִטּוֹבְךָ. וּבְשִׁבְעֵי
 רְצִיתָ בּוֹ וְקִדְּשָׁתוֹ. הַמְּדַת יָמִים אוֹתוֹ
 קָרְאתָ. זָכַר לַמַּעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

עֲשֵׂרִים לְאֵיל. וְעֶשְׂרוֹן לְבָבֶשׁ. וַיִּין כְּנִסְבּוֹ. וְשָׁעִיר לְכַפֵּר.
 וַיִּשְׂנֵי תְּמִידִין כְּהַלְבֵּתוֹ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. הִדַּשׁ עֲלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
 לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. לְשִׁשּׁוֹן וְלִשְׁמֹחָה: לִישׁוּעָה וְלִנְחֻמָּה.
 לְפִרְנָסָה וְלִכְלֻקָּה. לְמַחִילַת הַטָּא וְלִסְלִיחַת עֲוֹן. וַיְהִי
 הַחֹדֶשׁ הַזֶּה סוּף נֶקֶץ לְכָל צְרוּתֵינוּ. תַּחֲלָה וְרֵאשׁ לְפִדְיוֹן
 נַפְשֵׁנוּ. כִּי בַעֲמֻךָ יִשְׂרָאֵל מִכָּל־הָאֲמוֹת כְּחֶרֶת. וְחָקִי
 רֵאשֵׁי הַדְּרִישִׁים לָהֶם קִבְעָתָ:

וַיִּשְׁמְחוּ בְּמִלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֲנֵג. עִם
 מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעֵי. כָּלֵם יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְעַנְּנוּ מִטּוֹבְךָ. וּבְשִׁבְעֵי
 רְצִיתָ בּוֹ וְקִדְּשָׁתוֹ. הַמְּדַת יָמִים אוֹתוֹ. קָרְאתָ. זָכַר לַמַּעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית:

pomešanog s uljem za dar s nalivom njegovim. To je subotnja žrtva paljenica svake Subote osim svagdašnje žrtve paljenice i naliva njenog.

Veseliće se kraljevstvu Tvom oni koji Subotu čuvaju i milinom je zovu. Narod koji posvećuje dan sedmi, sav će se nasititi i nauživati dobrote Tvoje. A dan sedmi - izabrao si i posvetio i milinom dâna ga nazvao, sećanjem na Delo Stvaranja.

desetine za (svakog) ovna, i po jednu desetinu za (svako) jagnje, i vino kao naliv, i jarca jednog za oproštenje greha, i dve žrtve svagdašnje prema propisima njihovim.

Bože naš i Bože otaca naših, obnovi nam ovaj mesec na dobro i na blagoslov, na radost i veselje, na spasenje i utehu, za uhleblje i prehranu, za oprost greha i praštanje prestupa. Neka bi ovaj Mlad mesec bio kraj i svršetak svim nevoljama našim, početak i polazište otkupljenja duša naših jer si narod Tvoj, Izrael, izabrao između svih naroda i zakone (praznika) Mladih meseci za njih si ustanovio.

Veseliće se kraljevstvu Tvom oni koji Subotu čuvaju i milinom je zovu. Narod koji posvećuje dan sedmi, sav će se nasititi i nauživati dobrote Tvoje. A dan sedmi - izabrao si i posvetio i milinom dâna ga nazvao, sećanjem na Delo Stvaranja.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רְצֵה נָא
 בְּמִנּוּחֵתֵנוּ. קְדֹשֵׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ. שִׁים
 חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. שְׂבַעֵנוּ מִטּוֹבֶךָ. שִׁמַּח
 נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתְךָ. וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ
 בְּאַמֶּת. וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה
 וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קֹדֶשְׁךָ. וְיִגְדֹל בָּהּ כָּל
 יִשְׂרָאֵל מִקֹּדֶשִׁי שְׁמֶךָ: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
 מִקֹּדֶשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלָתָם
 שְׁעָה. וְהַיֵּשֶׁב הָעֲבוּדָה לְדָבִיר פִּיתְךָ. וְאֲשִׁי
 יִשְׂרָאֵל וּתַפְלָתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִקְבַּל
 בְּרָצוֹן. וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל
 עִמָּךְ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רְצֵה נָא בְּמִנּוּחֵתֵנוּ. קְדֹשֵׁנוּ
 בְּמִצּוֹתֶיךָ. שִׁים חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. שְׂבַעֵנוּ מִטּוֹבֶךָ. שִׁמַּח
 נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתְךָ. וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת. וְהַנְחִילֵנוּ
 יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קֹדֶשְׁךָ. וְיִגְדֹלוּ בּוֹ כָּל-
 יִשְׂרָאֵל מִקֹּדֶשִׁי שְׁמֶךָ: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מִקֹּדֶשׁ הַשַּׁבָּת
 וּיִשְׂרָאֵל וְרֵאשֵׁי הַיְדוּשִׁים: רְצֵה וכו'

Bože naš i Bože otaca naših, milostivo primi mirovanje naše. Posveti nas zapovestima Tvojim i daj nam udela u Tori Tvojoj. Nasiti nas dobrotom Tvojom i obraduj duše naše spasenjem Tvojim. Očisti nam srce naše da Ti u istini služimo. I daj nam u zaveštanje, Gospode Bože naš, u ljubavi i milosti Svoju svetu Subotu da u njoj miruje sav Izrael koji posvećuje Ime Tvoje. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji posvećuje Subotu.

V blagoslov - Avoda, služba

Milostivo primi, Gospode Bože naš, narod Tvoj Izrael i na molitvu njegovu prigni uho Svoje. Vрати službu u Svetinju Hrama Svog. I žrtve - prinosnice i molitve Izraela u ljubavi i milosti ubrzo primi. Neka bi uvek bila u milosti služba Izraela, naroda Tvog.

Bože naš i Bože otaca naših, milostivo primi mirovanje naše. Posveti nas zapovestima Tvojim i daj nam udela u Tori Tvojoj. Nasiti nas dobrotom Tvojom i obraduj duše naše spasenjem Tvojim. Očisti nam srce naše da Ti u istini služimo. I daj nam u zaveštanje, Gospode Bože naš, u ljubavi i milosti Svoju svetu Subotu da u njoj miruje sav Izrael koji posvećuje Ime Tvoje. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji posvećuje Subotu, i Izrael, i Mlade mesece. Milostivo primi . . .

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תַּחֲפוּץ בָּנוּ
וּתְרַצֵּנוּ. וְתַחֲוִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךָ לְצִיּוֹן
בְּרַחֲמִים: כְּרוּךְ אַתָּה יי הַמְּהוּיָר שְׂכִינָתוֹ
לְצִיּוֹן:

(*) מוֹדִים אָנְחָנוּ לָךְ. שְׂאֵתָה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּרֵנוּ. צוּר חַיֵּינוּ
וּמִגֵּן יִשְׁעֵנוּ. אַתָּה הוּא לְדָר וָדָר. נוֹדָה לָךְ
וְגִסְפָּר תְּהַלְתֶּךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ.
וְעַל גְּשָׁמוֹתֵינוּ הַבְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל גְּסִיךָ
שֶׁבְכָל יוֹם עִמָּנוּ. וְעַל גְּפְלֹאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ
שֶׁבְכָל עֵת. עָרַב וּבִקֵּר וְצַהֲרִים: הַטּוֹב כִּי
לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. הַמְּרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חֲסָדֶיךָ.
כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

(*) כַּחֲזַת הַטְּעִינָה כַּחֲחֹן לוֹנֵנִי עוֹדִים הַקֵּל לוֹנֵנִים:

מוֹדִים אָנְחָנוּ לָךְ. שְׂאֵתָה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
אֱלֹהֵי כָל-בְּשׂוֹר. יוֹצֵרנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל שְׁהַחֲיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. בֵּן תַּחֲוִינָה
וְתַקְוִימָנוּ. וְתֵאסֹף גְּלוּתֵינוּ לְהַצְרֹת קִדְשֶׁךָ. לְשִׁמּוֹר
הַקִּיָּה. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ. וְלַעֲבֹדָה בְּלִבְבֶּךָ שְׁלָם. עַל שְׂאֵנוּ
מוֹדִים לָךְ. כְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת:

A Ti u milosrdnoj ljubavi Svojoj velikoj zaželi nas, i milostivo primi nas, i neka oči naše vide kada se u milosti vraćaš u Sion! Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji vraća Sveprisutnost Svoju u Sion.

VI blagoslov - Odaa, hvala

*) Hvalu Tebi odajemo, jer si Ti Gospod Bog naš, i Bog otaca naših, uvek i doveka. Stena naša, Stena života našeg, i štit spasenja našeg Ti si. Od kolena do kolena, hvalu Tebi odajemo i o slavi Tvojoj pripovedamo, jer naši su životi ruci Tvojoj predati, jer naše su duše Tebi poverene, jer čuda Tvoja nas svaki dan prate, i čudesa Tvoja i dobročinstva Tvoja sa nama su u svako doba, uveče, ujutro i u podne. Ti, o, Predobri, milosti Tvojoj kraja nema. Ti, o, Premilostivi, dobroti Tvojoj kraja nema, jer oduvek nadu našu u Tebe polažemo.

*) Prilikom glasne *Amida* dok predmolitelj izgovara *Modim*, opština izgovara *Modim deRabanan*:

Hvalu Tebi odajemo jer si Ti Gospod Bog naš i Bog otaca naših, Bog svega što živi, Sazdatelj naš, Sazdatelj Postanja. Neka su blagoslovi i zahvalnice Imenu Tvome velikom i Svetom što si naš poživio i u životu održao. Uzdrži nas tako i dalje i milostiv nam budi, i prognanike naše skupi u predvorja Svetinje Tvoje kako bismo zakone Tvoje čuvali i Volju Tvoju izvršavali, i da Ti svim srcem služimo i na svemu ovome hvalu Tebi odajemo. Blagosloven da je Bog hvalospeva.

בתוכה לוערים כאן על הנסים.

על הנסים. ועל הפירקן. ועל הגבורות. ועל התשועות.
ועל הנפלאות. ועל הנחמות. שעשית לאבותינו. בימים
ההם. בזמן הזה:

בימי מתתיה בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו.
כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל לשכחם
מתורתך ולהעבירם מחקי רצונך. ואמה ברהמיק הרבים
עמדת להם בעת צרתם. רבת את ריבם. דנת את דינם.
נקמת את נקמתם. מסרת גבורים ביד חלשים. ורבים
ביד מעטים. ורשעים ביד צדיקים. וטמאים ביד טהורים.
וזדים ביד עוסקי תורתך. ורף עשית שם גדול וקדוש
בעולמך. ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופירקן
כהיום הזה. ואחר כך באו בניך לדביר ביתך. ופנו את
היכלך. ומהרו את מקדשך. והדליקו נרות בהצרות
קדשך. וקבעו שמונה ימים אלו בהלל ובהודאה. ועשית
עמם נסים ונפלאות ונודה לשמך הגדול סלה:

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא תמיד
שמך מלפני לעולם ועד. וכל החיים
יודוך סלה:

במזבח בני מצובה וכתוב לחיים טובים כל בני ברכתך:

ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת
לעולם כי טוב. האל ישועתנו ועזרתנו סלה

Na Hanuku ovde kažemo *Al anisim*.

Zahvaljujemo Ti na čudima, i na oslobođenjima, i na junačkim podvizima, i na spasenjima, i na znamenjima, i na utehama koje si pružio praocima našim u dane one u vreme ovo.

U dane Matatje, sina Johananovog, prvosveštenika Hašmonejaca i sinova njegovih, kada je okrutno grčko kraljevstvo ustalo protiv naroda Tvog, Izraela, kako bi zaboravio Toru Tvoju i prisililo ga da odstupi od odredaba Volje Tvoje - Ti, u velikom milosrđu Svom, ustao si za njih u vreme jada njihovog, vodio si borbu njihovu, sudio si pravdu njihovu, osvetio si osvetu njihovu, predao si jaku u ruke slabih, i mnoge u ruke nekolicine i zle u ruke pravednih, i nečiste u ruke čistih i dušmane u ruke onih koji su posvećeni Tori Tvojoj. Sebi si učinio Ime veliko i Sveto u svetu Tvom, a narodu Tvom, Izraelu, učinio si veliko spasenje i izbavljenje kao što je ovaj dan. I nakon toga udoše sinovi Tvoji u Svetinju doma Tvoga, i isprazniše Svetinju Tvoju i očistiše Hram Tvoj i upališe svetla u predvorju Svetinje Tvoje i ustanoviše ovih osam dana Hanuke za hvalu i slavu. A Ti si za njih učinio čuda i čudesna i mi odajemo hvalu Imenu Tvom velikom. *Sela!*

I za sve to neka bude blagosloveno, uzveličano i uzdignuto Ime Tvoje, Kralju naš uvek i doveka. Sve što živi, Tebi hvalu odaje. *Sela!*

Na deset dana pokajanja dodajemo: Upiši za život dobar sve sinove Saveza Tvog.

Neka bi doveka u istini slavili i blagosiljali Ime Tvoje veliko, jer Ti si dobar, Bože, Spasu naš i Pomoći naša. *Sela!*

הָאֵל הַטּוֹב: בְּרוּךְ אַתָּה יי הַטּוֹב שְׂמֵךְ
וְלֵךְ נְאֻה לְהוֹדוֹת:

נחזרת התכלה לומר החזן אלהינו ואלהי אבותינו.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. בְּרַכְנוּ בְּבִרְכַּהּ הַמְּשַׁלֶּשֶׁת
בְּתוֹרָה. הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי
אֱהֲרֹן וּבָנָיו הַכֹּהֲנִים עִם קְדוֹשֶׁיךָ כְּאֲמֹר: יְבָרְכֵךָ יי
וְיִשְׁמְרֵךָ: יָאֵר יי פְּנֵינוּ אֱלֹהֶיךָ וְיִהְיֶיךָ: יִשָּׂא יי פְּנֵינוּ אֱלֹהֶיךָ
וְיִשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם: וְשִׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי
אֶבְרַכֶם:

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה. חַיִּים הֵן וְהָסֵד.
צְדָקָה וְרַחֲמִים. עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ.
וּבְרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ יַחַד בְּאוֹר פְּנִיָּךָ. כִּי
בְּאוֹר פְּנִיָּךָ נָתַתָּ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ תוֹרָה וְחַיִּים
אֲהָבָה וְהָסֵד. צְדָקָה וְרַחֲמִים. בְּרָכָה וְשְׁלוֹם.
וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל בְּרוּב עוֹז וְשְׁלוֹם:

נבשרת יעני חסוּבָה לומר ימים:

וּבִסְפָר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם. וּבְהִנָּקָה טוֹבָה. וְיִשְׁוֹעָה
וְנַחֲמָה. וְנִזְרוֹת טוֹבוֹת. נִזְכָּר וְנִפְתָּח לְפָנֶיךָ. אֲנַחְנוּ וְכָל
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יי הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּשְׁלוֹם אֱמִן: יְהִיו לְרַצּוֹן אֲמֵרֵי פִי. וְהִגִּיזוּן
לְבִי לְפָנֶיךָ יי צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

Bože dobri. Blagosloven da si Ti, Gospode, Predobri je Ime Tvoje, i Tebi dolikuje hvalu prinositi.

Prilikom glasne *Amida* predmolitelj kaže:

Bože naš i Bože otaca naših, blagoslovi nas blagoslovom trostrukim zapisanim u Tori rukom Mojsija, sluge Tvog, a izgovaranim ustima Arona i sinova njegovih, sveštenika svetog naroda Tvog, kao što je rečeno: "Neka bi te Gospod blagoslovio i čuvao! Neka bi te Gospod obasjao licem Svojim i bio ti milostiv! Neka bi Gospod obratio lice Svoje k tebi i dao ti mir! Neka prizivaju Ime Moje na sinove Izraelove i Ja ću ih blagosloviti!"¹⁴

VII blagoslov - *Sim šalom*, mir podari

Mir podari, dobrotu i blagoslov, život, naklonost i milost, pravdu i samilost nad nama i nad čitavim Izraelom, narodom Tvojim. Sve nas zajedno blagoslovi, Oče naš, u svetlosti lica Tvog, jer u svetlosti lica Tvog dao si nam, Gospode Bože naš, Toru i život, ljubav i dobrotu, pravdu i milost, blagoslov i mir. Neka bude mило u očima Tvojim da nas blagosloviš i da blagosloviš sav narod Svoj, Izrael, u obilju snage i mira.

Na deset dana pokajanja kažemo:

I u Knjizi života, blagoslova i mira, dobre prehrane, spasenja, utehe i dobrih odredaba, neka bi bili spomenuti i upisani pred Tobom, mi i sav narod Tvoj, Izrael, za dobar život i mir.

Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji blagoslovi narod Svoj mirom. Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj.¹³

¹³Teilim, Ps., 19:15.

¹⁴Bamidbar, Br., 6:24-26.

אלהי נצור לשוני מרע. ושפתותי מדבר
 מרמה. ולמקללי נפשי תדום. ונפשי כעפר
 לכל תהיה. פתח לבי בתורתך. ואחרי
 מצותיך תרהוף נפשי. וכל הקמים עלי
 לרעה. מהרה הפר עצתם וקלקל מהשבותם.
 יהיו כמין לפני רוח. ומלאך יי דוחה: עשה
 למען שמך. עשה למען ימינך. עשה למען
 תורתך. עשה למען קדשתך. למען יחלצון
 ידידיך. הושיעה ימינך וענני: יהיו לרצון
 אמרי פי. והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:
 עושה שלום במרומו. הוא ברחמי יעשה
 שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

והחזן סומך קריש חתקבל ואלה כך לומר:

אין באלהינו. אין באדונו. אין במלכנו.
 אין במושיענו: מי באלהינו. מי באדונו.
 מי במלכנו. מי במושיענו: נודה לאלהינו.
 נודה לאדונו. נודה למלכנו. נודה
 למושיענו: ברוך אלהינו. ברוך אדונו.
 ברוך מלכנו. ברוך מושיענו: אתה הוא
 אלהינו. אתה הוא אדונו. אתה הוא
 מלכנו. אתה הוא מושיענו: אתה תושיענו

Bože moj, očuvaj jezik moj od zla i usne moje od lažnog govora. Neka mi duša bude mirna prema onima koji me proklinju, i neka duša moja poput praha zemaljskog bude prema svakom. Otvori srce moje za Toru Tvoju i neka mi duša žudi za zapovestima Tvojim. Svima koji ustaju na mene da mi zlo nanesu onemoćući namere njihove i osujeti misli njihove. Neka budu kao prah pred vetrom, i anđeo Gospodnji neka ih progoni.¹⁵ Učini to radi Imena Tvog. Učini to radi desnice Tvoje. Učini to radi Tore Tvoje. Učini to radi Svetosti Tvoje. Da bi se izbavili mili Tvoji pomozi desnicom Svojom i usliši me.¹⁶ Neka su ti ugodne reči usta mojih, i pomisli srca mog pred Tobom, Gospode, Steno moja i Izbavitelju moj.¹⁷ Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad čitavim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen!*

Predmolitelj kaže *Kadiš titkabal* i nakon njega kažemo:

EN KELOENU¹⁸ – Niko nije poput Boga našega! Niko nije poput Gospodara našega! Niko nije poput Kralja našega! Niko nije poput Spasitelja našega! Ko je poput Boga našega? Ko je poput Gospodara našega? Ko je poput Kralja našega? Ko je poput Spasitelja našega? Hvalu odajmo Bogu našem! Hvalu odajmo Gospodaru našem! Hvalu odajmo Kralju našem! Hvalu odajmo Spasitelju našem! Neka je blagosloven Bog naš! Neka je blagosloven Gospodar naš! Neka je blagosloven Kralj naš! Neka je blagosloven Spasitelj naš! Ti si Bog naš! Ti si Gospodar naš! Ti si Kralj naš! Ti si Spasitelj naš! Ti ćeš nas spasiti!

¹⁵Ps., 35:5.

¹⁶Ps., 60:5.

¹⁷Ps., 19:15.

¹⁸Ladino prevod videti u Dodatku V, na str. 179.

אָתָּה תִּקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן. כִּי עַתָּה לְהַגְנָה. כִּי
בָּא מוֹעֵד:

ס נהגים לומר כלן פטוס הקטוכה

תָּנָא רַבִּי אֱלִיהוּ. כָּל הַשּׁוֹנָה הַלְכוֹת בְּכָל
יוֹם מִבְּמַח לֹא שְׁהוּא בֶן הָעוֹלָם הַבָּא. שְׁנֵאמַר
הַלִּיכוֹת עוֹלָם לֹא. אֵל תִּקְרִי הַלִּיכוֹת
אֵלָּא הַלְכוֹת: אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי
חֲנִינְיָא. תִּלְמִידֵי חֲכָמִים מְרַבִּים שְׁלוֹם
בְּעוֹלָם. שְׁנֵאמַר וְכָל־בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי יי וְרַב
שְׁלוֹם בְּנֵיךָ. אֵל תִּקְרִי בְּנֵיךָ אֵלָּא בּוֹנֵיךָ: יְהִי
שְׁלוֹם בְּחִילְךָ. שְׁלוֹה בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ: לְמַעַן אֲהִי
וְרַעֲי אֲדַבְרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ: לְמַעַן בֵּית יי
אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לְךָ: וְרֵאֵה בְּנִים לְבְנֵיךָ.
שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל: שְׁלוֹם רַב לְאַהֲבֵי תוֹרָתְךָ.
וְאִין לְמוֹ מִכְּשׁוֹל: יי עֲזוּ לְעַמּוֹ יִתְּנוּ. יי יִבְרַךְ
אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם:

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא.
שְׁנֵאמַר וְעַמְּךָ כָּלָם צְדִיקִים. לְעוֹלָם יִירָשׁוּ
אֲרָץ, נֶצֶר מְטַעֵי, מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר: אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁעָמְלוּ בַּתּוֹרָה. וְעָשָׂה
נְחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ. גָּדַל בְּשֵׁם טוֹב, וְנִפְטָר
בְּשֵׁם טוֹב מִן הָעוֹלָם. וְעָלּוּ אָמַר שְׁלֹמֹה

Ti ćeš ustati, smilovaćeš se na Sion jer je vreme da mu se smiluješ, jer je došlo vreme!¹⁹

Ponegde je običaj na ovom mestu kazati *Pitum aketoret*

TANA DEVE ELIJAU²⁰ – U školi Elijauvoj se učilo: Ko god svakog dana uči propise (Tore) baštiniće Svet koji dolazi, kao što je rečeno: "Putevi sveta su Njegovi." Ne čitaj *putevi (alihat)* nego *propisi (alahot)*. Rabi Elazar je rekao u ime Rabi Hanine²¹ "Mudri učenjaci Tore umnožavaju mir u svetu, kao što je rečeno: 'Sinovi će tvoji učenici Gospodnji biti i obilan će mir imati sinovi tvoji.' Ne čitaj *sinovi tvoji (banajih)* nego *graditelji tvoji (bonajih)*." Mir neka vlada unutar bedema tvojih, spokoj u palatama tvojim. Radi braće i prijatelja svojih²² govorim: "Neka vlada mir unutar tebe." Radi Doma Gospoda Boga našega tražiću tebi dobro. I videćeš sinove sinova svojih, mir nad Izraelom. Obilje mira imaju oni koji ljube Toru Tvoju i u njih nema spoticanja. Gospod će dati snagu narodu Svom, Gospod će blagosloviti narod Svoj mirom.

KOL JISRAEL – Sav Izrael ima udela u Svetu koji dolazi, kao što je rečeno:²³ "A narod tvoj – svi su pravednici, dovek a će zemlju posedovati, grana nasada Mog, delo ruku Mojih da se njime krasim." Rabi Jeuda reče: "Blago onome kome je Tora težak rad i koji zadovoljstvo pruža Sazdatelju svom, koji je odrastao s imenom dobrim i koji odlazi s Ovoga sveta s imenom dobrim. O njemu je Solomon

¹⁹ Ps., 102:14.

²⁰ Talmud Bavli, Megila, 28b.

²¹ Isto, Berahot, 64a.

²² Tj. Izraela.

²³ Ješajau, Is., 60:21.

בְּחַכְמָתוֹ. טוֹב שֵׁם מִשְׁמֵן טוֹב, וַיּוֹם הַמָּוֶת
 מַיִם הַיְלָדוֹ: לְמוֹד תּוֹרַת הַרְבֵּה וַיִּתְּנוּ לְךָ
 שְׂכָר הַרְבֵּה. וְדַע שְׂמִתָּן שְׂכָרְךָ שֶׁל צְדִיקִים
 לְעֵתִיד לָבֵא:

רַבִּי הַנְּגִיָּה בֶן עֲקִישָׁא אוֹמֵר. רְצֵה הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל. לְפִיכֵךְ הַרְבֵּה
 לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת. שֶׁנֶּאֱמַר יי הַפֶּן לְמַעַן
 צְדָקוֹ. יַגְדִּיל תּוֹרָה וַיֵּאדִיר:

סמון לומר קדים על ישראל

סמון לומר בָּרְכוּ אֶת יי הַמְּבֹרָךְ:

והקהל עושים בָּרוּךְ יי הַמְּבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

עֲלִינוּ לְשִׁבְחַת לְאֲדוֹן הַכֹּל. לְתַת גְּדֻלָּה
 לְיוֹצֵר בְּרָאשִׁית. שְׁלֵא עֲשִׂנוּ בְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת.
 וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה. שְׁלֵא שֵׁם
 חִלְקֵנוּ בָּהֶם. וְגוֹדְלֵנוּ כְּכֹל הַמוֹנִם. וְאַנְחֵנוּ
 מִשְׁתַּחֲוִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וַיּוֹסֵד אֶרֶץ.
 וּמוֹשֵׁב יָקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל. וַיִּשְׁכְּנֵת עִזּוֹ
 בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אַחֵר.
 אֲמַת מַלְכֵנוּ וְאַפָּס זוּלָתוֹ. כְּפָתוּב בַּתּוֹרָה.

u mudrosti svojoj rekao:²⁴ 'Bolje je dobro ime nego ulje pomazanja i dan smrtni nego dan rođenja.' Uči neprestano Toru i biće ti data velika nagrada. Znaj da je nagrada pravednicima u Vremenu koje dolazi."

RIBI HANANJA BEN AKAŠJA²⁵ je rekao: "Sveti, neka je blagosloven, je želeo da Izrael bude zaslužan, i zato mu je dao obilje Tore i zapovesti, kao što je rečeno:²⁶ "Gospodu beše mio radi pravde njegove, učini Toru velikom i slavnom."

Predmolitelj kaže *Kadiš al Jisrael*

Predmolitelj kaže:	BLAGOSLOVITE GOSPODA BLAGOSLOVENOGA
Opština odgovara:	BLAGOSLOVEN DA JE GOSPOD BLAGOSLOVENI ZAUVEK I ZANAVEK
Predmolitelj ponavlja:	BLAGOSLOVEN DA JE GOSPOD BLAGOSLOVENI ZAUVEK I ZANAVEK

Završna molitva *Alenu lešabeah*:

Na nama je da slavimo Gospodara svega, da vličamo Sazdatelja postanja, jer nas nije učinio poput naroda zemalja, niti nas je postavio poput porodica zemlje, niti nam je dodelio nasleđe poput njihovog i sudbinu poput one ostalih ljudi. Mi sebe prostiremo pred Kraljem svih kraljeva, pred Svetim, neka je blagosloven On Koji nebesa razastire i zemlju utemeljuje, i Presto Slave Njegove je na nebesima gore, a Božanska Sveprisutnost snage Njegove u najvišim visinama. On je Bog naš i nema drugoga. Uistinu, On je Kralj naš i ne postoji ništa osim Njega, kao što u Tori piše:

²⁴Koelet, Prop., 7:1.

²⁵Talmud Bavli, Makot 23b.

²⁶Ješajau, Is., 42:21.

וידעת היום והשבת אל לבבך. כי יי הוא
האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת.
אין עוד:

על כן נבנה לך יי אלהינו. לראות מהרה
בתפארת עזך. להעביר גלולים מן הארץ.
והאילנים פרות יפרתון. לתקן עולם
במלכות שדי. וכל בני בשר יקראו בשמך.
להפנות אליך כל דשעי ארץ: יפירו וידעו
כל יושבי תבל. כי לך תכרע כל ברך.
תשבע כל לשון: לפניך יי אלהינו יכרעו
ויפולו. ולכבוד שמך יקר יתנו. ויקבלו
כלם את עול מלכותך. ותמלוד עליהם
מהרה לעולם ועד. כי המלכות שלך היא.
ולעולמי עד תמלוד בכבוד. פפתוב בתורתך
יי ימלוד לעולם ועד: ונאמה והיה יי למלך
על כל הארץ. ביום ההוא יהיה יי אחד
ושמו אחד:

קידוש ליום שבת לסעודת מזונות.

ושמרו בני ישראל את השבת. לעשות
את השבת לדרתם ברית עולם: ביני ובין
בני ישראל אות היא לעולם. כי ששת ימים

“Znaj danas i usadi u srce svoje da je Gospod Bog gore na nebesima i dole na zemlji, nema drugog.”²⁷

AL KEN – Stoga nadu svoju u Tebe polažemo, Gospode Bože naš, da ćemo uskoro ugledati sjaj snage Tvoje kada ukloniš kumire sa zemlje, kada lažni bogovi budu potpuno uništeni, kako bi se svet usavršio u kraljevstvu Svemogućeg, kako bi svi ljudi Tvoje Ime zazivali, a svi koji na zemlji zlo čine, Tebi se obratili. Spoznaće i saznaće svi stanovnici sveta da se pred Tobom svako koleno pregiba, da se Tobom svaki jezik zaklinje. Pred Tobom, Gospode Bože naš, će se klanjati i kolena pregibati i ničice padati i veličanstvu Imena Tvog slavu odavati i svi oni će na sebe primiti jaram kraljevstva Tvog, a Ti ćeš uskoro zakraljevati nad njima zauvek i zanavek. Jer je kraljevanje Tvoje i Ti ćeš doveka u slavi vladati, kao što je napisano u Tori Tvojoj: “Gospod će kraljevati doveka.” I rečeno je: “I Gospod će biti Kralj nad svom zemljom, u taj dan biće Gospod Jedan i Ime Njegovo Jedan Jedini.”²⁸

Kiduš za dan subotnji za seudat mezonot.

VEŠAMERU²⁹ – Neka čuvaju deca Izraelova Subotu! Neka učine Subotu za sva pokolenja svoja Savezom večnim. Između Mene i dece Izraelove, ona je znak večni, jer za šest dana

²⁷ Devarim, Pon. zak., 4:39.

²⁸ Šemot, Izl., 15:18; Zah., 14:9.

²⁹ Šemot, Izl., 31:16-17.

עֲשֵׂה יי אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנְפֹּשׁ:

סְבִרֵי מְרִנָּן:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא
פְּרֵי הַגֶּפֶן:

אֵם אִינוּ וּנְקֻשׁ עַל הַיַּיִן אֲלַף עַל אִיזָה מַעֲקָה אַחַר וּנְנַכְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בְּדַבְּרוֹ:

בְּטָרֶם כָּל יִצִיר גְּבֻרָא.	אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מְלֶךְ
אֲזִי מְלֶךְ שְׁמוֹ גְּבֻרָא.	לַעֲת נַעֲשֶׂה בְּחַפְצוֹ כָּל
לְבַדּוֹ יִמְלֶךְ נוֹרָא.	וְאַחֲרֵי כִכְלוֹת הַכֹּל
וְהוּא יִהְיֶה בְּתַפְאֲרָה.	וְהוּא הָיָה וְהוּא הוּא
לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחֲבִירָה.	וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנֵי
וְלוֹ הָעוֹ וְהַמְשָׁרָה.	בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית
וְצוֹר חֲבָלֵי בְעֵת צָרָה.	וְהוּא אֵלֵי וְחֵי גּוֹאֲלֵי
מִנֶּת כּוֹסֵי בְיוֹם אֶקְרָא.	וְהוּא נְסִי וּמְנוֹס לִי
בְּעֵת אִישָׁן וְאַעֲרָה.	בְּיָדוֹ אֶפְקִיד רוּחֵי
יְהוּה לִי וְלֹא אֵירָא.	וְעַם רוּחֵי גּוֹיֹתַי

je učinio Gospod nebesa i zemlju, a u sedmi dan mirova i odahnu.

S vašim dopuštenjem, gospodo!

(Odgovaramo:) *Lehajim!*

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji stvara plod vinove loze.

Ukoliko nema vina da nad njim kaže blagoslov već neko drugo piće, govori sledeći blagoslov:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, po Čijoj reči je sve postalo.

ADON OLAM

Gospodar sveta Koji je kraljevao pre nego što je bilo koje biće stvoreno.

A kada je sve po Njegovoj Volji bilo učinjeno, tada se prozva Kraljem.

I kada sve bude nestalo, sam će On Svesilni kraljevati.

On je bio, On jeste, i On će biti u sjaju.

On je Jedan Jedini i nema drugog s kim se može porediti, niti Mu ravan biti.

On je bez početka i bez kraja je, i Njegova je moć i vlada.

On je Bog moj i večno živi Spasitelj moj, utočište moje u bolu na dan nevoljni.

On je zastava moja i pribežište moje, sudbina moja na dan kada zavapim k Njemu.

U Njegovu ću ruku predati duh svoj kad ležem i kad ustajem.

A sa duhom i telo svoje, jer Gospod je sa mnom i neću se bojati.

בְּרַכַת כֹּהֲנִים

בטנה סהכניס סלים לדוכן חיוניס בלחם :

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. שְׂתַּחֲוֶה בְּרַכָּה זוֹ שֶׁצִּוִּיתָנוּ
לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַכָּה עֲלֵמָה. וְאַל יְהִי בָּהּ מִכְשׁוֹל
וְעֵין מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

והחזן קורא בקול רם כהנים, והכהנים אומרים בקול רם :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּקִדְּשָׁתוֹ שֶׁל אֶהְרֶן. וְצִוֵּנוּ לְבָרֵךְ אֶת
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

ולחר כך מחזירים פניהם לניצור ואומרים :

יְבָרֵךְ יְיָ וְיִשְׁמְרֵךְ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֹךְ:
יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:

וכשמחזירים פניהם ען הניצור אחר טושלימים שלום אומרים :

עֲשֵׂינוּ מַה שֶׁצִּוִּיתָ עֲלֵינוּ. עֲשֵׂה עִמָּנוּ מַה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ.
הַשְׁקִיפָה מִמַּעַן קִדְּשָׁךְ מִן הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ אֶת
יִשְׂרָאֵל:

... SVEŠTENIČKI BLAGOSLOV

Kada se *koanim* penju na *duhan*, tiho izgovaraju:

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš, da ovaj blagoslov koji si nam zapovedio da njime blagosiljamo narod Tvoj Izrael bude potpun i neka ne bude u njemu smetnje i prestupa odsad i doveka.

Predmolitelj glasno kaže *koanim*, a *koeni* glasno izgovaraju:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nas je posvetio svetošću Arona i obavezao nas da u ljubavi blagosiljamo narod Njegov, Izrael. (Odgovaramo: *Amen.*)

Dok izgovaraju blagoslov, lica treba da budu okrenuta prema *Ehal-u*, a kada završavaju s rečju *avaa* treba da se okrenu prema narodu i potom blagosiljaju:

Neka bi te Gospod blagoslovio i čuvao! Neka bi te Gospod obasjao licem Svojim i bio ti milostiv! Neka bi Gospod obratio lice Svoje k tebi i dao ti mir!

Kada predmolitelj počne da kazuje *Sim šalom*, *koanim* se okreću desnom stranom prema *Ehal-u* i kažu:

Učinili smo što si nam naložio. Sada Ti uradi ono što si nam obećao: "Pogledaj iz svetoga stana Svoga s nebesa i blagoslovi narod Svoj, Izrael."

סדר הלל.

אלו הם הימים שמדלגים לא לנו ואהנתה ווננרכים לקריא את ההלל: ראש
 חדש, חוה"מ של פסח וני ימים עונים אחרונים של פסח. — לנל ני ימים
 ראשונים של פסח, חג השבועות, פי ימים של חג הקטות ופי ימים של חנוכה
 גומרים כל ההלל ווננרכים לנכיר את ההלל. ימות קריאת ההלל ונעמוד:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם. אשר
 קדשנו במצותיו, וצונו לקרוא (לגמור)
 את ההלל:

(קרי) הללויה. הללו עברי יי. הללו
 את שם יי: יהי שם יי מברך. מעתה
 ועד עולם: ממזרח שמש עד מבואו.
 מהלל שם יי: רם על כל לגוים יי. על
 השמים כבודו: מי כיי אלהינו.
 המגביהו לשבת: המשפילו לראות.
 בשמים ובארץ: מקימי מעפר דל.
 מאשפת ירים אביון: להושיבי עם
 נדיבים. עם נדיבי עמו: מושיבי עקרת
 הבית אם הבנים שמחה. הללויה:

SEDER ALEL – ODA HVALE

Tim danima kazujemo samo pola *Alela* i blagoslovimo sa *likro et Aalel: Roš Hodeš*, polupraznik *Pesaha* i posljednja dva dana *Pesaha*. Međutim, prva dva dana *Pesaha*, *Šavuot*, tokom devet dana *Sukota* i osam dana *Hanuke* kazujemo ceo *Alel* i blagoslovimo sa *lignor et Aalel*. *Alel* se čita stojeći.

Predmolitelj kaže:

S dopuštenjem mojih učitelja i rabina

Zajednica mu odgovara:

S dopuštenjem Nebesa

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nas je posvetio zapovestima Svojim i obavezao nas da čitamo (pročitamo celu) *Odu hvale*.

(Ps. 113) *Aleluja!* Hvalite Gospoda! Hvalite roblje Gospodnje, hvalite Ime Gospodnje.¹ Neka je Ime Gospodnje blagosloveno odsad i doveka. Od istoka Sunca do zalaska, hvalom opevano je Ime Gospodnje. Uzvišen je nad svim narodima Gospod, Slava Njegova nebesa nadvisuje. Ko je kao Gospod Bog naš Koji u visinama stoluje, Koji gleda dole na nebesa i na zemlju? Siromaha iz praha podiže i ništa iz kala uzvisuje da ih s knezovima posadi, s knezovima naroda Svog. Nerotkinji kuću naseljava, čini je radosnom majkom sinovima. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

¹Roblje se odnosi na narod Izraela, "ki li vene Jisrael avadim" – "jer su sinovi Izraelovi Moje roblje".

(קד) בַּצֵּאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. בֵּית
 יַעֲקֹב מֵעַם לֵעָז: הִיְתָה יְהוּדָה לְקַדְשׁוֹ.
 יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו: הֵימָּה רָאָה וַיָּגֵם.
 הַיַּרְדֵּן יִסָּב לְאַחֹר: הַהָרִים תִּרְקְרוּ
 כְּאֵילִים. גְּבְעוֹת כְּבָנֵי צֹאן: מָה לָּךְ
 הֵימָּה כִּי תִגּוֹם. הַיַּרְדֵּן תִּסָּב לְאַחֹר:
 הַהָרִים תִּרְקְרוּ כְּאֵילִים. גְּבְעוֹת כְּבָנֵי
 צֹאן: מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוּלֵי אֶרֶץ. מִלִּפְנֵי
 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: הַחֹפְכֵי הַצֹּר אֲגַם-מַיִם.
 חֲלָמִישׁ לְמַעֲיָנו מַיִם:

כשנדלגים אין אומרים לא לנו.

(קט) לֹא לָנו וַיְיָ לֹא לָנו. כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן
 כְּבוֹד. עַל חֲסִדְךָ עַל אֲמִתְךָ: לְמָה יֹאמְרוּ
 הַגּוֹיִם. אֵיךָ נָא אֱלֹהֵיהֶם: וְאֱלֹהֵינוּ בִשְׁמִים.
 כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה: עֲצִבְיָהֶם כֶּסֶף וְזָהָב.
 מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לֶחֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ. עֵינַיִם
 לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנִים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ.

(Ps. 114) Kad izlažaše Izrael iz Egipta, Dom Jakovljevi iz naroda tuđega jezika, postade Juda svetinja Njegova, Izrael oblast Njegova. Vide more i pobeže, Jordan ustuknu. Gore uzigraše kao ovnovi, brda kao jaganjci. "Šta ti bi, more, te pobeže, i tebi, Jordane, te ustuknu? Gore, te uzigraste kao ovnovi, i brda kao jaganjci?" Od lica Gospodnjeg potrese se zemlja, od lica Boga Jakovljevog Koji okrenu stenu u jezero vodeno i kamenu hrid u izvor vodeni.

Kada preskačemo ne kažemo *Ne nama*.

(Ps. 115) Ne nama, o, Gospode, ne nama, nego Imenu Svom slavu daj radi dobrote Tvoje, radi istine Tvoje. Zašto da narodi govore: "Gde je sada Bog njihov?" Bog je naš na nebesima, čini sve što hoće. Njihovi kumiri su srebro i zlato, delo ruku čovekovih. Usta imaju, a ne govore, oči imaju, a ne vide. Uši imaju, a ne čuju,

אף להם ולא יריחון: ידיהם ולא ימישון.
 רגליהם ולא יהלכו. לא יהגו בגרונם:
 כמדהם יהיו עשיהם. כל אשר בטח בהם:
 ישראל בטח ביה. עזרם ומגנם הוא: בית
 אהרן בטחו ביה. עזרם ומגנם הוא: יראי יי
 בטחו ביה. עזרם ומגנם הוא:

יי זכרנו, יברך, יברך את בית
 ישראל. יברך את בית אהרן: יברך
 יראי יי. הקטנים עם הגדלים: יסף יי
 עליכם. עליכם ועל בניכם: ברוכים
 אתם ליי. עשה שמים וארץ: השמים
 שמים ליי. והארץ נתן לבני אדם:
 לא המתים יהללויה. ולא כל-ירדי
 דומה: ואנחנו נברך יה. מעתה ועד
 עולם, הללויה:

כשחזבנים אין לומרם אהבתי.

(קמ"ז) אהבתי כי ישמע יי את קולי תחנוני:

nozdrve imaju, a ne mirišu. Ruke imaju, a ne do-
diruju, noge imaju, a ne hodaju, glas im iz grla ne
izlazi. Takvi će postati i oni koji ih čine, svi koji se
uzdaju u njih. Izraele, uzdaj se u Gospoda! On je
pomoć njihova i zaštita njihova. Dome Aronov,
uzdaj se u Gospoda! On je pomoć njihova i zaštita
njihova. Vi koji se Gospoda bojite, uzdajte se u
Gospoda! On je pomoć njihova i zaštita njihova.

Ovde nastavljamo svim danima.

Gospod Koji nas se opominje će (nas)
blagosloviti, blagosloviće Dom Izraelov, bla-
gosloviće Dom Aronov. Blagosloviće one koji
se Gospoda boje, male i velike. Umnožio
vam Gospod (blagoslove), vama i sinovima
vašim! Blagosloveni da ste Gospodu
Sazdatelju nebesa i zemlje. Nebesa su ne-
besa Gospodnja, a zemlju je dao sinovima
čovekovim. Mrtvi neće hvaliti Gospoda, niti
oni koji silaze u mûk. I mi ćemo blagosiljati
Gospoda odsad i doveka! Hvalite Gospoda!
Aleluja!

Kada preskačemo ne kažemo *Ljubim*.

(Ps. 116) *Ljubim*² Gospoda jer sluša molitveni
glas moj,

²Ovaj prevod sledi tumačenje koje nude *Radak* i *Mecudat David*. Raši i *Ibn Ezra*, međutim, stih tumače u značenju *Milo mi je da će Gospod poslušati molitveni glas moj* itd.

כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי. וּבִימֵי אֶקְרָא: אֶפְפוּנֵי חֶבְלֵי
 מָוֶת. וּמִצָּרֵי שְׂאוֹל מִצְאוּנִי. צָרָה וַיְגוֹן אֶמְצָא:
 וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא. אָנָּה יְיָ מִלְּמַה נִּפְשֵׁי: חַנוּן
 יְיָ וְצַדִּיק. וְאַלְהֵינוּ מְרַחֵם: שִׁמְר פְּתָאִים יְיָ.
 דְּלוֹתַי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבֵי נַפְשֵׁי לְמְנוּחֵיכֶּנּוּ.
 כִּי יְיָ נִמְלַע עֲלֵיכֶם: כִּי חִלְצֶתָ נַפְשֵׁי מִמָּוֶת.
 אֶת עֵינַי מִן הַמָּעָה. אֶת רַגְלֵי מִדְּחִי: אֶתְהַלֵּךְ
 לְפָנַי יְיָ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר.
 אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אָמַרְתִּי בַחֲפוּזִי כֹל־
 הָאָדָם כֹּזֵב:

מָה אָשִׁיב לַיְיָ כָּל־תְּגִמּוּלוֹתַי עָלַי:
 כּוֹס יִשׁוּעוֹת אֵשָׂא. וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא:
 נִדְרֵי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם. נִגְדָה נָא לְכָל־עַמּוֹ:
 יִקַּר בְּעֵינַי יְיָ הַמּוֹתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה
 יְיָ כִּי אֲנִי עֲבָדְךָ. אֲנִי עֲבָדְךָ בֶּן־אִמְתְּךָ.
 פִּתְחֶת לְמוֹסְרֵי: לְךָ אֲזַבַּח זִבַח תּוֹדָה.
 וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נִדְרֵי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם.

što prignu k meni uho Svoje i u dane moje prizivaću Ga.³ Opkoliše me muke samrtne i zadesiše me jadi pakleni, naiđoh na tugu i na muku. Ali prizvah Ime Gospodnje: "Molim Te, o, Gospode, izbavi dušu moju!" Milostiv je Gospod i pravedan, i Bog naš ljubavlju samilosnom miluje. Čuva Gospod bezazlene, ponizih se i On me izbavi. Povrati se, dušo moja, u spokoj svoj jer te Gospod obasu dobrotom. Ti si izbavio dušu moju od smrti, oko moje od suza i nogu moju od spoticanja. Hodiću pred licem Gospodnjim po zemlji živih. Verovah i kada govorah: "U teškoj sam nevolji." U smetenosti svojjoj rekoh: "Svaki je čovek izdajnik!"

Ovde nastavljamo svim danima.

Čime ću uzvratiti Gospodu za sva dobra kojima me je obasuo? Podignuću pehar spasenja i prizvaću Ime Gospodnje. Zavete moje Gospodu ispuniću pred svim narodom Njegovim. U očima Gospodnjim je skupa smrt svetih posvećenika Njegovih. O, Gospode, jer sam rob Tvoj, ja sam rob Tvoj, sin sluškinje Tvoje, raskovao si s mene okove moje. Tebi ću prineti žrtvu hvale i prizvaću Ime Gospodnje. Zavete moje Gospodu ispuniću

³Prizivaću Ga u danima nevoljnim i slaviću Ga u danima spasenja (*Rasi*).

נְגִידָה נָא לְכָל-עַמּוֹ. בְּחִצְרוֹת בַּיִת יְיָ
בְּתוֹכֵי יְרוּשָׁלַם. הַלְלוּיָהּ:

(ק"ז) הַלְלוּ אֶת יְיָ כָּל-גּוֹיִם. שְׁבַחֲהוּ

כָּל-הָאֲמִיּוֹת: כִּי גָבַר עָלֵינוּ חֶסֶדּוֹ.
וְאֶמֶת יְיָ לְעוֹלָם. הַלְלוּיָהּ:

(ק"ח) הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב. כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:

יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל. כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:

יֹאמְרוּ נָא בַיִת אֲהַרֹן. כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:

יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ. כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:

מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה. עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְהוָה:
יְיָ לִי לֹא אִירָא. מַה יַּעֲשֶׂה לִּי אָדָם: יְיָ לִי
בְּעִזְרִי. וְאֲנִי אֲרָאָה בְּשִׂנְאֵי: טוֹב לְחַסוֹת בְּיְיָ
מִבְּטַח בְּאָדָם: טוֹב לְחַסוֹת בְּיְיָ. מִבְּטַח
בְּנִדְיָבִיּוֹת: כָּל-גּוֹיִם סִבְבוּנִי. בְּשֵׁם יְיָ כִּי
אֲמִילָם: סִבּוּנִי גַם סִבְבוּנִי. בְּשֵׁם יְיָ כִּי
אֲמִילָם: סִבּוּנִי כְּדַבְרִים. הִעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים.
בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילָם: דָּהָה דָּהָה דָּהָה דָּהָה דָּהָה דָּהָה. וְיְיָ

pred svim narodom Njegovim, u predvorjima Doma Gospodnjeg, usred tebe, Jerusalime. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

(Ps. 117) Hvalite Gospoda svi narodi slavite Ga svi ljudi. Jer se utvrdi milost Njegova na nama, i istina Gospodnja je doveka. Hvalite Gospoda! *Aleluja!*

(Ps. 118) Hvalite Gospoda jer je dobar, jer je doveka milost Njegova! Neka kaže sada Izrael: jer je doveka milost Njegova! Neka kaže sada Dom Aronov: jer je doveka milost Njegova! Neka kažu sada svi koji se boje Gospoda: jer je doveka milost Njegova! Iz muke i jada svog zavapih ka Gospodu i usliši me, izvede me na prostrano mesto Gospod. Gospod je sa mnom i ne bojim se, šta će mi učiniti čovek? Gospod mi je pomoć, (slobodno) ću gledati u mrzitelje moje. Bolje je zaklanjati se Gospodom nego uzdati se u čoveka. Bolje je zaklanjati se Gospodom nego uzdati se u knezove. Svi me narodi opkoliše, ali ih u Ime Gospodnje posekoh. Okružiše me i opkoliše, ali ih u Ime Gospodnje posekoh. Opkoliše me kao pčele (saće), ugasiše se kao oganj u trnju, u Ime Gospodnje ih posekoh. Gurnuo si me da padnem, ali me Gospod

עֲזַרְנִי: עֲזֵר וְזָמַרְתָּ יְהוָה. וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה: כֹּדֶד
 רָנָה וִישׁוּעָה בְּאֵהֲלֵי צְדִיקִים. יָמִין יי עֲשֵׂה
 חֵיל: יָמִין יי רוּמָמָה. יָמִין יי עֲשֵׂה חֵיל: לֹא
 אָמוֹת כִּי אַחִיהָ. וְאִסְפָּר מַעֲשֵׂי יְהוָה: יִסֹּר
 יִסְרְנֵי יְהוָה וְלָמוֹת לֹא נִתְנַנְּנִי: פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי
 צְדָקָה. אָבֹא בָם אוֹדֶה יְהוָה: זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָה.
 צְדִיקִים יִבְאוּ בּוֹ: אוֹדֶךָ כִּי עֲנִיתָנִי. וַתְּהִי לִי
 לִישׁוּעָה: לוֹדֶךָ אֲבֹן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים. הֵיטֵרָה
 לְרֹאשׁ פְּנֵה: אֲבֹן מֵאֵת יי הֵיטֵרָה זֹאת. הֵיאֵ
 נִפְלְאֵת בְּעֵינֵינוּ: מֵאֵל זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה יי. נְגִילָה
 וְנִשְׂמְחָה בּוֹ ^{סז}

אָנָּה יי הוֹשִׁיעָה נָא: ^{זי} פַּעֲמִים

אָנָּה יי הַצְּלִיחָה נָא: ^{זי} פַּעֲמִים

בְּרוּךְ הוּא בְּשֵׁם יי. בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יי:
 אֵל יי וַיֵּאָר לָנוּ. אִסְרוּ חַג בְּעַבְתֵּימָם עַד
 קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: אֵלֵי אַתָּה וְאוֹדֶךָ. אֱלֹהֵי
 אֲרוּמֵמֶךָ: הוֹדוּ לַיי כִּי טוֹב. כִּי לְעוֹלָם
 תְּסֻדּוּ:

יְהַלְלוּךָ יי אֱלֹהֵינוּ כָּל-מַעֲשֵׂיךָ. וַחֲסִידֶיךָ
 וְצְדִיקִים עֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ. וְעַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

prihvati.⁴ Snaga je moja i pesma moja Gospod, On mi postade spasenje. Glas pesme i spasenja odzvanja u šatorima pravednih: "Desnica Gospodnja dela junačka čini! Desnica Gospodnja visoko je uzdignuta, desnica Gospodnja dela junačka čini!" Neću umreti nego ću živ biti i kazivati dela Gospodnja. Kaznom teškom popravi me Gospod, ali me smrti ne predade. Otvorite mi dveri pravde, ući ću na njih i odati hvalu Gospodu. Ovo su dveri Gospodnje, na njih pravednici ulaze. Hvalu Ti uznosim jer si me uslišio i postao mi spasenje. Hvalu Ti uznosim ... Kamen koji odbaciše zidari posta glava od ugla. Kamen ... To bi od Gospoda i čudesno je u očima našim. To bi ... Ovo je dan što ga učini Gospod, kličimo i radujmo se u njemu! Ovo je ...

O, Gospode, izbavi nas! O, Gospode, izbavi nas!

O, Gospode, neka bude na uspeh! O, Gospode, neka bude na uspeh!

Blagosloven koji dolazi u Ime Gospodnje! Blagosiljamo vas iz Doma Gospodnjeg. Bog je Gospod i On nas svetlošću obasjava, žrtvu prazničnu privežite užadima za uglove žrtvenika. Ti si Bog moj i Tebi hvalu odajem, Bože moj, Tebe uzvisujem. Hvalite Gospoda jer je dobar, jer je dovek milost Njegova!⁵

JEALELUHA – Hvalu će Ti odavati, Gospode Bože naš, sva dela Tvoja i oni koji su Tebi posvećeni, i pravednici koji izvršavaju Volju Tvoju, i narod Tvoj, Dom Izraelov.

⁴U prethodnim stihovima, psulmist posredno govori o svojim neprijateljima, a sada se, međutim, neposredno obraća svom neprijatelju.

⁵*Hesed, milost*, prevodi se takođe i kao *ljubav*.

בְּלֶמֶס בְּרָנָה יוֹדוּ וְיִבְרְכוּ וְיִשְׁבְּחוּ וְיִפְאָרוּ אֶת
שֵׁם כְּבוֹדְךָ. כִּי לָךְ טוֹב לְהוֹדוֹת. וּלְשַׁמֵּךְ
נְעִים לְזַמֵּר. וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֱלֹהִים:

היחיד אינו אומר הנרכה. אלא ימתין וישמע ופי הש"ל הנרכה ועונה אמן.
ברוך אתה יי מלך מהלל בתשבוהות. אמן:
ואומר המון קדיש מחקבל ונוליאין ספר תורה.

בשבת קודש שיוניח ספר תורה הומר המון אחה הרהת וכו' הכל כונו
בבחרת כל שנת ונוליאיה שני כשפריה. נאחד קוראים שנתה הגביה
נפרשת השנוע ואומר המון קדיש לשיבא. ובשני קוראים הנפסיר ען וביום השבת
עד ובכו. וזאת היא הקריאה:

ויזום השבת שגרכקשים בגרשנה תמימם ושני עשרנים סלת מנחה
כלולה בשמן ונסבו: עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסבה:

וקראשי חדשיכם הקריבו עליה ליי פרים בגיבקר שנים ואיל אחד
בבשים בגרשנה שבעה תמימם: ושלושה עשרנים סלת מנחה כלולה בשמן
לפר האחד ושני עשרנים סלת מנחה כלולה בשמן לאיל האחד: ועשרון
עשרון סלת מנחה כלולה בשמן לכבש האחד עליה בית גיחח אשה ליי:
ונקביתם ועי הדין יתיה לפר ושלישת הדין לאיל ורכיעת הדין לכבש יין
ואת עלת הדיש בחדשו לחדשי השנה: ושעיר עזים אחד לתפאת ליי על
עלת התמיד ועשה ונסבו:

בשבת המון ענדן אחר

ההפירה המלך והקהל, ואומרים אשתי, נדון ה', יהי ה' אליהנו עמנו וכו'
ונתזזרים הספרים לתקומם ואומרים עומד לדוד וכו' לתכונן הכל כמו
בשמים של שנת, ואומר-המן קדיש לשיבא, ובתקום מוסף שנת מחשכליים מוסף
של ראש מודם ושנת:

Svi će oni kličući hvalu odavati, blagosiljati, slaviti i veličati Ime Veličanstva Tvog jer je dobro Tebi hvalu uznositi i Imenu Tvom je milina pevati. Odveka i dovcka, Ti si Bog.

Pojedinac ne kaže blagoslov nego sačeka da ga predmolitelj kaže i potom odgovori *Amen*.

Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju u hvalospevima opevan. *Amen!*

Predmolitelj sada kaže *Kadiš titkabal*
i zatim vadimo *Sefer Tora*.

Subotom pre vadenja *Tbre* kažemo *Ata oreta* i sve prema redosledu jutarnje službe za *Šabat*. Vadimo dva *Sefera*, iz prvog sedmorica čitaju odeljak za tu Subotu, potom predmolitelj kaže *Kadiš leela*, a zatim *Maftir* čita iz drugog *Sefera* od *Uvjom a Šabat* do *Venisko*.

Subotom počinjemo odavde:

UVJOM – A u dan subotnji, dva jagnjeta od godine, bez mane, i dve desetine beloga brašna pomešanog sa uljem za dar s nalivom njegovim. To je subotnja žrtva-paljenica svake Subote osim svagdašnje žrtve-paljenice i naliva njenog.

UVRAŠE – I u početak meseca svojih prinosite Gospodu žrtvu-paljenicu, po dva teleta i jednog ovna i sedam jaganjaca od godine (svi) bez mane. I tri desetine belog brašna pomešanog sa uljem za dar na svako tele, i dve desetine belog brašna pomešanog sa uljem za dar na ovna. I po jednu desetinu belog brašna pomešanog sa uljem za dar na svako jagnje. To je žrtva-paljenica na ugodan miris, žrtva ognjena Gospodu. A naliv njihov da bude vina pola *ina* na telu, trećina *ina* na ovna i četvrt *ina* na jagnje. To je žrtva-paljenica u početku meseca, svakog meseca u godini. I jarca jednog za greh osim svagdašnje žrtve-paljenice prinosite Gospodu s nalivom njegovim.⁶

Subotom nakon *Aftare*, predmolitelj blagosilja vladara zemlje i jevrejsku zajednicu, zatim kažemo *Ašre, Baruh, Jei Adonaj Eloenu imanu*, vraćamo *Sefarim* na njihova mesta i kažemo Psalam 29, *Šuva limonah*. Sve ovo se nalazi u jutarnjoj molitvi za *Šabat* (str. 119). Nakon toga, *Hazan* kaže *Kadiš leela* i umesto *Musafa* za *Šabat* molimo *Musaf* za *Roš Hodeš* i *Šabat*.

⁶Bamidbar, Br., 28:9-15.

BERIH ŠEME

BENDIČO SU NOMBRE DEL SENJOR DEL MUNDO, BENDIČA SU KORONA I SU LOGAR, SEJA TU VELUNTAD KON TU PUEVLO JISRAEL PARA SJEMPRE, I REHMISJON DE TU DEREČA AMOSTRA A TU PUEVLO EN KAZA DE TU SANTIDAD, I POR TRAJER A NOS DE BUNDAD DE TU KLARIDAD, I POR RESEVIR MUESTRAS TEFILOT KON PIJADADES, SEA VELUNTAD DELANTRE DE TI, KE ALARGES ANOS VIDAS KON BJEN, POR APIJADAR SOVRENOS I POR GUARDAR A NOS I ATODO LOKE ANOS I LOKE ATU PUEVLO JISRAEL, TU SOS EL KE MANTJENE ATODOS I EL GOVERNA ATODOS, TU SOS EL PODESTAN SOVRE TODOS, TU SOS EL KE PODESTA SOVRE LOS REJES, I EL REJNADO TUJO ES, KE ME OMILJO DELANTRE DE EL, I DELANTRE LA ONRA DE SU LEJ, EN KADA ORA I ORA: NON SOVRE VARON MOS ENFEUZJAMOS, SALVO EN EL DJO DE LOS SJELOS, KE EL DJO DE VERDAD I SU LEJ VERDAD I SUS PROFETAS VERDAD I MUNČIGUA POR AZER BJENES I VERDADES, EN EL JO ME ENFEUZJO A SU NOMRE ONRADO I SANTO, JO DIGO ALAVASJONES, SEA VELUNTAD DELANTRE DETI, KE AVRAS MI KORASON EN TU LEJ I KUMPLAS DEMANDAS DE MI KORASON, I KORASON DE TODO TU PUEVLO JISRAEL, POR BJEN I POR VIDAS I POR PAS AMEN.

Kazivač: Rabin Josif Levi

BLAGOSLOVI PRE I POSLE ČITANJA AFTARE

Pre nego što *Maftir* počne da čita *Aftara* treba da kaže ovaj blagoslov:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר
 בַּנְּבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה כְּדַבְּרֵיהֶם הַנְּאֻמִּים
 בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַבוֹחֵר בַּתּוֹרָה
 וּבַמִּשָּׁה עֲבָדוּ וּבְיִשְׂרָאֵל עָמוּ וּבַנְּבִיאֵי הָאֵמֶת
 וְהַצֶּדֶק.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vase-
 ljene, Koji je izabrao proroke dostojne i zadovoljstvo je na-
 šao u rečima njihovim koje su u istini iskazane. Blagoslo-
 ven da si Ti, Gospode, Koji odabire Toru i Mojsija, slugu
 Svog, i Izrael, narod Svoj, i proroke istine i pravde.

Nakon čitanja *Aftara*, *Maftir* kaže:

גֹּאֲלֵנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, צוּר כָּל
 הָעוֹלָמִים, צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת, הָאֵל הַנְּאֻמָּן,
 הַאֹמֵר וְעוֹשֶׂה, הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם, שֶׁכֵּל דְּבָרָיו אִמְתָּ
 וְצַדִּק. נְאֻמָּן אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנְאֻמָּנִים
 דְּבָרֶיךָ, וְדָבַר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אַחֲזֵר לֹא יָשׁוּב רִיקָם,
 כִּי אֵל מֶלֶךְ נְאֻמָּן וְרַחֲמָן אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה,
 הָאֵל הַנְּאֻמָּן בְּכָל דְּבָרָיו.

רַחֵם עַל צִיּוֹן, כִּי הִיא בֵּית חַיִּינוּ, וְלַעֲלוּבַת נַפְשׁ
 תוֹשִׁיעַ בַּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְשַׁמֵּחַ
 צִיּוֹן בְּבִנְיָהּ.

שִׂמְחָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַלְהֵינוּ הַנְּבִיאַ עֲבָדְךָ,
 וּבַמְלָכוֹת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, בַּמְהֵרָה יָבוֹא וַיַּגֵּל
 לַבְּנוֹ. עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר, וְלֹא יִנְחְלוּ עוֹד
 אַחֲרָיִם אֶת כְּבוֹדוֹ, כִּי בְשֵׁם קִדְשֶׁךָ נִשְׁפַּעַתְ לֹ, שְׁלֹא
 יִכְבְּהוּ גֵרֵי לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְגַן
 דָּוִד.

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם
 הַשַּׁבָּת הַזֶּה, שְׁנַתְּ לָנוּ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, לְקַדְּשָׁהּ
 וְלִמְנוּחָהּ, לְכָבוֹד וְלִתְפָאֶרֶת. עַל הַכָּל, יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ. יִתְבָּרַךְ
 שְׁמֶךָ בְּפִי כָל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

Ime je Izbavitelju našem Gospod nad vojskama, Svetac Izraelov.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vasedljene, Steno svih svetova, Pravedni u svim pokolenjima, Bože verni, Koji kaže i čini, Koji govori i ispunjava, Čije su sve reči istina i pravda. Dostojan poverenja si Ti, Gospode Bože naš, i verne su reči Tvoje, i nijedna od reči Tvojih se ne vraća neispunjena jer si Ti Bog, Kralj istiniti i Premilostivi. Blagosloven da si Ti, Gospode Bože, istinite su sve reči Njegove.

Smiluj se Sionu jer je on Dom života našeg i poniženog (tj. Izrael) spasi ubrzo i u dane naše. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji razveseljuje Sion sinovima njegovim.

Obraduj nas, Gospode Bože naš, sa Elijaumom, prorokom, slugom Tvojim, i kraljevstvom Doma Davidovog, pomazanika Tvog, neka bi on (Mesija) ubrzo došao i srca naša obradovao. Neka stranac ne bi sedeo na prestolu njegovom i da više nikada drugi ne prigrabe slavu njegovu jer si mu se Imenom Svojim Svetim zavetovao da se sveća njegova nikada ugasiti neće. Blagosloven da si Ti, Gospode, Zaštitniče Davidov.

Na Tori i na službi i na prorocima i na ovom danu subotnjem koji si nam dao, Gospode Bože naš, za svetost i za mirovanje, na slavu i na sjaj, na svemu ovome, Gospode Bože naš, mi Ti se zahvaljujemo i blagosiljamo Te. Neka je blagosloveno Ime Tvoje u ustima svega što živi, svagda, uvek i dovek. Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju nad čitavom zemljom, Koji posvećuje Subotu.

MOLITVA ZA DOBROBIT DRŽAVE IZRAEL

תפלה לשלום המדינה

אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, צוֹר יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ, בְּרַךְ אֶת-מְדִינַת-
 יִשְׂרָאֵל, רֵאשִׁית צְמִיחַת גְּאֻלְתָּנוּ. הֲגֵן עָלֶיךָ בְּאִבְרַת חֶסֶדְךָ
 וּפְרֵשׁ עָלֶיךָ סֶכֶת שְׁלוֹמְךָ וְשַׁלַּח אוֹרְךָ וְאַמְתָּךְ לְרֵאשִׁיָּהּ,
 שְׁרִיָּה וְיוֹעֲצִיָּהּ, וְתִקְנֶם בְּעֶצֶה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ. חוֹק אֶת
 יְדֵי מַגְנֵי אֶרֶץ קִדְשֵׁנוּ, וְהִנְחִילֵם אֱלֹהֵינוּ יְשׁוּעָה וְעֲטַר־תְּ
 גִצְחוֹן תַּעֲטֶרֶם, וְנַתַּת שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ וְשִׂמְחַת עוֹלָם לְיוֹשְׁבֵיהָ.
 וְאֶת אַחֵינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, פִּקְדוֹ-נָא בְּכָל אֲרָצוֹת פְּזוּרֵיהֶם,
 וְתוֹלִיכֶם מִהָרָה קוֹמְמוֹת לְצִיּוֹן עִירְךָ וְלִירוּשָׁלַיִם מִשְׁפָּן
 שְׁמֶךָ, כְּכַתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ: אִם יְהִי גְדֻחְךָ בְּקִצֵּה
 הַשָּׁמַיִם, מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ: וְהִבִּיאֶךָ
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יָרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירְשָׁתָהּ,
 וְהִיטְבֶךָ וְהִרְבֶּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ: וַיַּחַד לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה וְלִירְאָה
 אֶת שְׁמֶךָ, וְלִשְׁמֹר אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ, וְשַׁלַּח לָנוּ מִהָרָה
 בְּן-דָוִד מְשִׁיחַ צְדָקָה, לְפָדוֹת מַחְכֵי קִץ יְשׁוּעָתְךָ.
 הוֹפֵעַ בְּהַדָּר גְּאוֹן עֲזָךָ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֶל אֲרֻצְךָ, וַיֹּאמֶר
 כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאֶפּוֹ: יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמְלֻכוֹתוֹ
 בְּכָל מְשָׁלָה, אָמֵן סְלָה.

Oče naš Koji si na nebesima, Steno Izraelova i Izbavitelju njegov, blagoslovi državu Izrael početak cvata našeg spasenja. Zaštiti je pod krilima samilosne dobrote Tvoje i razastri nad njom zaklon mira Tvog. Svetlošću Tvojom i istinom Tvojom obasjaj predvodnike njene, ministre i savetnike i nadahni ih savetom dobrim pred Tobom.

Snagu daj braniteljima naše svete zemlje i daj im u nasledstvo, o, Bože naš, spasenje i ovenčaj ih pobedom. Podari mir zemlji i večnu radost njenim stanovnicima.

Seti se braće naše, svekolikog Doma Izraelovog, u svim zemljama rasejanja njihovog i dovedi ih uskoro u Cion, grad Tvoj, i u Jerusalim Dom Svetinje Tvoje, kao što je zapisano u Tori Mojsija sluge Tvog: "Ako bi neko tvoj i na kraj sveta izgnan bio i otuda će te sabrati Gospod, Bog tvoj, i otuda će te uzeti i odvešće te Gospod, Bog tvoj, u zemlju koju behu nasledili očevi tvoji i nasledićeš je. I On će ti dobro učiniti i umnožićete više nego očeve tvoje."¹

Sjedini srca naša da vole i da se u svetom strahu boje Imena Tvog i da izvršavaju sve reči Tore Tvoje. Pošalji nam što pre Mesiju sina Davidovog, pravednika Tvog, da izbavi sve one koji čekaju kraj spasenja Tvog.

Zasijaj u svetlosti snage Tvoje nad svim stanovnicima sveta Tvog i neka obznani sve što diše: Gospod Bog Izraela je Kralj i kraljevstvo Njegovo Svime vlada. *Amen. Sela.*

¹Devarim, Pon. zak., 30:4-5.

MOLITVA ZA DOBROBIT VOJNIKA DRŽAVE IZRAEL

מִי שְׁבֵרֶךְ לַחַיִּילֵי צְה"ל

מִי שְׁבֵרֶךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הוּא יְבָרֶךְ
אֶת הַיְלֵי צְבָא הַגְּנָה לְיִשְׂרָאֵל, הָעוֹמְדִים עַל מִשְׁמַר אֶרְצֵנוּ
וְעָרֵי אֱלֹהֵינוּ מִגְּבוּל הַלְּבָנוֹן וְעַד מִדְּבַר מִצְרַיִם וּמִן הַיָּם
הַגָּדוֹל עַד לְבוֹא הָעֲרָבָה בִּיבֶשֶׁה בְּאֹרֶר וּבְיָם. יִתֵּן יְהוָה
אֶת אוֹיְבֵינוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ נִגְפִים לְפָנֵיהֶם. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יִשְׁמַר וְיִצִּיל אֶת חַיְלֵינוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע
וּמִחֲלָה וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם. יְדַבֵּר
שׁוֹנְאֵינוּ תַחַתֵּיהֶם וְיַעֲטֵרֵם בְּכֹתֵר יְשׁוּעָה וּבַעֲטֹרֶת נִצְחוֹן.
דְּבָרִים כ וַיִּקְרָא בָהֶם הַכָּתוּב: כִּי יְהוּה אֱלֹהֵיכֶם הֵהִלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם
לָכֶם עִם אוֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם: וְנֹאמַר: אָמֵן.

On Koji je blagoslovio praoce naše Avráma, Isaka i Jakova blagosloviće vojnike odbrambenih snaga Izraela koji čuvaju granice naše zemlje i gradove Boga našeg od granice s Libanom do egipatske pustinje i od Sredozemnog mora do Arava na kopnu, u vazduhu i na moru. Daće Gospod neprijateljima našim koji ustaju na nas da ih potučemo. Sveti, neka je blagosloven, On će sačuvati naše vojnike od svake tuge i nevolje, zla i bolesti i poslaće blagoslov i uspeh za sva dela ruku njihovih. On će za njih pokoriti one koji nas mrze i okruniće ih krunom spasenja i ovenčaće ih pobedom. Na njima će se ispuniti stih: „Jer Gospod Bog vaš ide s vama i vojevaće za vas s neprijateljima vašim da vas izbavi.“² I recimo: *Amen*.

²Devarim, Pon. zak., 20:4.

EN KELOENU

- I NON KOMO MUESTRO DJO, EN KELOENU!
NON KOMO MUESTRO SENJOR, EN KADONENU!
NON KOMO MUESTRO REJ, EN KEMALKENU!
NON KOMO MUESTRO SALVADOR, EN KEMOŠIENU!**
- II KEN KOMO MUESTRO DJO, MI KELOENU?
KEN KOMO MUESTRO SENJOR, MI KADONENU?
KEN KOMO MUESTRO REJ, MI KEMALKENU?
KEN KOMO MUESTRO SALVADOR, MI KEMOŠIENU?**
- III LOAREMOS A MUESTRO DJO, NODE LELOENU!
LOAREMOS A MUESTRO SENJOR, NODE LADONENU!
LOAREMOS A MUESTRO REJ, NODE LEMALKENU!
LOAREMOS A MUESTRO SALVADOR, NODE LEMOŠIENU!**
- IV BENDIČO MUESTRO DJO, BARUH ELOENU!
BENDIČO MUESTRO SENJOR, BARUH ADONENU!
BENDIČO MUESTRO REJ, BARUH MALKENU!
BENDIČO MUESTRO SALVADOR, BARUH MOŠIENU!**
- V TU SOS MUESTRO DJO, ATA U ELOENU!
TU SOS MUESTRO SENJOR, ATA U ADONENU!
TU SOS MUESTRO REJ, ATA U MALKENU!
TU SOS MUESTRO SALVADOR, ATA U MOŠIENU!**

Kazivač: Rabin Josif Levi

תפלה לשלום

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו
 שתבטל מלחמות ושפיכות דמים מן העולם
 ותמשיך שלום גדול ונפלא בעולם
 ולא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה.

רק יקירו וידעו כל-יושבי תבל האמת לאמתו
 אשר לא באנו לזה העולם בשביל ריב ומחלוקת
 ולא בשביל שנאה וקנאה וקנתור ושפיכות דמים.
 רק באנו לעולם כדי להפיר אותך מתברך לגצח.

ובכן תרחם עלינו ויקים בנו מקרא שבתוב:
 ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד
 והשפתי חיה רעה מן הארץ וחרב לא תעבר בארצכם.
 ויגל בפנים משפט, וצדקה בנחל איתן.
 כי מלאה הארץ רעה את-יהוה בפנים לים מכסים.

MOLITVA ZA MIR

Neka bude Volja Tvoja, Gospode, Bože naš i Bože otaca naših, da više ne bude na svetu ratova i krvoprolića, i neka veliki i čudesni mir zavlada svetom. Neće dizati mač narod na narod, niti će se više učiti boju.

Svi će stanovnici zemlje spoznati i znati istinu suštu, da nismo došli na ovaj svet kako bi se svađali i sporili, mrzeli i svetili, izazivali i krv prolivali. Na ovaj svet smo došli samo da bi Tebe, Večni, spoznali, blagosloven da si doveka.

Stoga, smiluj nam se i neka bi se na nama ispunilo sve što u Pismu piše: „Jer ću dati mir zemlji i počivaćete, a neće biti nikoga da vas plaši. Učiniću da nestane zlih zveri sa zemlje, i mač neće prolaziti preko vaše zemlje. Nego sud neka teče kao voda i pravda kao silan potok. Jer će zemlja biti puna poznanja Gospodnjega kao more vode što je puno.“

